

Signature valid

Digitally signed by
VARDARAS ZACHARAKI
Date: 2022.07.09 14:48:07
EE
Reason: I am a PDF
Embedded Files
Location: Athens, Ethniko
Typografio

4597

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Ιουλίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 136

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4954

Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης - Διατάξεις σχετικές με την εκλογική διαδικασία και τον έλεγχο εσόδων και δαπανών κομμάτων, συνασπισμών και υποψηφίων βουλευτών και αιρετών - Λοιπές επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2019/788 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2019/788

Άρθρο 3 Δικαίωμα υπογραφής δήλωσης υποστήριξης ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών

Άρθρο 4 Αρμόδια αρχή

Άρθρο 5 Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο 6 Παραβάσεις διοργανωτών πρωτοβουλίας πολιτών

Άρθρο 7 Κυρώσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 8 Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 9 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4648/2019

Άρθρο 10 Ερμηνευτική διάταξη - Προσδιορισμός του αρμόδιου για τις εκλογικές διαδικασίες τμήματος του Αρείου Πάγου - Τροποποίηση διατάξεων ν. 4648/2019

Άρθρο 11 Κωλύματα εποπτών εκλογών και γραμματέων - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4648/2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Π.Δ. 26/2012

Άρθρο 12 Προσδιορισμός του αρμόδιου για τις εκλογικές διαδικασίες τμήματος του Αρείου Πάγου και νομοτεχνική διόρθωση

Άρθρο 13 Αρμόδια δικαστική αρχή σε περίπτωση διαφωνίας για τη χρήση ονόματος ή εμβλήματος κομμάτων ή για την ιδιότητα του Προέδρου ή μέλους της Διοικούσας Επιτροπής - Τροποποίηση άρθρου 38 π.δ. 26/2012

Άρθρο 14 Συμμετοχή στη Διακομματική Επιτροπή Εκλογών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 43 π.δ. 26/2012

Άρθρο 15 Υπεροχή ψήφου προέδρου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 61 π.δ. 26/2012

Άρθρο 16 Διαβίβαση αποτελεσμάτων στο Πρωτοδικείο - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 94 π.δ. 26/2012

Άρθρο 17 Στοιχεία του συγκεντρωτικού πίνακα αποτελεσμάτων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 97 π.δ. 26/2012

Άρθρο 18 Αρμοδιότητα ανακήρυξης των βουλευτών στις βουλευτικές εκλογές - Αντικατάσταση άρθρου 127 π.δ. 26/2012

ΜΕΡΟΣ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ, ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ Η/ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Π.Δ. 15/2022

Άρθρο 19 Ορισμοί, διακρίσεις - ύψος και δικαιούχοι κρατικής χρηματοδότησης - Τροποποίηση παρ. 1 και 5 άρθρου 1 π.δ. 15/2022

Άρθρο 20 Διακίνηση εσόδων και δαπανών πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 π.δ. 15/2022

Άρθρο 21 Διακίνηση εσόδων και δαπανών υποψηφίων και αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 π.δ. 15/2022

Άρθρο 22 Τρόποι και περιορισμοί ιδιωτικής χρηματοδότησης πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 4 άρθρου 5 π.δ. 15/2022

Άρθρο 23 Λογιστικά βιβλία - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 12 π.δ. 15/2022

Άρθρο 24 Υποχρεώσεις ελεγχόμενων προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 13 π.δ. 15/2022

Άρθρο 25 Αρμοδιότητες Επιτροπής Ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 19 π.δ. 15/2022

Άρθρο 26 Διοικητικές κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 20 π.δ. 15/2022

Άρθρο 27 Κυρώσεις σε βάρος πολιτικών κομμάτων και των συνασπισμών κομμάτων - Τροποποίηση άρθρου 21 π.δ. 15/2022

Άρθρο 28 Ύψος χρηματικών κυρώσεων - Τροποποίηση άρθρου 22 π.δ. 15/2022

Άρθρο 29 Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε βάρος τρίτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 25 π.δ. 15/2022

Άρθρο 30 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε': ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4555/2018

Άρθρο 31 Διαχείριση στερεών αποβλήτων στο σύνολο της Επικράτειας - Κατάργηση «Φορέων Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων» («ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ») - Τροποποίηση άρθρου 225 ν. 4555/2018

Άρθρο 32 Άσκηση αρμοδιοτήτων των Φορέων Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ)

Άρθρο 33 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων - Τροποποίηση άρθρου 226Α ν. 4555/2018

Άρθρο 34 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στη νησιωτική περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου - Προσθήκη άρθρου 226Β στον ν. 4555/2018

Άρθρο 35 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην περιφέρεια Κρήτης - Προσθήκη άρθρου 226Γ στον ν. 4555/2018

Άρθρο 36 Αρμοδιότητες ΦΟ.Δ.Σ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 227 ν. 4555/2018

Άρθρο 37 Αρμοδιότητες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 228 ν. 4555/2018

Άρθρο 38 Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης - Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018

Άρθρο 39 Μεταβατικές διατάξεις περί ΦΟ.Δ.Σ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 245 ν. 4555/2018

Άρθρο 40 Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου σε Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και Δημόσιες Εταιρίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 200 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006)

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΗΜΕΡΑΣ ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 41 Απόφαση του δημοτικού συμβουλίου επί θεμάτων εκτός ημερησίας διάταξης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 67 ν. 3852/2010

Άρθρο 42 Εξαιρέσεις επιχορήγησης ανώνυμων εταιρειών Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 265 ν. 3463/2006

Άρθρο 43 Διάθεση των εσόδων του τέλους ακίνητης περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Αντικατάσταση παρ. 20 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Άρθρο 44 Υποβολή δηλώσεων στοιχείων για τον καθορισμό επιφάνειας ή και της χρήσης ακινήτου - Ισχύς άρθρου 66 ν. 4830/2021

Άρθρο 45 Ρυθμίσεις για την αναδοχή οφειλών από Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 109 ν. 3852/2010

Άρθρο 46 Συμμετοχή συμπράξεων φορέων και επιχειρήσεων σε προγραμματικές συμβάσεις - Τροποποίηση περ. β' παρ. 1 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Άρθρο 47 Χρονικό διάστημα μεταβίβασης διοικητικών αδειών - Τροποποίηση υποπερ. α' περ. 10 υποπαρ. ΣΤ2 παρ. ΣΤ άρθρου πρώτου ν. 4093/2012

Άρθρο 48 Καθιέρωση Ημέρας Θρακικού Ελληνισμού

Άρθρο 49 Συμπλήρωση Α.Φ.Μ. και Α.Μ.Κ.Α. σε ληξιαρχικές πράξεις γέννησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 344/1976

Άρθρο 50 Συμπλήρωση Α.Φ.Μ. στα στοιχεία δημοτολογίου - Τροποποίηση άρθρου 2 π.δ. 497/1991

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 51 Εκκίνηση ημερομηνίας κατάρτισης συμβάσεων - Τροποποίηση άρθρου δεύτερου ν. 4528/2018

Άρθρο 52 Κινητικότητα υπαλλήλων Τεχνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών δόμησης Ο.Τ.Α. - Συνυπηρέτηση πολύτεκνων υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 και παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4440/2016

Άρθρο 53 Δομημένη συνέντευξη για οποιοδήποτε επίπεδο θέσης ευθύνης - Τροποποίηση περ. δ' παρ. 3 άρθρου 85 ν. 3528/2007

Άρθρο 54 Συμμετοχή σε διαδικασία επιλογής σε θέση ευθύνης - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 86 ν. 3528/2007

Άρθρο 55 Δομημένη συνέντευξη για οποιοδήποτε επίπεδο θέσης ευθύνης - Τροποποίηση περ. δ παρ. 3 άρθρου 88 ν. 3584/2007

Άρθρο 56 Συμμετοχή σε διαδικασία επιλογής σε θέση ευθύνης Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 89 ν. 3584/2007

Άρθρο 57 Ενίσχυση καθηκόντων ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών των δήμων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 163 ν. 3584/2007
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Άρθρο 58 Αρμοδιότητα καθορισμού χώρου προβολής διαφημίσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 ν. 2946/2001

Άρθρο 59 Διοικητικές κυρώσεις επί παραβάσεων σχετικών με την υπαίθρια διαφήμιση - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 8 ν. 2946/2001

Άρθρο 60 Αφαίρεση παράνομων διαφημιστικών πλασιών και διαφημίσεων και παράνομων επιγραφών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 5 και 6 άρθρου 9 ν. 2946/2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ'

Άρθρο 61 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 62 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 63 Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 3852/2010

Άρθρο 64 Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Προσθήκη άρθρου 6Β στον ν. 3852/2010

Άρθρο 65 Επιλογή Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 28 ν. 4325/2015

Άρθρο 66 Αρμοδιότητες Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Αντικατάσταση άρθρου 28Α ν. 4325/2015

Άρθρο 67 Συντονιστικό Συμβούλιο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4368/2016

Άρθρο 68 Αποσπάσεις - μετατάξεις υπαλλήλων ανεξαρτήτων αρχών κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 69 Παράταση διάρκειας Προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

Άρθρο 70 Χρηματικές επιχορηγήσεις σε αθλητικά σωματεία από Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση υποπερ. vi) περ. Α' παρ. 1 άρθρου 202 ν. 3463/2006

Άρθρο 71 Ρυθμίσεις για τις ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 265 ν. 3463/2006

Άρθρο 72 Ρυθμίσεις σχετικές με την οικονομική λειτουργία των δήμων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 206 ν. 4555/2018

Άρθρο 73 Αναμόρφωση συστήματος σύστασης και λειτουργίας Υπηρεσιών Δόμησης - Τροποποίηση άρθρου 97Α ν. 3852/2010

Άρθρο 74 Κατά χρόνο άσκηση αρμοδιοτήτων από τους δήμους στο πλαίσιο υφιστάμενης διοικητικής υποστήριξης - Τροποποίηση παρ. 2, 3, 4 και κατάργηση παρ. 5 άρθρου 376 ν. 4700/2020

Άρθρο 75 Σύναψη προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ Δ.Ε.Υ.Α. και Αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Άρθρο 76 Παραβάσεις καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος - Αντικατάσταση παρ. 7Β άρθρου 80 ν. 3463/2006

Άρθρο 77 Γραμματειακή υποστήριξη επιτροπών διενέργειας συνεντεύξεων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4765/2021

Άρθρο 78 Λήψη αποφάσεων συλλογικών οργάνων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και διοικητικών συμβουλίων εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων κατά το διάστημα ισχύος των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 79 Ενίσχυση ελέγχου φορέων κοινωνικής πρόνοιας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 80 Ψηφιακό αποθετήριο ταυτοποιητικών εγγράφων

Άρθρο 81 Διόρθωση στοιχείων μητρώων δημόσιου τομέα

Άρθρο 82 Ψηφιοποίηση διαδικασίας μεταβίβασης επιβατηγών οχημάτων ιδιωτικής χρήσης και χορήγησης άδειας κυκλοφορίας - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 722/1977

Άρθρο 83 Ηλεκτρονική χορήγηση αποτελεσμάτων διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων ασθενούς

Άρθρο 84 Πλήρωση θέσεων Ειδικών Εμπειρογνομώων και προσωπικού διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης στη Μονάδα Εμπειρογνομώων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Άρθρο 85 Έναρξη λειτουργίας Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 102 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 125 του ν. 4808/2021

Άρθρο 86 Νομική υποστήριξη διοικήσεων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών

Άρθρο 87 Ρυθμίσεις για τα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 19 ν. 4692/2020

Άρθρο 88 Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4875/2021

Άρθρο 89 Ρυθμίσεις για τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων - Τροποποίηση άρθρου 225 ν. 4782/2021

Άρθρο 90 Παράταση ισχύος συμβάσεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

ΜΕΡΟΣ Η': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 91 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι:

α) Η απλοποίηση και ενίσχυση της διαδικασίας άσκησης του δικαιώματος ανάληψης ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών, που θεσπίσθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (L 130), ο καθορισμός των σχετικών διαδικασιών και η ανάθεση αρμοδιοτήτων στις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών,

β) η επικαιροποίηση της εκλογικής νομοθεσίας, προς τον σκοπό εναρμόνισής της προς τον ν. 4648/2019 (Α' 205) περί διευκόλυνσης άσκησης του εκλογικού δικαιώματος εκλογέων που βρίσκονται εκτός της ελληνικής επικράτειας,

γ) η ενίσχυση της διαφάνειας του ελέγχου των οικονομικών των κομμάτων, των υποψηφίων και των αιρετών, ο οποίος διενεργείται από την αρμόδια επιτροπή που συγκροτείται από τη Βουλή κατά το άρθρο 21 του ν. 3023/2002 (Α' 146), ο εξορθολογισμός των επιβαλλόμενων κυρώσεων και η αποσαφήνιση διατάξεων που αφορούν στη φύση, το ύψος και το είδος των διακινούμενων ποσών,

δ) η αποσαφήνιση ορισμών, η νοηματική συμπλήρωση του περιεχομένου των διατάξεων, και ο εξορθολογισμός της λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), προκειμένου αυτοί να καταστούν ευέλικτοι και να εξασφαλισθεί η ενιαία διαχείριση των στερεών αποβλήτων του συνόλου των δήμων εκάστης περιφέρειας, σύμφωνα με τις προβλέψεις των εγκεκριμένων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α.) με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους,

ε) η διασφάλιση της αξιοκρατικής επιλογής των υποψηφίων για τις θέσεις ευθύνης στον δημόσιο τομέα, καθώς και

στ) η ορθολογική κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρχών, που είναι υπεύθυνες για την επιβολή των προστίμων λόγω παραβάσεων της νομοθεσίας περί υπαίθριας διαφήμισης.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι:

α) Η θέσπιση συμπληρωματικών μέτρων εσωτερικού δικαίου για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (L 130) και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής της 22ας Οκτωβρίου 2019 για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή

Πρωτοβουλία Πολιτών (L 274), που αφορούν στον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών των επιμέρους επιγραμμικών συστημάτων συγκέντρωσης υπογραφών, στον έλεγχο των χρησιμοποιούμενων τεχνολογικών υποδομών και στην έκδοση των προβλεπόμενων πιστοποιητικών,

β) η συμπλήρωση και τροποποίηση διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας και ειδικότερα του ν. 4648/2019 (Α' 205) περί διευκόλυνσης άσκησης εκλογικού δικαιώματος εκλογέων που βρίσκονται εκτός ελληνικής επικράτειας και των π.δ. 26/2012 (Α' 57) και 15/2022 (Α' 39), περί της οργάνωσης της εκλογικής διαδικασίας και των σχετικών προπαρασκευαστικών διοικητικών ενεργειών,

γ) η συμπλήρωση διατάξεων του ν. 3023/2002 (Α' 146), περί ελέγχου των οικονομικών των κομμάτων, των υποψηφίων και των αιρετών και

δ) η τροποποίηση του ν. 4555/2018 (Α' 133), ώστε οι ΦΟ.Σ.Δ.Α. και των λοιπών περιφερειών της Επικράτειας, σε συνέχεια του ν. 4685/2020 (Α' 92), να αποκτήσουν ένα ενιαίο και αποτελεσματικό πλαίσιο λειτουργίας και άσκησης των αρμοδιοτήτων τους,

ε) η τροποποίηση του ν. 3528/2007 (Α' 26) και του ν. 3584/2007 (Α' 143) περί δομημένης συνέντευξης και συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής σε θέση ευθύνης στον δημόσιο τομέα και στους Ο.Τ.Α., αντιστοίχως,

στ) η τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2946/2001 (Α' 224) περί αρμοδιότητας καθορισμού χώρου προβολής διαφημίσεων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων επί παραβάσεων σχετικών με την υπαίθρια διαφήμιση.

ΜΕΡΟΣ Β' ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2019/788 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2019/788

Άρθρο 3 Δικαίωμα υπογραφής δήλωσης υποστήριξης μιας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών

Δικαίωμα υπογραφής δήλωσης υποστήριξης μιας Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών έχουν οι Έλληνες και οι Ελληνίδες πολίτες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Άρθρο 4 Αρμόδια αρχή

1. Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ορίζεται ως αρμόδια αρχή, ιδίως, για:

α) την πιστοποίηση του επιμέρους επιγραμμικού συστήματος συγκέντρωσης δηλώσεων υποστήριξης της ομάδας διοργανωτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρω-

τοβουλία Πολιτών και τις τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες καθορίζονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής της 22ας Οκτωβρίου 2019 για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (L 274),

β) τη λήψη από την ομάδα διοργανωτών πρωτοβουλίας των δηλώσεων υποστήριξης των Ελλήνων και Ελληνίδων πολιτών,

γ) την επαλήθευση και πιστοποίηση του αριθμού των έγκυρων δηλώσεων υποστήριξης και

δ) τη χορήγηση πιστοποιητικού έγκυρων δηλώσεων υποστήριξης στην ομάδα διοργανωτών.

2. Ως σημείο επαφής για την παροχή δωρεάν πληροφοριών και βοήθειας στις ομάδες διοργανωτών, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 5

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Ο εκπρόσωπος και τα μέλη ομάδας διοργανωτών είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ [Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (L 199)] και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), και εφαρμόζουν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων αυτών.

2. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 ορίζεται υπεύθυνη επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων για τους σκοπούς της επαλήθευσης και πιστοποίησης των δηλώσεων υποστήριξης.

Άρθρο 6

Παραβάσεις διοργανωτών

1. Απαγορεύεται στα μέλη της ομάδας διοργανωτών πρωτοβουλίας πολιτών ή στη νομική οντότητα που έχει συσταθεί για τον σκοπό αυτό, καθώς και σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποστηρίζει το έργο της και είναι συμβεβλημένο με αυτή:

α) να συλλέγει δηλώσεις υποστήριξης για πρωτοβουλία που δεν έχει καταχωριστεί ή έχει εν μέρει καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών,

β) να συλλέγει δηλώσεις υποστήριξης για πρωτοβουλία που έχει καταχωριστεί ή έχει εν μέρει καταχωριστεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 πριν από την ημερομηνία της εν λόγω καταχώρισης ή μετά την πάροδο δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της περιόδου συλλογής που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή βάσει της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788,

γ) να συλλέγει ή να υποβάλλει δηλώσεις υποστήριξης στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος, στις οποίες οι πληροφορίες που έχουν παράσχει δεν αντιστοιχούν στις πληροφορίες που έχουν καταχωριστεί ή εν μέρει καταχωριστεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 και

δ) να συλλέγει δηλώσεις υποστήριξης μέσω επιμέρους επιγραμμικού συστήματος συλλογής που δεν έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788.

2. Απαγορεύεται σε μέλος της ομάδας διοργανωτών πρωτοβουλίας πολιτών, καθώς και σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποστηρίζει το έργο της και είναι συμβεβλημένο με αυτή:

α) να επιβάλλει με τη χρήση βίας ή με απειλές σε πολίτη την υπογραφή δήλωσης υποστήριξης συγκεκριμένης πρωτοβουλίας πολιτών,

β) να εξαπατά με ψευδείς ειδήσεις ή πληροφορίες ή άλλους τρόπους που ανάγονται στο θέμα συγκεκριμένης πρωτοβουλίας πολιτών τους πολίτες, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να προβούν σε υπογραφή δήλωσης υποστήριξης αυτής.

3. Απαγορεύεται σε μέλος της ομάδας διοργανωτών πρωτοβουλίας, καθώς και σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποστηρίζει το έργο της και είναι συμβεβλημένο με αυτή να υπόσχεται ή να παρέχει σε πολίτη οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούται, ως αντάλλαγμα για να προβεί σε υπογραφή δήλωσης υποστήριξης συγκεκριμένης πρωτοβουλίας πολιτών.

4. Απαγορεύεται σε μέλος της ομάδας διοργανωτών πρωτοβουλίας πολιτών, καθώς και σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποστηρίζει το έργο της και είναι συμβεβλημένο με αυτή να:

α) επιτρέπει σε πολίτη να υπογράψει κατ' επανάληψη δήλωση υποστήριξης συγκεκριμένης πρωτοβουλίας πολιτών,

β) επιτρέπει σε πολίτη να υπογράψει δήλωση υποστήριξης συγκεκριμένης πρωτοβουλίας πολιτών χωρίς να ελέγξει αν αυτός έχει αυτό το δικαίωμα υποστήριξης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/788 ή παρά τη διαπίστωση της έλλειψης του σχετικού δικαιώματος,

γ) υπογράφει δήλωση υποστήριξης πρωτοβουλίας πολιτών δηλώνοντας ψευδή στοιχεία ή στοιχεία τρίτου πολίτη χωρίς την έγκρισή του.

Άρθρο 7

Κυρώσεις

1. Οι παραβάσεις της παρ. 1 του άρθρου 6 τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή μέχρι πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

2. Οι παραβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 6 τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

3. Οι παραβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

4. Οι παραβάσεις της παρ. 4 του άρθρου 6 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄**

**Άρθρο 8
Εξουσιοδοτική διάταξη**

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλη απαραίτητη τεχνική λεπτομέρεια για την πιστοποίηση του επιμέρους επιγραμμικού συστήματος συγκέντρωσης δηλώσεων υποστήριξης, καθώς και η επιλογή του εντύπου δήλωσης υποστήριξης της παρ. 4 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (L 130).

**Άρθρο 9
Καταργούμενες διατάξεις**

Το άρθρο 20 του ν. 4071/2012 (Α' 85), περί υποχρεώσεων της ομάδας διοργανωτών της Πρωτοβουλίας Πολιτών και σχετικών κυρώσεων καταργείται.

**ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ
ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4648/2019**

**Άρθρο 10
Προσδιορισμός του αρμόδιου για τις εκλογικές
διαδικασίες τμήματος του Αρείου Πάγου**

Όπου στον ν. 4648/2019 (Α' 205) αναφέρονται οι λέξεις «Άρειος Πάγος» ή «Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου», στο εξής νοείται το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου.

**Άρθρο 11
Κωλύματα εποπτών εκλογών και γραμματέων -
Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4648/2019**

Μετά από το άρθρο 9 του ν. 4648/2019 (Α' 205) προστίθεται νέο άρθρο 9Α ως εξής:

**«Άρθρο 9Α
Κωλύματα εποπτών εκλογών και γραμματέων**

Σε περίπτωση οποιουδήποτε κωλύματος των εποπτών εκλογών και των γραμματέων τους, ιδίως σε περίπτωση ασθένειας ή αν δεν καθίσταται εφικτή η μετάβασή τους στις έδρες των διπλωματικών περιφερειών εξαιτίας μη έγκαιρης έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου (VISA) για οποιονδήποτε λόγο, τα καθήκοντά τους εκτελεί ο διαπιστευμένος Έλληνας Πρέσβης στη συγκεκριμένη χώρα ή εξουσιοδοτημένο πρόσωπο της ελληνικής διπλωματικής αποστολής που ορίζεται με απόφαση του Έλληνα Πρέσβη.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Π.Δ. 26/2012**

**Άρθρο 12
Προσδιορισμός του αρμόδιου
για τις εκλογικές διαδικασίες τμήματος
του Αρείου Πάγου και νομοτεχνική
διόρθωση**

1. Όπου στο π.δ. 26/2012 (Α' 57) αναφέρονται οι λέξεις «Άρειος Πάγος» ή «Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου» στο εξής νοείται το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου.

2. Όπου στο π.δ. 26/2012 αναφέρεται η παρ. 3 του άρθρου 31 νοείται στο εξής η παρ. 4 του άρθρου 31.

**Άρθρο 13
Αρμόδια δικαστική αρχή σε περίπτωση
διαφωνίας για τη χρήση ονόματος ή
εμβλήματος κομμάτων ή για την ιδιότητα
του Προέδρου ή μέλους της Διοικούσας
Επιτροπής - Τροποποίηση
άρθρου 38 π.δ. 26/2012**

Στο άρθρο 38 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο μετά από τις λέξεις «εμβλήματος κομμάτων» προστίθενται οι λέξεις «ή την ιδιότητα Προέδρου ή μέλους της Διοικούσας Επιτροπής αυτών», β) η παρ. 1 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 2 οι λέξεις «Η προσφυγή για τη χρήση ονόματος ή εμβλήματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Η προσφυγή για τις διαφορές της παρ. 1» και οι λέξεις «Α' Τμήματος» από τις λέξεις «Α1 Τμήματος», δ) η παρ. 3 καταργείται, και το άρθρο 38 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 38
Διαφωνία για τη χρήση ονόματος ή εμβλήματος
κομμάτων ή την ιδιότητα Προέδρου ή μέλους
της Διοικούσας Επιτροπής αυτών**

1. Σε περίπτωση διαφωνίας για τη χρήση του ονόματος και του εμβλήματος πολιτικού κόμματος ή για την ιδιότητα του Προέδρου ή μέλους της Διοικούσας Επιτροπής αυτού, όπως περιέχονται στην εκλογική τους δήλωση, αποφασίζει το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, συνεδριάζοντας σε συμβούλιο, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, χωρίς υποχρεωτική κλήση των διαφωνούντων μερών, η οποία, αν αποφασισθεί, μπορεί να γίνει και τηλεφωνικά από τη Γραμματεία του Αρείου Πάγου. Ως δικαιούχος του ονόματος και του εμβλήματος αναγνωρίζεται το πολιτικό κόμμα, το οποίο τα είχε γνωστοποιήσει με την κατάθεση της ιδρυτικής του δήλωσης και, κατά την κοινή αντίληψη, τα χρησιμοποιούσε. Ως Πρόεδρος ή μέλος της Διοικούσας Επιτροπής πολιτικού κόμματος, αναγνωρίζεται εκείνος, που έχει την ιδιότητα αυτή, κατά τον χρόνο υποβολής των δηλώσεων των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 37, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο καταστατικό ή την ιδρυτική του πράξη.

2. Η προσφυγή για τις διαφορές της παρ. 1 υποβάλλεται αποκλειστικά το αργότερο μία (1) ημέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 37, ενώπιον

του Α1 Τμήματος του Αρείου Πάγου. Η απόφαση του Α1 Τμήματος του Αρείου Πάγου εκδίδεται το αργότερο εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την υποβολή της προσφυγής.

3. [Καταργείται].»

Άρθρο 14
Συμμετοχή στη Διακομματική Επιτροπή
Εκλογών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 43
π.δ. 26/2012

Στην παρ. 2 του άρθρου 43 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο μετά από τις λέξεις «Διακομματική Επιτροπή Εκλογών» προστίθενται οι λέξεις «που συγκροτείται σύμφωνα με την παρ. 1,», β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) βελτιώνεται νομοτεχνικά το νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στη Διακομματική Επιτροπή Εκλογών που συγκροτείται σύμφωνα με την παρ. 1, συμμετέχουν εκπρόσωποι κομμάτων και συνασπισμών που δεν εκπροσωπούνταν στη Βουλή που διαλύθηκε, εφόσον έχουν καταρτίσει πλήρεις συνδυασμούς, τουλάχιστον στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) των εκλογικών περιφερειών της χώρας. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου δεν λαμβάνεται υπόψη η προσαύξηση του αριθμού των υποψηφίων του συνδυασμού ανά εκλογική περιφέρεια, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 34. Η σχετική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την ανακήρυξη των συνδυασμών.»

Άρθρο 15
Υπεροχή ψήφου προέδρου - Τροποποίηση
παρ. 2 άρθρου 61 π.δ. 26/2012

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 61 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), η λέξη «νικάει» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπερισχύει» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε ισοψηφία υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.»

Άρθρο 16
Διαβίβαση αποτελεσμάτων στο Πρωτοδικείο -
Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 94
π.δ. 26/2012

Στην παρ. 3 του άρθρου 94 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) οι λέξεις «στα άρθρα 27, 30, 32, 33, 36, 39, 103 παρ. 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο άρθρο 27», επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αρμόδιο Δικαστήριο για τις ενέργειες, που ορίζονται στο άρθρο 27 και την παρ. 1 του παρόντος, είναι το πρωτοδικείο, που εδρεύει στην πρωτεύουσα του νομού.»

Άρθρο 17
Στοιχεία του συγκεντρωτικού πίνακα
αποτελεσμάτων - Τροποποίηση παρ. 3
άρθρου 97 π.δ. 26/2012

Το πρώτο εδάφιο της υποπερ. δ) της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 97 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) τροποποιείται ως

προς την παραπομπή στην παρ. 1 του άρθρου 94Α και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α. Σε κάθε Εφετείο συνιστώνται μία ή περισσότερες Ειδικές Εφορευτικές Επιτροπές, αποτελούμενες από ένα δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό του Εφετείου ή του Πρωτοδικείου, ως Πρόεδρο και δύο δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς ή υπαλλήλους των ιδίων δικαστηρίων, ως μέλη.

Τα μέλη αυτών των επιτροπών μαζί με τους αναπληρωτές τους διορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου ή του Προέδρου Εφετών του οικείου Εφετείου.

Με την ίδια απόφαση καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σε έναν από τους δικαστικούς υπαλλήλους του Εφετείου. Αν δεν είναι δυνατός ο διορισμός δικαστικών υπαλλήλων, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου ή ο Πρόεδρος του οικείου Εφετείου μπορεί να διορίσει μόνιμους πολιτικούς υπαλλήλους από αυτούς που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 68 του παρόντος.

Η σχετική απόφαση εκδίδεται τουλάχιστο τέσσερις (4) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και επιδίδεται αυθημερόν στους διοριζόμενους.

β. Έργο των Ειδικών Εφορευτικών Επιτροπών Ετεροδημοτών είναι:

α) Η παραλαβή από την οικεία Γενική Εφετειακή Εφορευτική Επιτροπή των δεμάτων των μεικτών εκλογικών τμημάτων και η καταχώριση στα πρακτικά σημείωσης για τον αριθμό των δεμάτων που παραλαμβάνουν με απόδειξη από τον Πρόεδρο της Γενικής Εφετειακής Εφορευτικής Επιτροπής.

β) Η τοποθέτηση όλων των φακέλων για κάθε βασική εκλογική περιφέρεια σε ξεχωριστή κάλπη.

γ) Η αρίθμηση και η αποσφράγιση των φακέλων, η διαλογή των ψηφοδελτίων και η εξαγωγή των αποτελεσμάτων για κάθε βασική εκλογική περιφέρεια.

δ) Η σύνταξη συγκεντρωτικού πίνακα των αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει τα στοιχεία που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 94Α. Στο τέλος του πίνακα αυτού καταχωρίζεται σχετική πράξη. Ο πίνακας υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής.

Στη σχετική πράξη αναφέρεται το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για όλα τα εκλογικά τμήματα κάθε βασικής εκλογικής περιφέρειας.

ε) Η παράδοση όλων των στοιχείων της ψηφοφορίας και της διαλογής με την φροντίδα του προέδρου της Ειδικής Εφορευτικής Επιτροπής στη Γενική Εφετειακή Εφορευτική Επιτροπή.»

Άρθρο 18
Αρμοδιότητα ανακήρυξης
των βουλευτών στις βουλευτικές εκλογές -
Αντικατάσταση άρθρου 127 π.δ. 26/2012

Το άρθρο 127 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 127
Εκπλήρωση καθηκόντων βουλευτών,
που προσβλήθηκε η ανακήρυξή τους

Οι βουλευτές που ανακηρύχτηκαν από το Α1 Τμήμα

του Αρείου Πάγου και κατά της ανακήρυξης των οποίων ασκήθηκε ένσταση ενώπιόν του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, εκπληρώνουν, μέχρι τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Δικαστηρίου αυτού, τα καθήκοντα του βουλευτή και απολαύουν των δικαιωμάτων που ορίζονται στα άρθρα 61, 62 και στην παρ. 5 του άρθρου 48 του Συντάγματος.».

**ΜΕΡΟΣ Δ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΕΣΟΔΩΝ
ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ, ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
Ή/ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
Π.Δ. 15/2022**

**Άρθρο 19
Ορισμοί, διακρίσεις - ύψος και δικαιούχοι
κρατικής χρηματοδότησης - Τροποποίηση
παρ. 1 και 5 άρθρου 1 π.δ. 15/2022**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην υποπερ. ζα' της περ. ζ', μετά από τις λέξεις «ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα» προστίθεται η φράση «σχετίζεται με τη λειτουργία του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων», β) στην περ. η', μετά από τις λέξεις «αντίστοιχα» προστίθενται οι λέξεις «και αφορούν σε αυτή», γ) στην περ. θ', μετά από τις λέξεις «για την αντιμετώπιση κάθε είδους αναγκών τους» προστίθεται η φράση «, που σχετίζονται με τη λειτουργία του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων», δ) στην περ. ι', μετά από τις λέξεις «βουλευτικής περιόδου» προστίθεται η φράση «, που αφορούν στην ιδιότητά τους αυτή», ε) στην υποπερ. ιβ' της περ. ι', μετά από τις λέξεις του «Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» προστίθεται η φράση «, που αφορούν στην ιδιότητά τους αυτή», στ) στο στοιχείο ιδδ' της υποπερ. ιδ' της περ. ι', μετά από τις λέξεις «οι εταιρείες μέσων μαζικής ενημέρωσης» προστίθεται η φράση: «σχετικά με την υποβολή στοιχείων συναλλαγών μεταξύ αυτών και των δικαιούχων χρηματοδότησης της περ. ε' κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, όπως αυτή ορίζεται στην περ. δ'» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α) Χρηματοδότηση: δωρεά, εισφορά, έκπτωση, εισφορά σε είδος, οικονομική ενίσχυση προς τους δικαιούχους χρηματοδότησης.

β) Κρατική χρηματοδότηση: η νομοθετικά προβλεπόμενη οικονομική ενίσχυση σε δικαιούχους κρατικής χρηματοδότησης. Η κρατική χρηματοδότηση διακρίνεται σε:

βα) Τακτική κρατική χρηματοδότηση: η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται κατ' έτος από μέρος των πραγματοποιηθέντων καθαρών εσόδων του ετήσιου Κρατικού Απολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, σε πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών τους.

ββ) Εκλογική κρατική χρηματοδότηση: η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται σε περίπτωση διεξαγωγής εκλογών από μέρος των πραγματοποιηθέντων καθαρών εσόδων του ετήσιου Κρατικού Απολογισμού του προηγούμενου της διεξαγωγής των εκλογών οικονομικού έτους, σε πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων.

βγ) Κρατική χρηματοδότηση για ερευνητικούς και επιμορφωτικούς λόγους: ετήσια οικονομική ενίσχυση από μέρος των πραγματοποιηθέντων καθαρών εσόδων του ετήσιου Κρατικού Απολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους σε πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων που είναι δικαιούχοι κρατικής χρηματοδότησης, για ίδρυση και λειτουργία κέντρων ερευνών και μελετών, καθώς και τη διοργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης των στελεχών τους.

γ) Ιδιωτική χρηματοδότηση: η οικονομική ενίσχυση οποιασδήποτε μορφής που παρέχεται σε δικαιούχους χρηματοδότησης από φυσικά πρόσωπα.

δ) Περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων:

δα) Το χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών πριν από την προκήρυξη των τακτικών γενικών βουλευτικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για τα ελεγχόμενα πρόσωπα των υποπερ. ιδα' και ιδε' της περ. ιδ', και το χρονικό διάστημα από την ανακήρυξη των υποψηφίων, για τα ελεγχόμενα πρόσωπα της υποπερ. ιδβ' της περ. ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1, έως και δύο (2) μηνών μετά τη διενέργεια των τακτικών γενικών βουλευτικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

δβ) Το χρονικό διάστημα που καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου της περ. ιε' της παρούσας παραγράφου, σε περίπτωση προκήρυξης έκτακτων γενικών βουλευτικών εκλογών που δεν μπορεί να υπερβεί το διάστημα έξι (6) μηνών πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και δύο (2) μηνών μετά τη διενέργεια των έκτακτων εκλογών.

δγ) Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά στην περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών νοείται εφεξής ως περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων.

ε) Δικαιούχοι χρηματοδότησης:

εα) Πολιτικά κόμματα ή συνασπισμοί κομμάτων.

εβ) Υποψήφιοι ή και αιρετοί αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

εγ) Δικαιούχοι κρατικής χρηματοδότησης: οι έχοντες αξίωση καταβολής κρατικής χρηματοδότησης, ήτοι:

εγα) Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων με αντιπροσώπους εκλεγμένους στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές από τους συνδυασμούς του ίδιου κόμματος ή συνασπισμού.

εγβ) Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί, τα οποία στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές είχαν καταρτίσει πλήρεις συνδυασμούς, τουλάχιστον στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) των εκλογικών περιφερειών της χώρας και συγκεντρώσει αριθμό ψήφων, τουλάχιστον, ίσο με το ένα κόμμα πέντε τοις εκατό (1,5%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων της Επικράτειας.

εγγ) Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί, που έχουν εκλέξει αντιπροσώπους στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

στδ) Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί, τα οποία στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συγκέντρωσαν αριθμό ψήφων, τουλάχιστον, ίσο με το ένα κόμμα πέντε τοις εκατό (1,5%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων της Επικράτειας.

ζ) Έσοδα πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων:

ζα) Τα ποσά που συγκεντρώνουν τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων από πάσης φύσης οικονομική ενίσχυση από κάθε πηγή και ιδίως από τακτικές και έκτακτες εισφορές μελών, βουλευτών, υποστηρικτών, ψηφοφόρων και φίλων, οικονομικές εξορμήσεις, δωρεές, δάνεια, μερίσματα, τόκους, την εκμετάλλευση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα σχετίζεται με τη λειτουργία του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων, κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου και της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων.

ζβ) Η κρατική χρηματοδότηση των δικαιούχων αυτής.

η) Έσοδα υποψηφίων ή/και αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: πάσης φύσης οικονομική ενίσχυση που συγκεντρώνουν οι υποψήφιοι ή/και οι αιρετοί αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από κάθε είδους πηγή και ιδίως από υποστηρικτές, ψηφοφόρους και φίλους, οικονομικές εξορμήσεις, δωρεές, δάνεια, μερίσματα, τόκους, την εκμετάλλευση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και της θητείας τους αντίστοιχα και αφορούν σε αυτή.

θ) Δαπάνες πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων: τα πάσης φύσεως και προέλευσης ποσά που διαθέτουν τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων για την αντιμετώπιση κάθε είδους αναγκών τους, που σχετίζονται με τη λειτουργία του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου και της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών.

ι) Δαπάνες αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: τα πάσης φύσεως και προέλευσης ποσά που διαθέτουν οι αιρετοί αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αντιμετώπιση κάθε είδους αναγκών τους κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου, που αφορούν στην ιδιότητά τους αυτή.

ια) Εκλογικές δαπάνες υποψηφίων αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: τα ποσά που καταβάλλονται για τις ανάγκες των υποψηφίων αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών. Κάθε είδους προσφορές, δωρεές, αποτιμώμενες σε χρήμα παροχές σε είδος και διευκολύνσεις, αμειβόμενη εργασία προς αυτούς, κάθε ποσό που καταβάλλεται για τη μίσθωση αιθουσών και πολιτικών γραφείων, την αγορά, έκδοση, κυκλοφορία και διακίνηση εντύπων, την καταχώριση και προβολή μηνυμάτων από τον τύπο και την παροχή

κάθε μορφής υπηρεσιών από επιχειρήσεις διαφημίσεων, τύπου και δημοσίων σχέσεων.

ιβ) Τραπεζικός λογαριασμός: λογαριασμός που τηρείται αποκλειστικά σε ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα εδρεύον και εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, μέσα από τον οποίο διακινούνται υποχρεωτικά όλα τα έσοδα και τα έξοδα κάθε πολιτικού κόμματος και συνασπισμού κομμάτων, καθώς και υποψηφίων ή/και αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που αφορούν στην ιδιότητά τους αυτή.

ιγ) Εισφορές σε είδος: κάθε είδους παροχές και διευκολύνσεις στους δικαιούχους που δεν είναι χρηματικές αλλά αποτιμώνται σε χρήμα, όπως είναι ιδίως η εργασία που παρέχεται από δημοσίους υπαλλήλους που έχουν αποσπασθεί ή διατεθεί στους δικαιούχους χρηματοδότησης. Οι εισφορές σε είδος περιλαμβάνονται στα έσοδα των δικαιούχων χρηματοδότησης.

ιδ) Ελεγχόμενα πρόσωπα: Τα πρόσωπα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου του παρόντος νόμου ως προς τις δαπάνες και τα έσοδα τους, ήτοι:

ιδα) Οι δικαιούχοι χρηματοδότησης, όπως αυτοί ορίζονται στην περ. εα'.

ιδβ) Οι υποψήφιοι αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ιδγ) Οι αιρετοί αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ιδδ) Οι διαφημιστικές εταιρείες, οι εταιρείες δημοσκοπήσεων και οι εταιρείες μέσων μαζικής ενημέρωσης σχετικά με την υποβολή στοιχείων συναλλαγών μεταξύ αυτών και των δικαιούχων χρηματοδότησης της περ. ε' κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, όπως αυτή ορίζεται στην περ. δ'.

ιε) Επιτροπή Ελέγχου: Η Επιτροπή Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του άρθρου 3Α του ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει.»

2. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 1 του π.δ. 15/2022, α) μετά από τη φράση «εξετάζεται αν τα ποσά που χορηγήθηκαν σε κόμματα ή συνασπισμούς διατέθηκαν» προστίθενται οι λέξεις «την ίδια ή την επόμενη χρήση», β) ο αριθμός «18» αντικαθίσταται από τον αριθμό «19» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η κρατική χρηματοδότηση για ερευνητικούς και επιμορφωτικούς λόγους που λαμβάνουν οι δικαιούχοι κρατικής χρηματοδότησης ανέρχεται συνολικά σε ποσό ίσο με το μηδέν κόμμα ένα τοις χιλίοις (0,1%%) των πραγματοποιηθέντων καθαρών εσόδων του ετήσιου Κρατικού Απολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους. Η κατανομή της χρηματοδότησης γι' αυτούς τους σκοπούς γίνεται με βάση την παρ. 1 του άρθρου 2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που εκδίδεται το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κόμματα και οι συνασπισμοί που δικαιούνται την παραπάνω χρηματοδότηση, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά. Στον έλεγχο που διενεργείται από την Επιτροπή, κατά το άρθρο 19, εξετάζεται αν τα ποσά που χορηγήθηκαν σε κόμματα ή συνασπισμούς διατέθηκαν την ίδια ή την επόμενη χρήση για δραστηριότητες της παρούσας. Σε αρνητική περι-

πτωση, το κόμμα ή ο συνασπισμός που έλαβε το ποσό υποχρεούται σε επιστροφή του.».

Άρθρο 20

Διακίνηση εσόδων και δαπανών πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 3 π.δ. 15/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) αντικαθίσταται το πέμπτο εδάφιο, προστίθεται έκτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όλα τα έσοδα, όπως προσδιορίζονται στο στοιχείο ζ' της παρ. 1 του άρθρου 1, και οι δαπάνες, όπως προσδιορίζονται στο στοιχείο θ' του άρθρου 1, του κάθε κόμματος ή συνασπισμού, διακινούνται μέσω ενός έως τριών τραπεζικών λογαριασμών, που τηρούνται σε τρία πιστωτικά ιδρύματα της επιλογής του. Απαγορεύεται το άνοιγμα και η διατήρηση άλλων τραπεζικών λογαριασμών, εντός ή εκτός της Ελληνικής Επικράτειας. Όλα τα έσοδα καταλήγουν αποκλειστικά σε αυτούς τους τραπεζικούς λογαριασμούς του κάθε κόμματος ή συνασπισμού. Οι δαπάνες των ανωτέρω δικαιούχων αποδεικνύονται με ταμειακές αποδείξεις, τιμολόγια, τραπεζικές επιταγές εμβάσματα και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, ώστε να πιστοποιείται εμφανώς το πρόσωπο του χρηματοδότη. Κατ' εξαίρεση τα κόμματα ή οι συνασπισμοί κομμάτων που λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση και μόνο αυτά δύνανται για την κάλυψη των δαπανών τους, να πραγματοποιούν πληρωμές προς τρίτους, χωρίς χρήση των λογαριασμών της παρούσας, εφόσον οι πληρωμές αυτές δεν υπερβαίνουν συνολικά το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ ετησίως. Σε κάθε περίπτωση οι πληρωμές πρέπει να συνοδεύονται από τις αντίστοιχες αποδείξεις, τιμολόγια και συναφή παραστατικά που να αποδεικνύουν τη δαπάνη.».

Άρθρο 21

Διακίνηση εσόδων και δαπανών υποψηφίων και αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 π.δ. 15/2022

Η παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. (Α' 39) τροποποιείται α) στο πρώτο εδάφιο ως προς τον τρόπο προσδιορισμού των εσόδων και των δαπανών, β) στο δεύτερο εδάφιο ως προς το συνολικό ύψος των δαπανών και ως προς τον χρόνο πραγματοποίησης αυτών και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες κάθε υποψηφίου ή/και αιρετού αντιπροσώπου της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως προσδιορίζονται στις περ. η', ι' και ια' του άρθρου 1, διακινούνται υποχρεωτικώς μέσω ενός και μοναδικού τραπεζικού λογαριασμού. Κατ' εξαίρεση κάθε υποψήφιος ή/και αιρετός αντιπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δύναται να πραγματοποιεί, αποκλειστικά για την κάλυψη των δαπανών του, πληρωμές σε τρίτους, χωρίς χρήση του λογαριασμού της παρούσας παραγράφου, εφόσον οι πληρωμές αυτές συνολικά δεν υπερβαίνουν το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ, για όλη τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων

ή κατά τη διάρκεια του έτους και συνοδεύονται από τις αντίστοιχες αποδείξεις, τιμολόγια και συναφή παραστατικά που αποδεικνύουν τη δαπάνη.».

Άρθρο 22

Τρόποι και περιορισμοί ιδιωτικής χρηματοδότησης πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 4 άρθρου 5 π.δ. 15/2022

Στο άρθρο 5 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και στην παρ. 2 η παραπομπή στο άρθρο 4 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 3, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 μετά τη φράση «η αγορά των οποίων αποτελεί μέσο», προστίθεται η λέξη «ιδιωτικής» και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Τρόποι και περιορισμοί ιδιωτικής χρηματοδότησης πολιτικών κομμάτων, συνασπισμών κομμάτων

1. Η χρηματοδότηση γίνεται με ονομαστικές καταθέσεις στους τραπεζικούς λογαριασμούς των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 αντίστοιχα. Η χρηματοδότηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και με όποια άλλη μέθοδο επιτρέπει τη σύνδεση του προσφερόμενου ποσού με κάποιο φυσικό πρόσωπο το οποίο μπορεί να ταυτοποιηθεί.

2. Για κάθε ιδιωτική χρηματοδότηση που εισπράττεται από πολιτικό κόμμα και συνασπισμό κομμάτων ή/και νομικό πρόσωπο που λειτουργεί από αυτά ως κέντρο ερευνών και μελετών χωρίς τραπεζική κατάθεση στους τραπεζικούς λογαριασμούς των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 αντίστοιχα, εκδίδεται υποχρεωτικά απόδειξη είσπραξης, στην οποία αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ο αριθμός δελτίου ταυτότητας του καταθέτοντος προσώπου.

3. Κάθε ιδιωτική χρηματοδότηση σε πολιτικό κόμμα και συνασπισμό κομμάτων που υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ διενεργείται υποχρεωτικά μόνο μέσω των τραπεζικών λογαριασμών τους οποίους τηρούν τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων με υποχρεωτική αναγραφή των στοιχείων της ταυτότητας του χρηματοδότη.

4. Η έκδοση κουπονιών, η αγορά των οποίων αποτελεί μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης, επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτά είναι αριθμημένα και θεωρημένα από την Επιτροπή Ελέγχου.

Σε αυτά είναι υποχρεωτική η αναγραφή του ονοματεπώνυμου και του αριθμού φορολογικού μητρώου ή του δελτίου της αστυνομικής ταυτότητας του αγοραστή χρηματοδότη, εφόσον το ποσό της χρηματοδότησης υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) ευρώ. Το ανώτατο συνολικό ποσό των κουπονιών αξίας δεκαπέντε (15) ευρώ και κάτω, τα οποία αριθμούνται και θεωρούνται από την Επιτροπή Ελέγχου και προορίζονται για την ανώνυμη χρηματοδότηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει το τέσσερα τοις εκατό (4%) της ετήσιας τακτικής χρηματοδότησης του προηγούμενου έτους ανά κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων ετησίως, ούτε δύναται να υπερβαίνει το ποσό των

εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ ανά κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων κατ' έτος.

Το ακριβές ποσό των κουπονιών αυτών, που αντιστοιχεί σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων, καθορίζεται με διαπιστωτική πράξη του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία εκδίδεται το πρώτο δεκαήμερο κάθε έτους. Το ποσό αυτό, για τα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων, που δεν λαμβάνουν τακτική κρατική χρηματοδότηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ετησίως. Στο τέλος κάθε έτους, η Επιτροπή Ελέγχου υποχρεούται να διασταυρώνει αν το υπόλοιπο που προκύπτει από τη διαφορά ανάμεσα στα θεωρημένα και στα διατεθέντα από το κόμμα ή το συνασπισμό κουπόνια, συμπίπτει με τον αριθμό των αδιάθετων κουπονιών που υποχρεωτικά της επιστρέφονται με ευθύνη του κόμματος ή του συνασπισμού. Με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου, καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής των κουπονιών που δεν διατέθηκαν, ο τρόπος και τα όργανα βεβαίωσης της καταστροφής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

5. Κατάθεση στους λογαριασμούς της παρ. 1 επιτρέπεται μόνο εφόσον διενεργείται επώνυμα, με ευθύνη της τράπεζας ως προς τη διαπίστωση των στοιχείων ταυτότητας του καταθέτη.

6. Απαγορεύονται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς τα κόμματα ή τους συνασπισμούς από:

α. Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

β. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

γ. Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού.

δ. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών, καθώς και από συζύγους και κατιόντες αυτών.

7. Απαγορεύεται η χορήγηση δανείων από τις τράπεζες προς τους δικαιούχους κρατικής χρηματοδότησης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1, εφόσον, προς εξασφάλιση των δανείων αυτών, εκχωρείται ή ενεχυριάζεται είτε η κρατική χρηματοδότηση που αφορά σε οικονομικό έτος μεταγενέστερο του έτους χορήγησης του δανείου είτε ποσοστό της κρατικής χρηματοδότησης που υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της ετήσιας χρηματοδότησης του δικαιούχου. Η αληθής έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι ότι το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της κρατικής χρηματοδότησης, την οποία λαμβάνουν οι δικαιούχοι της περ. εα) της παρ. 1 του άρθρου 1 είναι ανεκχώρητο έναντι των τραπεζικών απαιτήσεων που γεννώνται από τις δανειακές συμβάσεις, ανεξαρτήτως του χρόνου γέννησης αυτών. Τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως την Επιτροπή Ελέγχου και την Τράπεζα της Ελλάδος για κάθε νέα δανειακή σύμβαση ή για κάθε τροποποίηση υφιστάμενης το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την υπογραφή της. Η δανειοδότηση και η μεταβολή κάθε υφιστάμενης σύμβασης πίστωσης των πολιτικών κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους όρους τραπεζικής δεοντολογίας και πρακτικής, όπως καθορίζονται και ισχύουν από την Τρά-

πεζα της Ελλάδος και υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης πλήρως αιτιολογημένης απόφασης του Δ.Σ. του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Η παράλειψη της ανωτέρω υποχρέωσης ενημέρωσης επισύρει την κύρωση της παρ. 10 του άρθρου 21. Η Επιτροπή Ελέγχου αναρτά την έγγραφη ενημέρωση στην επίσημη ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο σύμφωνα με την υποπαρ. ιγ' της παρ. 2 του άρθρου 19 του παρόντος, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της.

8. Απαγορεύεται οποιαδήποτε ιδιωτική χρηματοδότηση του παρόντος άρθρου, πλην των τακτικών εισφορών μελών, σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων των οποίων ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, μέλος διοικούσας επιτροπής ή ο νόμιμος εκπρόσωπος έχει καταδικασθεί: α) σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1-6 του Δεύτερου Βιβλίου του Ποινικού Κώδικα ή β) σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισείουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης ή γ) σε ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα. Η παρούσα παράγραφος ισχύει για τη χρονική διάρκεια της επιβληθείσας ποινής. Το χρονικό διάστημα απαγόρευσης της ιδιωτικής χρηματοδότησης υπολογίζεται από την επομένη της ημέρας της οριστικής καταδικαστικής απόφασης. Η έκτιση ή μη της ποινής ή η παραγραφή αυτής δεν ασκεί επιρροή στον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος.»

Άρθρο 23

Λογιστικά βιβλία - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 12 π.δ. 15/2022

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 12 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) οι λέξεις «το πρώτο δίμηνο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το πρώτο πεντάμηνο» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων, που λαμβάνουν τακτική κρατική χρηματοδότηση, δημοσιεύουν κατ' έτος ισολογισμό σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα. Ο ισολογισμός δημοσιεύεται το πρώτο πεντάμηνο κάθε έτους στην επίσημη ιστοσελίδα που υποχρεούνται να τηρούν στο διαδίκτυο.»

Άρθρο 24

Υποχρεώσεις ελεγχόμενων προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 13 π.δ. 15/2022

Στο άρθρο 13 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) στο πρώτο εδάφιο της περ. α' οι λέξεις «το πρώτο δίμηνο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το πρώτο πεντάμηνο» και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Υποχρεώσεις ελεγχόμενων προσώπων

Τα ελεγχόμενα πρόσωπα, όπως περιγράφονται στο στοιχείο ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1 οφείλουν, όπως καταθέτουν στην Επιτροπή Ελέγχου:

α. Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδα' της παρ. 1 του άρθρου 1 ελεγχόμενα πρόσωπα, ισολογισμούς και απολογισμούς, όπως αυτοί προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία που τηρούν κατά την παρ. 1 του άρθρου 12 το πρώτο πεντάμηνο κάθε έτους, καθώς και ειδική έκθε-

ση εκλογικών εσόδων και δαπανών αναφορικά με την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη διενέργεια των εθνικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο τρόπος σύνταξης και τα ειδικότερα στοιχεία, που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση εκλογικών εσόδων και δαπανών, καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου.

β) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδβ' της παρ. 1 του άρθρου 1 ελεγχόμενα πρόσωπα, αναλυτικές καταστάσεις, παραστατικά και αποδείξεις εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό της χρηματοδότησής τους και της διαχείρισης των οικονομικών τους στοιχείων για την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την πραγματοποίηση των εκλογών. Τα ανωτέρω παραστατικά καταθέτουν οι υποψήφιοι αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εξελέγησαν, καθώς και οι αναπληρωματικοί των συνδυασμών των κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων, με τις εξής διακρίσεις:

αα) Ο πρώτος αναπληρωματικός για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται ένας (1) έως και πέντε (5) βουλευτές.

ββ) Οι δύο πρώτοι αναπληρωματικοί για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται από έξι (6) έως και δέκα (10) βουλευτές.

γγ) Οι τρεις πρώτοι αναπληρωματικοί για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται από έντεκα (11) έως και δεκαπέντε (15) βουλευτές.

δδ) Οι τέσσερις πρώτοι αναπληρωματικοί για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται δεκαέξι (16) και περισσότεροι βουλευτές.

Σε περίπτωση ανάδειξης στο βουλευτικό αξίωμα, αναπληρωματικού, καθ' υπέρβαση των ανωτέρω διακρίσεων, ο βουλευτής που αναδείχτηκε υποχρεούται να υποβάλει την αναλυτική κατάσταση του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης, στην Επιτροπή του άρθρου 19 εντός τριάντα (30) ημερών από την ορκωμοσία του.

γ) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδγ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος ελεγχόμενα πρόσωπα, αναλυτικές καταστάσεις, παραστατικά και αποδείξεις εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό της χρηματοδότησής τους και της διαχείρισης των οικονομικών τους στοιχείων κάθε έτος για όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

δ) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδδ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ελεγχόμενα πρόσωπα, το πλήρες και αναλυτικό περιεχόμενο, καθώς και την οικονομική αποτίμηση των εκατέρωθεν συναλλαγών που έχουν πραγματοποιήσει με τους δικαιούχους χρηματοδότησης για την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων, εντός τριών (3) μηνών από την πραγματοποίηση των εκλογών.».

Άρθρο 25

Η Επιτροπή ελέγχου και οι αρμοδιότητές της - Τροποποίηση άρθρου 19 π.δ. 15/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 19 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην περ. η' η φράση «Καταγράφει πλήρως και αποτιμά χρηματικά τις εισφορές σε είδος» αντικαθίσταται από τη φράση «Ελέγχει τη χρηματική αποτίμηση των εισφορών σε είδος», β) στην τέλος της υποπερ. αα) της περ. ιγ' προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφια, γ) στο στοιχείο ii) της υποπερ. αβ) της περ. ιγ' μετά από τις λέξεις «από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα κάθε πολιτικό κόμμα ή/και συνασπισμός κομμάτων» προστίθεται η φράση «και έχει γνωστοποιήσει στην Επιτροπή», δ) στο στοιχείο vi) της υποπερ. αβ) της περ. ιγ' οι λέξεις «Τα αιτιολογημένα πορίσματα» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Τις αποφάσεις της Επιτροπής» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι οι ακόλουθες:

α) Στην Επιτροπή Ελέγχου διαβιβάζονται οι καταγγελίες που αφορούν πιθανές παραβάσεις του παρόντος νόμου, τις οποίες εξετάζει κατ' αποκλειστικότητα και αποφαινεται αιτιολογημένα επ' αυτών.

β) Η Επιτροπή Ελέγχου ρυθμίζει με πράξεις του Προέδρου της κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ως προς τα ελεγχόμενα πρόσωπα του υπό στοιχείο ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1.

γ) Η Επιτροπή Ελέγχου έχει σε θέματα ελέγχου των οικονομικών των υπό στοιχείο ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1 προσώπων, την αρμοδιότητα της παρ. 4 του άρθρου 3B του ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει.

δ) Η Επιτροπή Ελέγχου εισηγείται ή/και γνωμοδοτεί για την έκδοση κανονιστικών πράξεων που αφορούν στο παρόν.

ε) Στο τέλος κάθε έτους η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στους Υπουργούς Οικονομικών και Εσωτερικών.

στ) Η Επιτροπή Ελέγχου έχει, προς διαπίστωση των παραβάσεων του παρόντος, την εξουσία να ελέγχει πλήρως τα πάσης φύσεως βιβλία, δηλώσεις, έγγραφα και λοιπά στοιχεία που της προσκομίζουν τα ελεγχόμενα πρόσωπα και οι υπόχρεοι, δύναται να λαμβάνει ένορκες ή ανωμοτί, κατά την κρίση της, καταθέσεις, στις περιπτώσεις που προβλέπεται επιβολή διοικητικών κυρώσεων, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο θεωρείται αναγκαίο για τον έλεγχο της εφαρμογής του παρόντος. Η Επιτροπή Ελέγχου μπορεί να ορίσει προθεσμία στα ελεγχόμενα πρόσωπα για παροχή διευκρινίσεων ή συμπλήρωση των στοιχείων που καταθέτουν ως προς τη χρηματοδότηση, την οικονομική διαχείριση και την προέλευση των πάσης φύσεως πόρων που τελούν άμεσα ή έμμεσα υπό τον έλεγχό τους. Το έργο της Επιτροπής Ελέγχου επικουρείται από έναν Εισαγγελέα Πρωτοδικών ειδικών αρμοδιοτήτων και αποκλειστικής ενασχόλησης με τις υποθέσεις του παρόντος, ο οποίος θα παρέχει στην Επιτροπή κάθε αναγκαία συνδρομή, κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, ο οποίος διορίζεται με απόφαση του

Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου μετά από πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου. Η θητεία του είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται για μια ακόμα φορά.

ζ) Η εξέταση των οικονομικών των υποψήφιων αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατά την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) μηνών από την υποβολή στην Επιτροπή Ελέγχου των στοιχείων, τα οποία προβλέπονται στο στοιχείο β' της παρ. 1 του άρθρου 13 του παρόντος.

η) Ελέγχει τη χρηματική αποτίμηση των εισφορών σε είδος που έλαβαν χώρα, κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων, στους δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την αγοραία τιμή.

θ) Αναφέρει ρητά τις πιθανολογούμενες παραβάσεις του παρόντος σε ετήσια έκθεση που εκδίδει.

ι) Εκδίδει αιτιολογημένα πορίσματα για τους ελέγχους που διενεργεί, όπου καταγράφει και τη γνώμη της μειοψηφίας.

ια) Σε περίπτωση τέλεσης ποινικών αδικημάτων διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση τα πορίσματα με τα οποία διαπιστώθηκαν αυτά στον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα.

ιβ) Εξετάζει αν τα ποσά της χρηματοδότησης προς τα ελεγχόμενα πρόσωπα υπό τα στοιχεία ιδα' έως ιδγ', της παρ. 1 του άρθρου 1, διατέθηκαν για τις προβλεπόμενες από τον νόμο δραστηριότητες και σε αρνητική περίπτωση επιβάλλει στα ελεγχόμενα πρόσωπα πρόστιμο ισόποσο με το διπλάσιο του παρανόμως διατεθέντος ποσού, εκτός εάν υπάρχει ειδικότερη διάταξη στο παρόν.

ιγ) Τηρεί και διαχειρίζεται:

αα) Ηλεκτρονική εφαρμογή για την υποβολή εγγράφων που αφορούν σε γνωστοποιήσεις και λοιπές υποχρεώσεις των ελεγχόμενων προσώπων, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 13 του παρόντος. Τα δεδομένα που τηρούνται στην ηλεκτρονική εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου και η επεξεργασία τους, ο τρόπος διαπίστευσης και πρόσβασης των χρηστών σε αυτή, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγκεκριμένη ηλεκτρονική εφαρμογή καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής, μετά από εισήγησή της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι κατάλογοι των ελεγχόμενων προσώπων κατά κατηγορία αποστέλλονται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες, για την ανακήρυξη των υποψηφίων και των επιτυχόντων, αρχές, αυθημερόν μετά την οριστικοποίησή τους, για την εισαγωγή των αντίστοιχων στοιχείων στην ηλεκτρονική εφαρμογή. Η υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής είναι υποχρεωτική για τα στοιχεία που υποβάλλονται από τα ελεγχόμενα πρόσωπα της περ. ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση αποδεδειγμένης αδυναμίας ηλεκτρονικής υποβολής για λόγους ανωτέρας βίας, αυτή μπορεί να γίνει με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, που καθορίζεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

αβ) Επίσημη ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, στην οποία η πρόσβαση για ενημέρωση είναι ελεύθερη και στην οποία δημοσιοποιεί:

ι) Την κοινοποιηθείσα από το Υπουργείο Εσωτερικών κρατική χρηματοδότηση που λαμβάνει κάθε δικαιούχος αυτής.

ii) Κατάλογο στον οποίο αναφέρονται όλα τα δάνεια που έχει λάβει από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα κάθε πολιτικό κόμμα ή/και συνασπισμός κομμάτων, και έχει γνωστοποιήσει στην Επιτροπή, καθώς και αντίγραφο του κειμένου της κάθε συμφωνίας δανείου μεταξύ κόμματος ή/και συνασπισμού κομμάτων αφενός και του πιστωτικού ιδρύματος αφετέρου.

iii) Τα πλήρη στοιχεία κάθε φυσικού προσώπου που χρηματοδοτεί τους υπό στοιχείο εβ' της παρ. 1 του άρθρου 1 δικαιούχους χρηματοδότησης, εφόσον η χρηματοδότηση υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ κατ' έτος, καθώς και τα ακριβή στοιχεία του χρηματοδοτούμενου και το ακριβές ποσό αυτής.

iv) Τα πλήρη στοιχεία κάθε χρηματοδότη προς τους υπό στοιχείο εα' της παρ. 1 του άρθρου 1 δικαιούχους χρηματοδότησης, εφόσον η χρηματοδότηση υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ κατ' έτος, καθώς και τα ακριβή στοιχεία του χρηματοδοτούμενου και το ακριβές ποσό αυτής.

v) Τους ισολογισμούς και απολογισμούς των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών, όπως αυτοί προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία που τηρούν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 και τις συνταχθείσες ετήσιες εκθέσεις της με τα αποτελέσματα του ελέγχου των βιβλίων αυτών.

vi) Τις αποφάσεις της Επιτροπής για τους ελέγχους που διενεργεί, περιλαμβανομένης και της γνώμης της μειοψηφίας.

vii) Τις προεκλογικές δαπάνες και τα έσοδα κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων και το συνολικό ποσό που διέθεσαν και εισέπραξαν όλα τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων κατά την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων.

viii) Κανονιστικά κείμενα, αποφάσεις, εκθέσεις, διαβουλεύσεις και πληροφορίες.

ιδ) Διαβιβάζει απευθείας στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 100 του Συντάγματος τους φακέλους με τις παραβάσεις για τις οποίες συντρέχει λόγος έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα κατά το άρθρο 24.

ιε) Για όσους εκ των ελεγχόμενων προσώπων και των υπόχρεων απαιτείται προηγούμενη απόφαση της Βουλής, σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 1 και 2 εδάφιο 1 του Συντάγματος, προκειμένου να εκκινήσει η προδικασία και να ασκηθεί ποινική δίωξη εις βάρος τους για αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γνωμοδοτικό συμβούλιο συγκροτούμενο ετησίως και για το αντίστοιχο έτος, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 155 του Κανονισμού της Βουλής, είναι αρμόδιο να γνωμοδοτεί θετικά ή αποφατικά για την παραπομπή τους στο Δικαστήριο. Τη γνωμοδότηση αυτή διαβιβάζει αμελλητί στη Βουλή. Του δικαστικού συμβουλίου προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους κληρωθέντες δικαστές.

ιστ) Η Επιτροπή Ελέγχου δημοσιοποιεί τα στοιχεία που εμπεριέχονται στις διατάξεις των στοιχείων i έως v και vii έως viii, της υποπερ. αβ' της περ. ιγ' της παρούσας παραγράφου το αργότερο εντός ενενήντα (90) ημερών

από την παραλαβή τους. Τα στοιχεία που αναφέρονται στο στοιχείο νί της υποπερ. αβ' της περ. ιγ' της παρούσας παραγράφου δημοσιεύονται αμέσως μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου. Τα ανωτέρω στοιχεία παραμένουν αναρτημένα στην ιστοσελίδα για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών. Η Επιτροπή Ελέγχου οφείλει να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την επίσημη ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο, καθιστώντας άμεσα προσβάσιμα στους πολίτες τα ανωτέρω στοιχεία. Σε περίπτωση που κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων δεν υποβάλει τα προβλεπόμενα στην παρούσα παράγραφο στοιχεία, η Επιτροπή Ελέγχου δημοσιεύει την παράλειψη αυτή στην ιστοσελίδα της.».

Άρθρο 26

Διοικητικές κυρώσεις -

Τροποποίηση άρθρου 20 π.δ. 15/2022

Στο άρθρο 20 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 μετά από τις λέξεις «τους υποψήφιους βουλευτές» προστίθενται οι λέξεις «ή αιρετούς», β) στην περ. α' της παρ. 2 μετά από τις λέξεις «καθώς και υποψήφιων βουλευτών» προστίθενται οι λέξεις «ή αιρετών,» και μετά από τις λέξεις «υποψήφιους βουλευτές» προστίθενται οι λέξεις «ή αιρετούς.», γ) στην περ. β' της παρ. 2 μετά τις λέξεις «ή οι υποψήφιοι βουλευτές» προστίθεται οι λέξεις «ή αιρετοί,», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 μετά από τις λέξεις «και υποψήφιων βουλευτών» προστίθενται οι λέξεις «ή αιρετών,», ε) στην παρ. 5 μετά από τις λέξεις «και τους υποψήφιους βουλευτές» προστίθενται οι λέξεις «ή αιρετούς» και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Γενικές διατάξεις

1. Στα κόμματα, τους συνασπισμούς και τους υποψήφιους βουλευτές ή αιρετούς επιβάλλονται κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης διατάξεων του παρόντος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα επόμενα άρθρα.

2.α. Μετά τη σύνταξη της έκθεσης της Επιτροπής Ελέγχου και εφόσον με αυτή προτείνεται η διαβίβαση του φακέλου στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, κατ' άρθρο 24, ή η επιβολή κυρώσεων σε βάρος κομμάτων ή συνασπισμών, καθώς και υποψήφιων βουλευτών ή αιρετών, αντίγραφο της κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή στα αρμόδια όργανα του κόμματος, κατ' άρθρο 11, ή στους υποψήφιους βουλευτές ή αιρετούς.

β. Τα ανωτέρω όργανα ή οι υποψήφιοι βουλευτές ή αιρετοί, υποβάλλουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της εκθέσεως, παρατηρήσεις για αντίκρουση του περιεχομένου της.

γ. Η Επιτροπή ελέγχου, αφού τις εξετάσει, υποβάλλει την τελική της έκθεση στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, εφόσον διαπιστώνεται παράβαση που μπορεί να οδηγήσει σε έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα ή στον Πρόεδρο της Βουλής, εφόσον προτείνεται επιβολή κυρώσεων.

3. Οι κυρώσεις σε βάρος κομμάτων, συνασπισμών κομμάτων και υποψήφιων βουλευτών ή αιρετών επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Προέδρου της Βουλής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της τελικής έκθεσης της Επιτροπής Ελέγχου και κοινοποιείται στον παραβάτη και στον Υπουργό Εσωτερικών.

4. Το πρόστιμο που επιβάλλεται σε κόμματα και συνασπισμούς εισπράττεται με παρακράτηση του ποσού από τη χρηματοδότηση του επόμενου έτους. Το πρόστιμο που επιβάλλεται στα λοιπά κόμματα και τους υποψήφιους βουλευτές εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

5. Τα ένδικα βοηθήματα που ασκούνται από τα κόμματα, τους συνασπισμούς και τους υποψήφιους βουλευτές ή αιρετούς κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμου, που αφορούν κυρώσεις, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, εισάγουν διοικητικές διαφορές ουσίας, οι οποίες εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Συμβούλιο της Επικρατείας.».

Άρθρο 27

Κυρώσεις σε βάρος πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων - Τροποποίηση άρθρου 21 π.δ. 15/2022

Στο άρθρο 21 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2 οι λέξεις «ίσο με το 5%» αντικαθίσταται από τις λέξεις «από 1% έως 5%», β) τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 4 τροποποιούνται ως προς το ύψος του προστίμου, γ) η παρ. 7 τροποποιείται ως προς το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου σε περίπτωση παράβασης της παρ. 1 του άρθρου 8, καθώς και ως προς την εφαρμογή της και στην περίπτωση συνασπισμού κομμάτων, δ) η παρ. 8 τροποποιείται ως προς το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε παράβαση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 17 και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Κυρώσεις σε βάρος πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων

1. Για την υπέρβαση του ορίου της παραγράφου 1α του άρθρου 15 του παρόντος νόμου για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση μηνυμάτων των κομμάτων και των συνασπισμών, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το σαράντα τοις εκατό (40%) της τελευταίας, κάθε φορά, καταβληθείσας σε αυτά τακτικής χρηματοδότησης. Αν το κόμμα δεν λαμβάνει τακτική χρηματοδότηση, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

2. Για τη μη εμπρόθεσμη δημοσίευση του ετήσιου ισολογισμού, καθώς και της ειδικής έκθεσης εκλογικών εσόδων και δαπανών κόμματος ή συνασπισμού επιβάλλεται πρόστιμο από ένα τοις εκατό (1%) έως πέντε τοις εκατό (5%) της τελευταίας κάθε φορά καταβληθείσας, στο κόμμα ή το συνασπισμό, τακτικής ή, αντίστοιχα, εκλογικής χρηματοδότησης.

3. Για την ελλιπή ή αντικανονική τήρηση και ενημέρωση του βιβλίου εσόδων - δαπανών, του ισολογισμού ή της ειδικής έκθεσης εκλογικών εσόδων και δαπανών επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) της τελευταίας κάθε φορά καταβληθείσας σε αυτό, τακτικής ή, αντίστοιχα, εκλογικής χρηματοδότησης.

4. Στα πολιτικά κόμματα και στους συνασπισμούς κομμάτων που διακινούν έσοδα ή δαπάνες κατά παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το είκοσι τοις εκατό (20%) της τελευταίας κάθε φορά καταβληθείσας σε αυτά τακτικής χρηματοδότησης. Αν το κόμμα ή ο συνασπισμός κομμάτων δεν λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται σε πολιτικά κόμματα και σε συνασπισμούς κομμάτων που λαμβάνουν χρηματοδότηση ή κάθε είδους παροχή: α) κατά παράβαση των παρ. 1 ή 3 ή 4 του άρθρου 5 ή β) από φορείς ή πρόσωπα της παρ. 6 του άρθρου 5.

5. Για τα κόμματα και τους συνασπισμούς που λαμβάνουν μόνον εκλογική χρηματοδότηση από το Κράτος, το ύψος του προστίμου που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους υπολογίζεται με βάση τη χρηματοδότηση αυτή.

6. Για την υπέρβαση του επιτρεπόμενου ανώτατου ύψους εκλογικών δαπανών επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο του ποσού της υπέρβασης. Αν η υπέρβαση είναι μεγαλύτερη από το πενήντα τοις εκατό (50%) του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους εκλογικών δαπανών, επιβάλλεται, εκτός από το πρόστιμο, και η στέρηση της τακτικής χρηματοδότησης του επόμενου έτους.

7. Στο πολιτικό κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων που δέχεται χρηματοδότηση, κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 8, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) της τελευταίας κάθε φορά καταβληθείσας σε αυτό τακτικής ή εκλογικής χρηματοδότησης ή με πρόστιμο μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ αν πρόκειται για κόμμα που δεν λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση.

8. Για κάθε παράβαση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 17 του παρόντος, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) της τελευταίας, κάθε φορά, καταβληθείσας προς το κόμμα ή τον συνασπισμό τακτικής ή εκλογικής χρηματοδότησης ή πρόστιμο μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, αν πρόκειται για κόμμα ή συνασπισμό που δεν λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση.

9. Για κάθε παράβαση των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 17 του παρόντος επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) της τελευταίας, κάθε φορά, καταβληθείσας προς το κόμμα ή το συνασπισμό κρατικής χρηματοδότησης ή με πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αν πρόκειται για κόμμα ή συνασπισμό που δεν λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση.

10. Πολιτικό κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων που αρνείται να υπαχθεί μερικώς ή ολικώς και καθ' οποιονδήποτε τρόπο στον έλεγχο της Επιτροπής Ελέγχου, όπως αυτός προβλέπεται στο Έκτο Κεφάλαιο, δεν λαμβάνει κατ' αναλογία μερικώς ή ολικώς την κρατική χρηματοδότηση που δικαιούται. Η κύρωση αυτή διαπιστώνεται με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου και εφαρμόζεται από το επόμενο της διαπιστωμένης παράβασης οικονομικό έτος. Σε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων που δεν λαμβάνει για οποιονδήποτε λόγο κρατική χρηματοδότηση, τιμωρείται με πρόστιμο μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ. Ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται σε πολιτικό κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων που συνάπτει σύμβαση

κατά παράβαση των όρων του πρώτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 5.».

Άρθρο 28

Ύψος χρηματικών κυρώσεων -

Τροποποίηση άρθρου 22 π.δ. 15/2022

Στο άρθρο 22 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 οι λέξεις «μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) της ετήσιας βουλευτικής αποζημίωσης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «έως χίλια (1.000) ευρώ», β) οι παρ. 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, γ) στην παρ. 6 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και οι λέξεις «μέχρι το διπλάσιο της ετήσιας βουλευτικής αποζημίωσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ», δ) στην παρ. 7 δα) οι λέξεις «μέχρι το ύψος της ετήσιας βουλευτικής αποζημίωσης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ», δβ) η λέξη «εα'» αντικαθίσταται από τη λέξη «εβ'» και το άρθρο 22 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 22

Κυρώσεις σε βάρος υποψηφίων ή/και αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

1. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής ή ελλείψεως ή αντικανονικής σύνταξης της κατά την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 13 αναλυτικής κατάστασης εκλογικών εσόδων και δαπανών, επιβάλλεται πρόστιμο έως χίλια (1.000) ευρώ.

2. Σε υποψήφιο ή/και αιρετό αντιπρόσωπο της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που διακινεί έσοδα ή δαπάνες κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 7 επιβάλλεται πρόστιμο έως το είκοσι τοις εκατό (20%) της ετήσιας βουλευτικής αποζημίωσης και μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στον υποψήφιο ή/και αιρετό αντιπρόσωπο της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που παραλείπει να τηρήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 7 επιβάλλεται πρόστιμο έως το δέκα τοις εκατό (10%) της ετήσιας βουλευτικής αποζημίωσης και μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Ο υποψήφιος ή/και ο αιρετός αντιπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δέχεται χρηματοδότηση ή άλλου είδους παροχή από φορείς ή πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 7 υποχρεούται σε επιστροφή του συνόλου της χρηματοδότησης ή παροχής.

3. Στους υποψήφιους βουλευτές που δέχθηκαν χρηματοδότηση κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 8 επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και οι τελευταίοι υποχρεούνται σε επιστροφή της επιπλέον των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ χρηματοδότησης.

4. Σε περίπτωση παράβασης των περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 18 επιβάλλεται στον υποψήφιο βουλευτή πρόστιμο έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

5. Με την επιφύλαξη του επόμενου άρθρου, για την υπέρβαση του επιτρεπόμενου ανώτατου ύψους εκλογικών δαπανών, όπως ορίζεται στις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 10 ή για την υπέρβαση του ανώτατου ορίου εκλογικών δαπανών για καταχώριση διαφημιστικών μηνυμάτων στον τύπο, όπως ορίζεται στην παρ. 5 του

άρθρου 10, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το δεκαπλάσιο της υπέρβασης.

6. Σε περίπτωση παράβασης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 18 επιβάλλεται, στον υποψήφιο βουλευτή, πρόστιμο έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ.

7. Σε περίπτωση παράβασης των περ. εβ', εγ' και εδ' της παρ. 1 του άρθρου 18 του παρόντος νόμου, σχετικά με τα πολιτικά γραφεία των υποψήφιων βουλευτών, επιβάλλεται, στους υποψήφιους βουλευτές, πρόστιμο έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ.

8. Αιρετός αντιπρόσωπος που αρνείται να υπαχθεί ολικώς ή μερικώς και καθ' οιονδήποτε τρόπο στον έλεγχο της Επιτροπής Ελέγχου, όπως αυτός προβλέπεται στο Έκτο Κεφάλαιο, δεν λαμβάνει τη βουλευτική αποζημίωση που δικαιούται. Η κύρωση αυτή διαπιστώνεται με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου και ξεκινά να εφαρμόζεται από τον επόμενο της διαπιστωμένης παράβασης μήνα.»

Άρθρο 29

Κυρώσεις σε βάρος τρίτων -

Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 25 π.δ. 15/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο ως προς τη θεμελίωση ποινικής ευθύνης και για τους τρίτους και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η παραβίαση από τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς και από τους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 15, της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 17, της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 18 και της περ. γ' της παρ. 2 του αυτού άρθρου, εφόσον πρόκειται για κάλυψη της προεκλογικής δραστηριότητας υποψήφιων βουλευτών, χωρίς σχετικό αίτημά τους, καθώς και της εκδιδόμενης, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 26, κοινής υπουργικής απόφασης, θεωρείται παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας και εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2328/1995 (Α' 159), όπως ισχύει, και της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2644/1998 (Α' 233). Οι παραβιάσεις των διατάξεων που προαναφέρθηκαν συνιστούν, αντίστοιχα, ποινικά αδικήματα για τα οποία οι νόμιμοι εκπρόσωποι των ανωτέρω σταθμών τιμωρούνται, σωρευτικώς, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους. Η παραβίαση των περ. α' και β' της παρ. 1 των άρθρων 17 και 18 από τρίτους συνιστά ποινικό αδίκημα και τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μηνών.»

Άρθρο 30

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 19 του ν. 4255/2014 (Α' 89), περί ρύθμισης ζητημάτων για την ανάδειξη μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που διεξήχθησαν τον Μάιο του 2014,

β) η παρ. 7 του άρθρου 112 του ν. 4604/2019 (Α' 50), περί προαιρετικής ηλεκτρονικής υποβολής των απαιτούμενων στοιχείων ειδικά για το έτος 2019,

γ) η παρ. 6 του άρθρου 23 του ν. 3023/2002 (Α' 146) περί παροχής εξουσιοδότησης για έκδοση απόφασης

που καθορίζει τον τρόπο είσπραξης επιβαλλόμενων προστίμων,

δ) οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 30 του ν. 4325/2015 (Α' 47) περί προθεσμίας έκδοσης της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 31

Διαχείριση στερεών αποβλήτων στο σύνολο της Επικράτειας - Κατάργηση «Φορέων Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων» («ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ») - Τροποποίηση άρθρου 225 ν. 4555/2018

1. Στο άρθρο 225 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο οι λέξεις «ηπειρωτικής χώρας» αντικαθίστανται από τη λέξη «Επικράτειας», β) η παρ. 1 τροποποιείται ως προς τους δήμους που συνιστούν Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και διαγράφονται οι λέξεις «, σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος και με το άρθρο 245», γ) η παρ. 2 τροποποιείται με τη συγκεκριμενοποίηση της νομικής φύσης των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, δ) μετά από την παρ. 2 προστίθεται νέα παρ. 2Α, δα) η παρ. 3 αντικαθίσταται, ε) καταργούνται οι παρ. 4, 5, 7 και 8, στ) στην παρ. 6 διαγράφεται το πέμπτο εδάφιο ως προς τον επιτρεπόμενο χρόνο μεταβολής της νομικής μορφής των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ζ) στην παρ. 9 διαγράφονται οι λέξεις «και ΦΟ. Σ. ΠΕΣΔΑ» και οι λέξεις «εφαρμόζονται οι, περί συνδέσμων, διατάξεις του ν. 3463/2006» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφαρμόζονται τα άρθρα 245 έως 251 άρθρα του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, περί συνδέσμων», και το άρθρο 225 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 225

Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στους δήμους της Επικράτειας

1. Οι δήμοι της χώρας συνιστούν Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) είτε ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με τη μορφή συνδέσμου είτε ως επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 236 του παρόντος.

2. Οι ΦΟ.Δ.Σ.Α., ανεξαρτήτως νομικής μορφής, έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και αποτελούν δημόσια νομικά πρόσωπα ειδικού σκοπού.

2Α. Η διαχείριση και λειτουργία των εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων δήμων, καθώς και η υλοποίηση των στόχων και δράσεων του ισχύοντος Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων στα διοικητικά όρια κάθε περιφέρειας από την έναρξη ισχύος του παρόντος και με την επιφύλαξη της παρ. 14 του άρθρου 245, ασκείται από έναν (1) ΦΟ.Δ.Σ.Α., εξαιρουμένων των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων, για τις οποίες ισχύει το άρθρο 226Α, της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, για την οποία ισχύει το άρθρο 226Β,

της Περιφέρειας Κρήτης, για την οποία ισχύει το άρθρο 226Γ του παρόντος και της Περιφέρειας Αττικής, για την οποία ισχύει το άρθρο 211 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

3. Για τη λειτουργία του ΦΟ.Δ.Σ.Α. συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Σε κάθε ΦΟ.Δ.Σ.Α. συμμετέχουν, πλέον του ενός δήμοι, οι όμοροι δήμοι και όσοι δήμοι ανήκουν είτε στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα είτε σε διαφορετικές, αλλά όμορες, Περιφερειακές Ενότητες της ίδιας περιφέρειας.

β) Η λειτουργία, σε κάθε ΦΟ.Δ.Σ.Α. εντός των διοικητικών ορίων ενός από τους δήμους - μέλη του, τουλάχιστον ενός Χώρου Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (Χ.Υ.Τ.Α.) και η λειτουργία ή πρόβλεψη στον οικείο ΠΕΣΔΑ, μίας μονάδας μηχανικής - βιολογικής επεξεργασίας, ώστε ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. να διαχειρίζεται τα τρία (3) κύρια ρεύματα αστικών αποβλήτων και συγκεκριμένα βιοαπόβλητα, ανακυκλώσιμα και υπολειμματικά αστικά απόβλητα.»

4. [Καταργείται]

5. [Καταργείται]

6. ΦΟ.Δ.Σ.Α. με τη νομική μορφή του συνδέσμου, μπορεί να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) και αντίστοιχα ΦΟ.Δ.Σ.Α. που έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, μπορεί να μετατραπεί σε σύνδεσμο, εφόσον αυτό αποφασιστεί από τα δημοτικά συμβούλια των δήμων - μελών του που εκπροσωπούν ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) του πληθυσμού του συνόλου των δήμων - μελών. Η απόφαση κάθε δημοτικού συμβουλίου λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Το νομικό πρόσωπο με τη νέα νομική μορφή, είτε αυτό έχει τη νομική μορφή του συνδέσμου είτε της επιχείρησης Ο.Τ.Α. με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, καθίσταται από τον χρόνο σύστασής του καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του προηγούμενου νομικού προσώπου και υπεισέρχεται, αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού. Εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς καμία διατύπωση από το διάδοχο νομικό πρόσωπο και χωρίς να απαιτείται πράξη συνέχισης.

Το μόνιμο και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου προσωπικό των ΦΟ.Δ.Σ.Α. που μετατρέπονται, συμπεριλαμβανομένων και όσων απασχολούνται με σχέση έμμισθης εντολής, μεταφέρεται αυτοδικαίως στον ΦΟ.Δ.Σ.Α. που προκύπτει από τη μετατροπή, από τον χρόνο σύστασης του νομικού προσώπου με τη νέα νομική μορφή και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις του οικείου ΟΕΥ ή κανονισμού προσωπικού, που συνιστώνται σύμφωνα με το άρθρο 241, κατά κατηγορία/εκπαιδευτική βαθμίδα και κλάδο/ειδικότητα ή έμμισθη εντολή. Αν στον οικείο ΟΕΥ ή κανονισμό δεν υπάρχουν κενές θέσεις, αυτές δημιουργούνται με τροποποίησή του μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη μετατροπή. Το προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και από το συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μετατροπή, η δε προηγούμενη απασχόλησή του ανα-

γνωρίζεται ως προϋπηρεσία για κάθε έννομη συνέπεια. Το μόνιμο προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται, ως προς τα δικαιώματα και τις υπηρεσιακές μεταβολές του, από τις διατάξεις στις οποίες υπαγόταν πριν από τη μετατροπή. Συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου ή μίσθωσης έργου που βρίσκονται σε ισχύ συνεχίζονται από τον νέο φορέα μέχρι τη λήξη τους.

Προκηρησσομένες θέσεις των ΦΟ.Δ.Σ.Α. που μετατρέπονται, μεταφέρονται στον φορέα που προκύπτει από τη μετατροπή, ο οποίος συνεχίζει τη διαδικασία πρόσληψης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Στην περίπτωση μετατροπής ανώνυμης εταιρείας σε σύνδεσμο, η διαπιστωτική πράξη της αυτοδίκαιης μεταφοράς του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με αναδρομική ισχύ από τον χρόνο σύστασης του νομικού προσώπου με τη νέα νομική μορφή. Η πράξη κατάταξης σε θέσεις εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι προβλεπόμενες θέσεις με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου είναι προσωποπαγείς και καταργούνται μόλις κενωθούν, με οποιονδήποτε τρόπο.

7. [Καταργείται]

8. [Καταργείται]

9. Για θέματα που διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των ΦΟ.Δ.Σ.Α. που λειτουργούν με τη μορφή συνδέσμου και δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται τα άρθρα 245 έως 251 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, περί συνδέσμων.»

2. Κάθε αναφορά στην κείμενη νομοθεσία σε Φορέα ή Φορείς Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ) καταργείται.

Άρθρο 32

Άσκηση αρμοδιοτήτων των Φορέων Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ)

Οι αρμοδιότητες των Φορέων Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων ασκούνται ως εξής:

α) Η αρμοδιότητα σύνταξης, εκπόνησης ή τροποποίησης των οικείων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων ασκείται από τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) και

β) η αρμοδιότητα συλλογής πληροφοριών και στοιχείων για τις στατικές των αποβλήτων ασκείται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

Άρθρο 33

Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων - Τροποποίηση άρθρου 226Α ν. 4555/2018

Στο άρθρο 226Α του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τίθεται τίτλος, β) οι παρ. 7 και 9 αντικαθίστανται, γ) στην παρ. 8 προστίθενται εδάφια δεύτερο

και τρίτο, δ) μετά από την παρ. 8 προστίθεται νέα παρ. 8Α και το άρθρο 226Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 226Α

Διαχείριση των στερεών αποβλήτων
στις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου
και των Ιονίων Νήσων

1. Για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων, συστήνεται για κάθε μία από αυτές Ειδικός Περιφερειακός Διαβαθμιδικός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ως Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α. Στον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α. μετέχουν υποχρεωτικά η οικεία Περιφέρεια και όλοι οι Δήμοι της Περιφέρειας αυτής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η έδρα των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. του παρόντος άρθρου.

2. Οι Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α. έχουν τις αρμοδιότητες της παραγράφου 1 του άρθρου 227.

3. Οι αρμοδιότητες του άρθρου 228 ασκούνται από τις υπηρεσίες καθαριότητας των Δήμων και από την ΕΔΑΚΙ ΑΕ για τους δήμους της Νήσου Κεφαλληνιάς. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, οι οικείοι δήμοι δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις των άρθρων 99 και 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) με γειτονικούς νησιωτικούς δήμους ή με τον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α.

4. Η συμμετοχή των Δήμων στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο των Ειδικών Περιφερειακών ΦΟ.Δ.Σ.Α. της παρ. 1 ανέρχεται σε εξήντα τοις εκατό (60%), και κατανέμεται σε αυτούς ανάλογα με τον αριθμό του πληθυσμού τους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ενώ η συμμετοχή της οικείας Περιφέρειας ανέρχεται σε σαράντα τοις εκατό (40%) του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου. Οι Δήμοι ορίζουν τους εκπροσώπους τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 265 του ν. 3463/2006 (Α' 114) και τις σχετικές διατάξεις των ν. 2190/1920 (Α' 216) και 4548/2018 (Α' 104). Στο μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορούν να συμμετέχουν τρίτοι, εκτός των δήμων - μετόχων και της οικείας Περιφέρειας.

5. Όργανα διοίκησης του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

6. α) Με την εξαίρεση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης της παρ. 11, η Γενική Συνέλευση του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. συγκαλείται σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 2190/1920 και 4548/2018.

β) Τα Διοικητικά Συμβούλια των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. της παρ. 1, αποτελούνται από επτά (7) μέλη. Ειδικότερα, αποτελούνται από τον Περιφερειάρχη και από άλλα δύο (2) μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου και από τέσσερα (4) μέλη, που εκλέγονται από τους εκπροσώπους των Δήμων που συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση. Ο Περιφερειάρχης και οι εκπρόσωποι του Περιφερειακού Συμβουλίου δεν συμμετέχουν στην ψηφοφορία ανάδειξης των λοιπών μελών του Δ.Σ.

Κάθε Δήμος δικαιούται να συμμετέχει μόνο με έναν (1) υποψήφιο στις εκλογές για την ανάδειξη του Δ.Σ. του Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. Η εκλογή δύο (2) εκπροσώπων από την ίδια Περιφερειακή Ενότητα ή από τον ίδιο Δήμο στο Δ.Σ. είναι επιτρεπτή μόνο στην περίπτωση που οι υποψήφιοι σύμβουλοι δεν επαρκούν για την κάλυψη των θέσεων του Δ.Σ.

γ) Πρόεδρος του Δ.Σ. ορίζεται για κάθε Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α. ο οικείος Περιφερειάρχης ή Αντιπεριφερειάρχης που ορίζεται από τον Περιφερειάρχη.

7. Οι δύο νέοι Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α. καθίστανται καθολικοί διάδοχοι σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία των λειτουργούντων ΦΟ.Δ.Σ.Α. σε κάθε μία από τις δύο ως άνω Περιφέρειες, καθώς και των εγκαταστάσεων υγειονομικής ταφής αποβλήτων, μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων και λοιπών εγκαταστάσεων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων των Δήμων μελών τους, ενώ υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των λειτουργούντων ΦΟ.Δ.Σ.Α., συμπεριλαμβανομένων και τυχόν συμβάσεων έργου. Εξαιρούνται οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που εξυπηρετούν τις ανάγκες συλλογής και μεταφοράς των στερεών αποβλήτων, τα οποία παραμένουν: α) στον οικείο δήμο, συμπεριλαμβανομένου του Δήμου Ιθάκης, και β) στην ΕΔΑΚΙ Α.Ε. για την περίπτωση των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας.

Οι εκκρεμείς δίκες σχετικά με πάσης φύσεως διαφορές που πηγάζουν από εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων συνεχίζονται από τον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α., χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

Οι εκκρεμείς δίκες σχετικά με πάσης φύσεως διαφορές που πηγάζουν από εργασίες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων συνεχίζονται από τον οικείο δήμο, συμπεριλαμβανομένου του Δήμου Ιθάκης, ενώ στην περίπτωση των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας συνεχίζονται από την ΕΔΑΚΙ Α.Ε., χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

Οφειλές που προέρχονται από εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας και του Δήμου Ιθάκης, αναλαμβάνονται αυτοδίκαια από τον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α. και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις που προέρχονται από τις ανωτέρω εργασίες μεταβιβάζονται αυτοδίκαια στον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α.

Οφειλές που προέρχονται από εργασίες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων εξακολουθούν και βαρύνουν τον οικείο δήμο, συμπεριλαμβανομένου του Δήμου Ιθάκης και την ΕΔΑΚΙ Α.Ε. στην περίπτωση των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας. Οι πάσης φύσεως απαιτήσεις που προέρχονται από τις ανωτέρω εργασίες παραμένουν στον οικείο δήμο, συμπεριλαμβανομένου του Δήμου Ιθάκης και στην περίπτωση

των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας παραμένουν στην ΕΔΑΚΙ Α.Ε.

Οφειλές που προέρχονται από εργασίες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων και οι οποίες υλοποιήθηκαν για οποιονδήποτε λόγο από τους καταργούμενους ΦΟ.Δ.Σ.Α. και βαρύνουν αυτούς, αναλαμβάνονται αυτοδίκαια από τον οικείο δήμο.

8. Το μόνιμο προσωπικό των λειτουργούντων ΦΟ.Δ.Σ.Α., καθώς και εκείνο με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των δύο Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. με την ίδια σχέση εργασίας. Το προσωπικό της ΕΔΑΚΙ Α.Ε., μόνιμο και με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που απασχολείται σε εργασίες συλλογής και μεταφοράς, παραμένει στην ΕΔΑΚΙ Α.Ε. Το προσωπικό της ΕΔΑΚΙ Α.Ε. μόνιμο και με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που απασχολείται σε εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. Ιονίων Νήσων με την ίδια σχέση εργασίας.

8Α. Το προσωπικό του καταργημένου Συνδέσμου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Ζακύνθου, μόνιμο και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που απασχολείται σε εργασίες συλλογής και μεταφοράς, το οποίο, πριν από την κατάργηση του νομικού προσώπου δυνάμει της υπ' αρ. 122234/2020 διαπιστωτικής πράξης του οικείου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Β' 5776), μετακινήθηκε στον Δήμο Ζακύνθου κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 4257/2014 (Α' 93), μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος της μετακίνησης της παρ. 1 του ίδιου άρθρου καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Δήμου Ζακύνθου με την ίδια σχέση εργασίας. Το προσωπικό του καταργούμενου Συνδέσμου, μόνιμο και με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που απασχολείται σε εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. Ιονίων Νήσων με την ίδια σχέση εργασίας.

9. Με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης συστήνεται και συγκροτείται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος Επιτροπή Καταγραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων νομικών προσώπων, αποτελούμενη από έναν (1) εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, τον πρόεδρο του καταργούμενου ΦΟ.Δ.Σ.Α. και έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας Περιφέρειας, με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Οι ανωτέρω φορείς ορίζουν τους εκπροσώπους τους στην Επιτροπή του παρόντος και κοινοποιούν τον ορισμό τους στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η Επιτροπή υποχρεούται να ολοκληρώσει το έργο της καταγραφής μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία σύστασής της και αποστέλλει τη σχετική έκθεση μέσα σε πέντε (5) ημέρες στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος εκδίδει αμελλητί διαπιστωτική πράξη κατάργησης των νομικών προσώπων και περιέλευσης της κινητής και ακίνητης περιουσίας, κατά περίπτωση,

στον Ειδικό Περιφερειακό Διαβαθμιδικό ΦΟ.Δ.Σ.Α. και στον οικείο δήμο και στην ΕΔΑΚΙ Α.Ε. για την περίπτωση των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Απαιτήσεις τρίτων που δεν έχουν αποτυπωθεί στην έκθεση της Επιτροπής Καταγραφής βαρύνουν τον οικείο Δήμο.

Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης συντάσσεται και υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής κινητής και ακίνητης περιουσίας. Για τις διαπιστωτικές πράξεις Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που έχουν ήδη εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δεκαήμερη προθεσμία εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Η απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και το απόσπασμα της έκθεσης απογραφής, που περιγράφει τα ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, καταχωρούνται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου.

10. Στις περιπτώσεις λύσης νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου δεν ακολουθεί στάδιο εκκαθάρισης.

11. Η ιδρυτική Γενική Συνέλευση των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. συγκαλείται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με πρόσκληση του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία αποστέλλεται προς τους Δήμους εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Θέματα της ημερήσιας διάταξης της ιδρυτικής Γενικής Συνέλευσης αποτελούν αποκλειστικά η ψήφιση του καταστατικού, ο ορισμός του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου και η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου. Η νομιμότητα της σύστασης των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. διαπιστώνεται με την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από τις αρμόδιες Υπηρεσίες των οικείων Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων σύμφωνα με το άρθρο 186 του ν. 3852/2010 (Α' 87), ενώ ως προς τη δημοσιότητα της πράξης εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των νόμων 2190/1920 και 4548/2018. Μέχρι τη δημοσίευση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. που είχαν συσταθεί είτε ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητες που ασκούσαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

12. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 236 έως 240 του παρόντος, καθώς και οι διατάξεις των νόμων 2190/1920 και 4548/2018.

13. Είναι δυνατή η μεταβολή της νομικής μορφής του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. σε Σύλλογο που θα λειτουργεί σύμφωνα με τα άρθρα 229 έως 235 του παρόντος με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Στην περίπτωση μετατροπής του Ειδικού Περιφερειακού Διαβαθμιδικού ΦΟ.Δ.Σ.Α. σε Σύλλογο, η διαπιστωτική πράξη της αυτοδίκαιης μεταφοράς του προσωπικού

εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με αναδρομική ισχύ από τον χρόνο σύστασης του νομικού προσώπου με τη νέα νομική μορφή. Η πράξη κατάταξης σε θέσεις εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι προβλεπόμενες θέσεις με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου είναι προσωποπαγείς και καταργούνται μόλις κενωθούν, με οποιονδήποτε τρόπο.».

Άρθρο 34

Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στη νησιωτική περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου - Προσθήκη άρθρου 226B στον ν. 4555/2018

Μετά από το άρθρο 226Α του ν. 4555/2018 (Α' 133) προστίθεται άρθρο 226B ως εξής:

«Άρθρο 226B

Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στη νησιωτική περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου

Για την αποτελεσματική διαχείριση των στερεών αποβλήτων στη νησιωτική περιφέρεια Βορείου Αιγαίου:

1. Εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι Δήμοι Ανατολικής και Δυτικής Σάμου εντάσσονται υποχρεωτικά ως μέλη στον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων με την επωνυμία «Διαχείριση Απορριμμάτων Νομού Χίου Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε.», κατόπιν λήψης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, προκειμένου οι Δήμοι Ανατολικής και Δυτικής Σάμου να συμμετάσχουν στον ανωτέρω φορέα κατά το πληθυσμιακό τους ποσοστό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Εάν η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρέλθει άπρακτη, οι Δήμοι Ανατολικής και Δυτικής Σάμου εντάσσονται αυτοδικαίως στην ανώνυμη εταιρεία «ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε.» κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Βορείου Αιγαίου προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για την ένταξη σε αυτή των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου.

Από τη λήψη της απόφασης της γενικής συνέλευσης της ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε. ή τη δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή του προηγούμενου εδαφίου, κατά περίπτωση, η κυριότητα των έργων, των εγκαταστάσεων, των ακινήτων και του εν γένει εξοπλισμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εξαιρουμένων όσων εξυπηρετούν τις ανάγκες συλλογής και μεταφοράς των στερεών αποβλήτων των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου, περιέρχεται στη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε.

2. Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου, που εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ένταξη των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου στη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε., συστήνεται και συγκροτείται Επιτροπή Καταγραφής για την καταγραφή των περιελθόντων κατά κυριότητα ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών στη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε., που απαρτίζεται από έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας Απο-

κεντρωμένης Διοίκησης, ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου και έναν (1) εκπρόσωπο της ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε. με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Η Επιτροπή Καταγραφής υποχρεούται να ολοκληρώσει το έργο της καταγραφής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της και να αποστείλει εντός της ίδιας προθεσμίας τη σχετική έκθεση στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου εκδίδει, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αποστολή της έκθεσης καταγραφής, διαπιστωτική πράξη των περιελθόντων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών κατά κυριότητα στη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Απαιτήσεις τρίτων που δεν έχουν αποτυπωθεί στην έκθεση της Επιτροπής Καταγραφής βαρύνουν εις ολόκληρον τους Δήμους Ανατολικής και Δυτικής Σάμου.

3. Οι εκκρεμείς δίκες σχετικά με τις πάσης φύσεως διαφορές που πηγάζουν από εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων συνεχίζονται από τη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε., χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη του Συντονιστή συνέχισης για καθεμία από αυτές. Οι εκκρεμείς δίκες σχετικά με τις πάσης φύσεως διαφορές που πηγάζουν από εργασίες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων συνεχίζονται από τους Δήμους Ανατολικής και Δυτικής Σάμου, κατά περίπτωση.

4. α) Οφειλές που προέρχονται από εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων αναλαμβάνονται αυτοδίκαια από τη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε. και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις που προέρχονται από τις ανωτέρω εργασίες μεταβιβάζονται αυτοδίκαια στη ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε.

β) Οφειλές που προέρχονται από εργασίες συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων εξακολουθούν και βαρύνουν τους Δήμους Ανατολικής και Δυτικής Σάμου, κατά περίπτωση, και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις που προέρχονται από τις ανωτέρω εργασίες παραμένουν στους Δήμους αυτούς.

5. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου συντάσσεται και υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής. Η απόφαση του Συντονιστή και απόσπασμα της έκθεσης απογραφής, που περιγράφει τα ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, καταχωρούνται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου.

6. Το προσωπικό των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου, που απασχολείται σε εργασίες συλλογής και μεταφοράς, μόνιμο και με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, παραμένει στους οικείους δήμους. Το προσωπικό των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου, που απασχολείται σε εργασίες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, μόνιμο και με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό της ΔΙ.Α.ΝΟ.Χ. Α.Ε. με την ίδια σχέση εργασίας.

7. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΗΜΝΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» και διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Δ.Α.Π.Α.Λ. Α.Ε.», δεν αποτελεί Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, δεν δύναται να ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 227 του παρόντος και λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση με σκοπό οι Δήμοι Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου να ενταχθούν στον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων με την επωνυμία «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» και τον διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Δ.Α.Π.Α.Λ. Α.Ε.», με την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου. Τα περιουσιακά στοιχεία της λυθείσας ανώνυμης εταιρείας διανέμονται αυτούσια στους δήμους - μέλη της με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρούσα.

β) Οι Δήμοι Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, εντάσσονται υποχρεωτικά ως μέλη στον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων «Δ.Ε.Δ.Α.Π.Α.Λ. Α.Ε.» κατόπιν λήψης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της τελευταίας για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, προκειμένου οι Δήμοι Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου να συμμετάσχουν στον φορέα κατά το πληθυσμιακό τους ποσοστό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Εάν η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρέλθει άπρακτη, οι Δήμοι Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου εντάσσονται αυτοδικαίως στην ανώνυμη εταιρεία «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου και η τελευταία προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για την ένταξη σε αυτή των ανωτέρω δήμων.

8. Από τη λήψη της απόφασης της γενικής συνέλευσης της Διαδημοτικής Επιχείρησης Διαχείρισης Απορριμμάτων και Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Λήμνου Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α. ή τη δημοσίευση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου κατά περίπτωση, η κυριότητα των έργων, των εγκαταστάσεων, των ακινήτων και του εν γένει εξοπλισμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εξαιρουμένων όσων εξυπηρετούν τις ανάγκες συλλογής και μεταφοράς των στερεών αποβλήτων των δήμων Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου, περιέρχεται στη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» που έχει την ευθύνη λειτουργίας τους.

9. Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου, που εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ένταξη των Δήμων Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου στη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη

εταιρεία Ο.Τ.Α.», συστήνεται και συγκροτείται Επιτροπή Καταγραφής για την καταγραφή των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που έχουν περιέλθει κατά κυριότητα στην ως άνω εταιρεία, που απαρτίζεται από έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών των δήμων Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου και έναν (1) εκπρόσωπο της εταιρείας με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Η Επιτροπή Καταγραφής υποχρεούται να ολοκληρώσει το έργο της καταγραφής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της και να αποστείλει, εντός της ίδιας προθεσμίας, τη σχετική έκθεση στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την έκδοση από αυτόν, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αποστολή της έκθεσης καταγραφής, διαπιστωτικής πράξης των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που έχουν περιέλθει κατά κυριότητα στη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Απαιτήσεις τρίτων που δεν έχουν αποτυπωθεί στην έκθεση Επιτροπής Καταγραφής βαρύνουν εις ολόκληρον τους Δήμους Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου, κατά περίπτωση.

10. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από τη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

11. Οφειλές της «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΗΜΝΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» αναλαμβάνονται από τη «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» στην οποία μεταβιβάζονται και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις της λυθείσας εταιρείας.

12. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Βορείου Αιγαίου συντάσσεται και υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής. Η απόφαση του Συντονιστή και απόσπασμα της έκθεσης απογραφής, που περιγράφει ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, καταχωρούνται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου.

13. Το μόνιμο προσωπικό της «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΗΜΝΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.», καθώς και εκείνο με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό της «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α.» με την ίδια σχέση εργασίας.».

Άρθρο 35**Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην περιφέρεια Κρήτης - Προσθήκη άρθρου 226Γ στον ν. 4555/2018**

Μετά από το άρθρο 226B του ν. 4555/2018 (Α' 133) προστίθεται νέο άρθρο 226Γ ως εξής:

«Άρθρο 226Γ
Διαχείριση των στερεών αποβλήτων
στην περιφέρεια Κρήτης

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Κρήτης από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

1. Ως μοναδικοί φορείς οι οποίοι ασκούν αρμοδιότητες διαχείρισης στερεών αποβλήτων ορίζονται: α) για την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Τ.Α.)», με διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. Α.Ε. (Ο.Τ.Α.)», έδρα τα Χανιά και δήμους-μέλη τους δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και β) για τις περιφερειακές ενότητες Ηρακλείου, Ρεθύμνης και Λασιθίου ο σύνδεσμος με την επωνυμία «ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ», με διακριτικό τίτλο «Ε.Σ.Δ.Α.Κ.», έδρα το Ηράκλειο και δήμους - μέλη τους δήμους των περιφερειακών ενοτήτων Ηρακλείου, Ρεθύμνης και Λασιθίου.

2. Η υπ' αρ. 1391/18.6.2019 διαπιστωτική πράξη της Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (Β' 2506) θεωρείται ως μη εκδοθείσα μόνο κατά το μέρος που προβλέπει τη συγχώνευση του «ΦΟ.Δ.Σ.Α. ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.» στον «ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ (Ε.Σ.Δ.Α.Κ.)».

3. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΦΟ.Δ.Σ.Α. ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.» δεν αποτελεί φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων της νησιωτικής περιφέρειας Κρήτης και συνεχίζει να λειτουργεί ως κοινή ανώνυμη εταιρεία Ο.Τ.Α., κατά παρέκκλιση των περιορισμών του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), μη συνυπολογιζόμενη στις ανώνυμες εταιρείες που έχουν συστήσει οι συμμετέχοντες σε αυτήν δήμοι, και δεν δύναται να ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 227 του παρόντος. Κατ' εξαίρεση και έως τις 31.12.2028 μεταξύ των σκοπών της ανώνυμης εταιρείας δύναται να περιληφθούν η συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η λειτουργία των εγκαταστάσεων που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χερσονήσου και προβλέπονται στο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Κρήτης. Η ανώνυμη εταιρεία δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α. Η ανώνυμη εταιρεία υποχρεούται, εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση με σκοπό τη λήψη απόφασης για την προσαρμογή του καταστατικού της στις διατάξεις της παρούσας. Μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου κάθε ημερολογιακού έτους η ως άνω ανώνυμη εταιρεία αποστέλλει στον Ε.Σ.Δ.Α.Κ. σχέδιο προϋπολογισμού του επόμενου έτους, προκειμένου να

ληφθεί υπόψη για τη διαμόρφωση από αυτόν του ετήσιου κόστους διαχείρισης του άρθρου 237 του παρόντος. Ο Ε.Σ.Δ.Α.Κ. αποδίδει στην ανώνυμη εταιρεία το μέρος της ετήσιας εισφοράς που της αναλογεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την είσπραξη της ετήσιας εισφοράς του άρθρου 239 του παρόντος. Η παρούσα ισχύει το πρώτον για την ετήσια εισφορά του έτους 2022. Ειδικά για τον καθορισμό της ετήσιας εισφοράς του έτους 2022 η υποχρέωση υποβολής των προϋπολογιστικών δεδομένων στον Ε.Σ.Δ.Α. γίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, διαδικασίες σύναψης σύμβασης και συμβάσεις του «ΦΟ.Δ.Σ.Α. ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.» εξακολουθούν να διενεργούνται και εκτελούνται από την ανώνυμη εταιρεία της παρ. 3.».

Άρθρο 36**Αρμοδιότητες ΦΟ.Δ.Σ.Α. -****Τροποποίηση άρθρου 227 ν. 4555/2018**

Στο άρθρο 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2 επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση, μετά από τις λέξεις «της εν λόγω περιφέρειας» διαγράφονται οι λέξεις «, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4042/2012» και προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια, γ) προστίθενται παρ. 3 και 4 και το άρθρο 227 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 227

Αρμοδιότητες ΦΟ.Δ.Σ.Α.

1. Οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) είναι αποκλειστικά αρμόδιοι για:

α. την κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας αστικών στερεών αποβλήτων και σταθμών μεταφόρτωσης, σύμφωνα με το οικείο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), πλην αυτών που υλοποιούνται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με το άρθρο 228. Είναι δυνατόν να μην γίνονται αποδεκτά απόβλητα, εξαιρουμένων των αστικών, τα οποία λόγω της σύνθεσης, του είδους ή της ποιότητας και ποσότητάς τους δεν καθιστούν, με τις υπάρχουσες δυνατότητες, εφικτή την επεξεργασία των αποβλήτων αυτών,

β. την υγειονομική ταφή της περ. δ' και τη λειτουργία χώρων της περ. ε' του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 4514) για τα αστικά απόβλητα, με δυνατότητα αποδοχής και λοιπών στερεών μη επικινδύνων, καθώς και επικινδύνων αποβλήτων,

γ. τη μηχανική - βιολογική επεξεργασία σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, της παρ. 5 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 56366/4351/4.12.2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 3339),

δ. την παρακολούθηση και εξειδίκευση της υλοποίησης των στόχων και των δράσεων του Π.Ε.Σ.Δ.Α.,

ε. την εκπόνηση του επιχειρησιακού σχεδίου δράσης και τον προσδιορισμό της τιμολογιακής πολιτικής προς

τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σε ετήσια βάση σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/31606/930/8.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1277),

στ. τη συλλογή των στοιχείων που επιβάλλεται σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 2150/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2002 για τις στατιστικές των αποβλήτων (L 332) και την αποστολή αυτών στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ζ. από 1.1.2023, τη διενέργεια ανάλυσης της σύστασης των αστικών στερεών αποβλήτων ανά τριετία και την καταχώριση των σχετικών στοιχείων στην τυποποιημένη ηλεκτρονική φόρμα που τηρεί η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Αν λειτουργεί μόνο ένας ΦΟ.Δ.Σ.Α. του άρθρου 225 εντός των ορίων μίας περιφέρειας, αυτός έχει την αρμοδιότητα της εκπόνησης και υλοποίησης του Π.Ε.Σ.Δ.Α. της εν λόγω περιφέρειας. Αν λειτουργούν άνω του ενός ΦΟ.Δ.Σ.Α. εντός των ορίων μίας περιφέρειας, αυτοί έχουν από κοινού την αρμοδιότητα της υλοποίησης του Π.Ε.Σ.Δ.Α., ενώ την εκπόνηση του Π.Ε.Σ.Δ.Α. αναλαμβάνει ένας εξ αυτών, κατόπιν προγραμματικής σύμβασης μεταξύ των εν λόγω ΦΟ.Δ.Σ.Α., η οποία υποχρεωτικώς συνάπτεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, ο αρμόδιος ΦΟ.Δ.Σ.Α. επιλέγεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Τις ακόλουθες αρμοδιότητες δύνανται να τις ασκούν αυτοτελώς, τόσο οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. όσο και οι Ο.Τ.Α.:

α. Υλοποίηση μέτρων και έργων που προωθούν την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4819/2021 (Α' 129) και των προβλέψεων του Π.Ε.Σ.Δ.Α.,

β. εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων,

γ. προετοιμασία των έργων και εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, καθώς και υλοποίηση δράσεων για την επεξεργασία αποβλήτων της περιοχής ευθύνης τους σύμφωνα με το Π.Ε.Σ.Δ.Α. και υποβολή αιτήσεων σε επιχειρησιακά προγράμματα για χρηματοδότηση ως τελικός δικαιούχος,

δ. προώθηση δράσεων και υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία,

ε. καταχώριση των σχετικών στοιχείων στην τυποποιημένη ηλεκτρονική φόρμα που τηρεί η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

στ. επίτευξη των ποσοτικών στόχων προετοιμασίας για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση κατ' εφαρμογή του άρθρου 25 του ν. 4819/2021 και τις προβλέψεις του οικείου Π.Ε.Σ.Δ.Α., σε συνεργασία με τους οικείους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

4. Οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. δύνανται να προβαίνουν:

α. στη διαχείριση ιλύος αστικού τύπου,

β. στην κατασκευή και λειτουργία πράσινων σημείων,

γ. στην υλοποίηση και λειτουργία Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων ανεξαρτήτως της κατάταξής τους στις κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων του ν. 4014/2011 (Α' 209),

δ. στην υλοποίηση και λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (Κ.Δ.Ε.Υ.) του άρθρου 18 του ν. 4819/2021, ανεξαρτήτως δυναμικότητας,

ε. στην υλοποίηση και λειτουργία Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών.

στ. την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Ο.Τ.Α. α' βαθμού στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη δημιουργία δράσεων και έργων,

ζ. την παροχή στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού συνδρομής για την εξάλειψη του φαινομένου της ανεξέλεγκτης διάθεσης και την αποκατάσταση των υφιστάμενων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ).».

Άρθρο 37

Αρμοδιότητες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 228 ν. 4555/2018

Στο άρθρο 228 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1: αα) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, αβ) στην περ. α' διαγράφονται οι λέξεις «της παρ. γ' του άρθρου 2 της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. 51373/4684/2015 (Β' 2706)», αγ) στην περ. δ' διαγράφονται οι λέξεις «, σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2939/2001», αδ) στην περ. ε' η λέξη «μεγάλους» αντικαθίσταται από τη λέξη «λοιπούς» και μετά από τις λέξεις «και κήπων», προστίθενται οι λέξεις «κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4819/2021 (Α' 129)», αε) στην περ. η' οι λέξεις «και η ευαισθητοποίηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, ευαισθητοποίηση και επιβράβευση», αστ) στην περ. ιβ' η λέξη «καταχώριση» αντικαθίσταται από τη λέξη «καταχώριση», οι λέξεις «σε πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων» που αναπτύσσεται στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του ν. 4819/2021» και διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο, αζ) μετά από την περ. ιβ' προστίθενται περ. ιγ' και ιδ', β) η παρ. 2 αντικαθίσταται και το άρθρο 228 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 228

Αρμοδιότητες των δήμων επί Αστικών Στερεών Αποβλήτων

1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α. την εκπόνηση και υλοποίηση Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Τ.Σ.Δ.Α.) στα διοικητικά όρια του οικείου δήμου που αποτελεί τη βάση των συμβάσεων που συνάπτει ο δήμος με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης και άλλους φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Το Τ.Σ.Δ.Α. πρέπει να είναι σύμφωνο με το οικείο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α.),

β. την εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης - μείωσης παραγωγής αποβλήτων και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση,

γ. την οργάνωση και την εφαρμογή της διαλογής στην πηγή των αστικών αποβλήτων στα διοικητικά όρια τους σύμφωνα με τα οικεία Τ.Σ.Δ.Α. και Π.Ε.Σ.Δ.Α.,

δ. την οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής για τέσσερα (4) τουλάχιστον διακριτά ρεύματα ανακυκλώσιμων αποβλήτων υλικών, ήτοι γυαλί, χαρτί, πλαστικά και μέταλλα από αστικά απόβλητα, οι ίδιοι ή σε συνεργασία με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης,

ε. την οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων που προέρχονται ιδίως από χώρους εστίασης, νοικοκυριά, λοιπούς παραγωγούς και πράσινα απόβλητα πάρκων και κήπων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4819/2021 (Α' 129),

στ. τη συλλογή και μεταφορά των υπολειπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και των προδιαλεγμένων ύστερα από Διαλογή στην Πηγή σε κατάλληλες υποδομές ανακύκλωσης, ανάκτησης ή διάθεσης και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου Π.Ε.Σ.Δ.Α.,

ζ. την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων και την αποκατάσταση των υφισταμένων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων,

η. την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιβράβευση των δημοτών και των επιχειρήσεων που λειτουργούν στα διοικητικά τους όρια,

θ. τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης - μείωσης αποβλήτων και γενικότερα μέτρων για την προώθηση της ιεράρχησης εργασιών και δράσεων διαχείρισης αποβλήτων που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση της τελικής διάθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων,

ι. με την επιφύλαξη του άρθρου 3, την προετοιμασία έργων και δράσεων του Τ.Σ.Δ.Α. για την επεξεργασία των αστικών στερεών αποβλήτων, που παράγονται στα διοικητικά τους όρια, και την υποβολή τους για χρηματοδότηση από επιχειρησιακά προγράμματα ή ευρωπαϊκά προγράμματα με την ιδιότητα του τελικού δικαιούχου,

ια. την προώθηση δράσεων και την υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία,

ιβ. την καταχώριση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του ν. 4819/2021 πάσης φύσεως στοιχείων που απαιτούνται για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων διαχείρισης αποβλήτων και των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των Π.Ε.Σ.Δ.Α.,

ιγ. σε συνεργασία με τον οικείο Φ.Ο.Δ.Σ.Α., την επίτευξη των ποσοτικών στόχων προετοιμασίας για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα οικεία Τ.Σ.Δ.Α. και Π.Ε.Σ.Δ.Α.,

ιδ. στην υλοποίηση και λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (Κ.Δ.Ε.Υ.) του άρθρου 18 του ν. 4819/2021, σε δήμους με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων.

2. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με την επιφύλαξη του οικείου Π.Ε.Σ.Δ.Α. και σύμφωνα με το οικείο Τ.Σ.Δ.Α., μπορεί να προβαίνουν:

α. στην κατασκευή και λειτουργία γωνιών ανακύκλωσης,

β. στην κατασκευή και λειτουργία πράσινων σημείων,

γ. στην υλοποίηση και λειτουργία Κ.Δ.Ε.Υ. του άρθρου 18 του ν. 4819/2021, σε δήμους με πληθυσμό κάτω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων,

δ. στην υλοποίηση και λειτουργία Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (Σ.Μ.Α.) μέχρι Β' κατηγορίας του ν. 4014/2011 (Α' 209), πλην των δήμων με πληθυσμό άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) κατοίκων, οι οποίοι δύνανται να υλοποιούν και να λειτουργούν Σ.Μ.Α. Α' κατηγορίας του ν. 4014/2011.».

Άρθρο 38

Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ Φ.Ο.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης - Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018

Στο άρθρο 239 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 μετά από τις λέξεις «ή του τέλους» προστίθενται οι λέξεις «ή οιοιδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής μετοχικού κεφαλαίου», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 μετά τις λέξεις «τον Φ.Ο.Δ.Σ.Α.» προστίθενται οι λέξεις «ή οιοιδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής προς τον οικείο Φ.Ο.Δ.Σ.Α.» και το άρθρο 239 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 239

Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ Φ.Ο.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης

1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού που συμμετέχουν στο Φ.Ο.Δ.Σ.Α. εισφέρουν στο ετήσιο κόστος διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης των Φ.Ο.Δ.Σ.Α., που διαμορφώνεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4819/2021. Η απόφαση καθορισμού του ετήσιου κόστους διαχείρισης και της εισφοράς ή του τέλους των Ο.Τ.Α., κοινοποιείται στα δημοτικά συμβούλια μέχρι το τέλος του μηνός Αυγούστου κάθε έτους, ώστε να συμπεριληφθεί στους προϋπολογισμούς των Ο.Τ.Α.

2. Η ετήσια εισφορά των δήμων και κοινοτήτων, καταβάλλεται σε τέσσερις (4) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις και η πληρωμή κάθε τριμηνιαίας δόσης γίνεται μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του αντίστοιχου τριμήνου.

3. Το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους ή οιοιδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής μετοχικού κεφαλαίου, των Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς τον οικείο Φ.Ο.Δ.Σ.Α., παρακρατείται υποχρεωτικά από τη ΔΕΗ Α.Ε. ή τον εναλλακτικό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας, από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του οικείου δήμου και αποδίδεται στον δικαιούχο Φ.Ο.Δ.Σ.Α. με τη διαδικασία του άρθρου 43 του ν. 3979/2011 (Α' 138), ύστερα από σχετική απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου περί παρακράτησης και απόδοσης του ποσού αυτού από τους ανωτέρω φορείς. Σε διαφορετική περίπτωση, ο οικείος δήμος οφείλει να αποδίδει ο ίδιος το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους στον οικείο Φ.Ο.Δ.Σ.Α.

4. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής από δήμο τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον οικείο Φ.Ο.Δ.Σ.Α. ή οιοιδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής προς τον οικείο Φ.Ο.Δ.Σ.Α., πέραν του ενός (1) μηνός, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται υποχρεωτικά από τους ανωτέρω φορείς, ύστερα από αίτημα του οικείου

ΦΟ.Δ.Σ.Α., που υποβάλλεται σε αυτούς με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου όταν πρόκειται για Α.Ε., που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους και αποδίδεται σε αυτόν. Στην περίπτωση αυτή, αν το οφειλόμενο ποσό του οικείου δήμου είναι μεγαλύτερο των αντίστοιχων εσόδων αυτού από το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού, τότε το αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α. υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου δήμου και αποδίδεται σε αυτόν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Αν οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. συνάπτουν συμβάσεις σύμπραξης σύμφωνα με την παρ. γ1 του άρθρου 17 του ν. 3389/2005 (Α' 232), ασκούν την αρμοδιότητα της παρ. 1α του άρθρου 17 του ν. 4071/2012, ώστε οι ετήσιες εισφορές των δήμων να ορίζονται σε ύψος που εξασφαλίζει την εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης και να υπολογίζονται κατ'ελάχιστο με τιμή ανά τόνο αποβλήτων ίση προς την αντίστοιχη τιμή της σύμβασης σύμπραξης. Για όλη τη διάρκεια της σύμβασης σύμπραξης, κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου, ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. γνωστοποιεί εγγράφως τον προηγούμενο μήνα πριν από την έναρξη κάθε ημερολογιακού εξαμήνου της σύμβασης σύμπραξης προς τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας ή και άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με νόμο ή σύμβαση ή είσπραξη των ανταποδοτικών τελών για λογαριασμό των δήμων το ποσό της ετήσιας εισφοράς κάθε δήμου προς το ΦΟ.Δ.Σ.Α. που προορίζεται για την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης. Τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να το αποδίδουν απευθείας στο ΦΟ.Δ.Σ.Α. κατά προτεραιότητα, πριν από την απόδοση στον οικείο δήμο οποιουδήποτε ποσού έναντι εισπραχθέντων ανταποδοτικών τελών. Για το ποσό της ετήσιας εισφοράς, που δεν αφορά την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης, ισχύουν όσα ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Τα ποσά του προηγούμενου εδαφίου κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό του ΦΟ.Δ.Σ.Α., ο οποίος εξυπηρετεί αποκλειστικά τις οικονομικές υποχρεώσεις του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης. Οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. επιτρέπεται να συστήνουν υπέρ των δανειστών της εταιρείας ειδικού σκοπού της σύμβασης σύμπραξης εξασφάλιση επί του λογαριασμού του προηγούμενου εδαφίου και να εκχωρούν τα έσοδα που προέρχονται από τις εισφορές των μελών τους ή τα τέλη παροχής των υπηρεσιών τους, για την ασφάλεια των συμβάσεων αυτών. Το παρόν εφαρμόζεται και στους ΦΟ.Δ.Σ.Α. που συνάπτουν ή έχουν συνάψει προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) για έργα διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιούνται μέσω συμβάσεων σύμπραξης του ν. 3389/2005.»

Άρθρο 39

Μεταβατικές διατάξεις περί ΦΟ.Δ.Σ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 245 ν. 4555/2018

1. Στο άρθρο 245 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) καταργούνται οι παρ. 1 έως 9 και η παρ. 13, β) η παρ. 11 αντικαθίσταται, γ) προστίθενται

παρ. 11Α και παρ. 14, 15 και 16 και το άρθρο 245 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 245

Μεταβατικές διατάξεις

1. [Καταργείται]
2. [Καταργείται]
3. [Καταργείται]
4. [Καταργείται]
5. [Καταργείται]
6. [Καταργείται]
7. [Καταργείται]
8. [Καταργείται]
9. [Καταργείται]

10. Η διαδικασία σύναψης και η εκτέλεση των συμβάσεων σύμφωνα με τον ν. 3389/2005, που έχουν εκκινήσει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν θίγονται.

11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η κυριότητα των ακινήτων, των έργων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, των οποίων η χρηματοδότηση προήλθε από δημόσιους και ενωσιακούς πόρους, καθώς και όσων ακινήτων παραχωρήθηκαν από το κράτος σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού, και των οποίων η αρμοδιότητα λειτουργίας ανήκε σε σύνδεσμο ή ανώνυμη εταιρεία ή σε δήμο ή σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), περιέρχεται στον ΦΟ.Δ.Σ.Α. που έχει την ευθύνη λειτουργίας τους ή εξυπηρετούν τον σκοπό του, χωρίς την επιβολή οποιουδήποτε ανταλλάγματος, φόρου, τέλους, εισφοράς, αμοιβής ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού αρμοδιότητας Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που εξυπηρετούν τις ανάγκες συλλογής και μεταφοράς των στερεών αποβλήτων.

Με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συστήνεται και συγκροτείται τριμελής Επιτροπή Καταγραφής για την καταγραφή των περιελθόντων κατά κυριότητα ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών στον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α., η οποία απαρτίζεται από έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του οικείου Δήμου και έναν (1) εκπρόσωπο του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α. με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Η Επιτροπή υποχρεούται να ολοκληρώσει το έργο της καταγραφής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της και να αποστείλει εντός της ίδιας προθεσμίας τη σχετική έκθεση στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ο Συντονιστής εκδίδει, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αποστολή της έκθεσης καταγραφής, διαπιστωτική πράξη των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών, που έχουν περιέλθει κατά κυριότητα στον ΦΟ.Δ.Σ.Α., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αποφάσεις που αφορούν ακίνητα, μεταγράφονται ατελώς στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου ή στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο, όπου αυτό λειτουργεί.

Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης

Διοίκησης, συντάσσεται και υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής.

Η μη τήρηση των προθεσμιών συνιστά για το αιρετό όργανο πειθαρχικό αδίκημα, κατά την έννοια των άρθρων 125 έως 130. Η μη άσκηση της πειθαρχικής δίωξης κατά του υπαιτίου από τον οικείο Επόπτη Ο.Τ.Α. εντός ενός (1) μηνός από την παρέλευση των προθεσμιών του παρόντος συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του οικείου Επόπτη Ο.Τ.Α.

11Α. Εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα ακίνητα, τα έργα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, των οποίων η χρηματοδότηση προήλθε από ίδιους πόρους των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των οποίων η αρμοδιότητα λειτουργίας ανήκε σε σύνδεσμο ή ανώνυμη εταιρεία ή σε δήμο ή σε άλλο Ν.Π.Δ.Δ., παραχωρούνται κατά χρήση, άνευ ανταλλάγματος, στον Φ.Ο.Δ.Σ.Α. που έχει την ευθύνη λειτουργίας τους ή εξυπηρετούν τον σκοπό του για χρονικό διάστημα ίσο με τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του Φ.Ο.Δ.Σ.Α., σύμφωνα με τη συστατική του πράξη ή τις τροποποιήσεις αυτής.

Με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συστήνεται και συγκροτείται τριμελής Επιτροπή Καταγραφής για την καταγραφή των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που έχουν παραχωρηθεί κατά χρήση, η οποία απαρτίζεται από έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του οικείου δήμου και έναν (1) εκπρόσωπο του οικείου Φ.Ο.Δ.Σ.Α. με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Οι ανωτέρω φορείς ορίζουν τους εκπροσώπους τους στην Επιτροπή της παρούσας και κοινοποιούν τον ορισμό τους στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η Επιτροπή υποχρεούται να ολοκληρώσει το έργο της καταγραφής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της και να αποστείλει, εντός της ίδιας προθεσμίας, τη σχετική έκθεση στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ο Συντονιστής εκδίδει, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την αποστολή των έκθεσης καταγραφής, διαπιστωτική πράξη των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμών που έχουν παραχωρηθεί κατά χρήση στον Φ.Ο.Δ.Σ.Α., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης συντάσσεται και υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής.

Η μη τήρηση των προθεσμιών του παρόντος συνιστά για τον υπαίτιο που είναι αιρετό όργανο πειθαρχικό αδίκημα, κατά την έννοια των άρθρων 125 έως 130. Η μη άσκηση της πειθαρχικής δίωξης κατά του υπαιτίου από τον οικείο Επόπτη Ο.Τ.Α. εντός ενός (1) μηνός από την παρέλευση των τασσόμενων με το παρόν προθεσμιών συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του οικείου Επόπτη Ο.Τ.Α.

12. Σε περίπτωση που στο μετοχικό κεφάλαιο Φ.Ο.Δ.Σ.Α. με τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρείας συμμετέχουν

Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι μετοχές αυτές περιέρχονται υποχρεωτικά στους Δήμους που είναι μέλη του οικείου Φ.Ο.Δ.Σ.Α., χωρίς την επιβολή οποιουδήποτε ανταλλάγματος, τέλους ή φόρου.

13. [Καταργείται]

14. Σε περιφέρειες όπου κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υφίστανται και λειτουργούν άνω του ενός Φ.Ο.Δ.Σ.Α. είτε με τη μορφή συνδέσμου είτε με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας αυτοί συνεχίζουν τη λειτουργία τους, μη επιτρεπομένης της συστάσεως επιπλέον Φ.Ο.Δ.Σ.Α. οποιασδήποτε νομικής μορφής.

15. Σύνδεσμοι ή ανώνυμες εταιρείες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ασκούσαν αποκλειστικές αρμοδιότητες Φ.Ο.Δ.Σ.Α. για τους οποίους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει εκδοθεί διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την ένταξή τους σε Φ.Ο.Δ.Σ.Α. που πληροί τις προϋποθέσεις και αποτελεί το μοναδικό όργανο διαχείρισης των αποβλήτων στο σύνολο της Περιφέρειας σύμφωνα με τις προβλέψεις του οικείου Π.Ε.Σ.Δ.Α., συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε αυτόν. Η συγχώνευση και η περιέλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των φορέων διαπιστώνονται με πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από καταγραφή των περιουσιακών τους στοιχείων.

Με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος συστήνεται Επιτροπή Καταγραφής, με σκοπό την καταγραφή της περιουσίας των φορέων. Η Επιτροπή αποτελείται από έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως πρόεδρο, τον πρόεδρο του συγχωνευόμενου Φ.Ο.Δ.Σ.Α. και έναν (1) εκπρόσωπο του Φ.Ο.Δ.Σ.Α. στον οποίο περιέρχεται η περιουσία, με τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Η Επιτροπή Καταγραφής ολοκληρώνει το έργο καταγραφής μέσα σε έναν (1) μήνα από την ημερομηνία συγκρότησής της και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ολοκλήρωση της καταγραφής αποστέλλει τη σχετική έκθεση στο Φ.Ο.Δ.Σ.Α., στον οποίο συγχωνεύονται οι φορείς και στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος εκδίδει αμελλητί διαπιστωτική πράξη συγχώνευσης και περιέλευσης της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους. Αν η Επιτροπή Καταγραφής αδυνατεί να ολοκληρώσει το έργο της λόγω παρακώλυσης, καθ' οιονδήποτε τρόπο, από μέλος της Επιτροπής ή οποιονδήποτε εμπλεκόμενο φορέα, ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διαπίστωση της αδυναμίας ολοκλήρωσης της διαδικασίας, εκδίδει απόφαση με την οποία ορίζει ορκωτούς ελεγκτές, οι οποίοι υποχρεούνται να διενεργήσουν την καταγραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των φορέων που συγχωνεύονται και να ολοκληρώσουν το έργο τους μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία ορισμού τους. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το ύψος της αμοιβής των ορκωτών ελεγκτών, η οποία βαρύνει τον υπαίτιο φορέα. Η έκθεση των ορκωτών ελεγκτών διαβιβάζεται με ευθύνη

των ιδίων στο Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος εκδίδει αμελλητί διαπιστωτική πράξη συγχώνευσης και περιέλευσης των περιουσιακών στοιχείων των φορέων, καθώς και στον ΦΟ.Δ.Σ.Α. στον οποίο αυτοί συγχωνεύονται.

Απαιτήσεις τρίτων που δεν έχουν αποτυπωθεί στην έκθεση της Επιτροπής Καταγραφής ή των ορκωτών ελεγκτών κατά περίπτωση, βαρύνουν τον οικείο δήμο.

Από τη δημοσίευση της διαπιστωτικής πράξης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί συγχώνευσης και περιέλευσης των περιουσιακών στοιχείων των φορέων, ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. στον οποίο συγχωνεύονται οι ανωτέρω φορείς θεωρείται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία τους και υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών. Οι αποφάσεις που αφορούν ακίνητα, μεταγράφονται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου.

Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από τον ΦΟ.Δ.Σ.Α., χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης συντάσσεται και υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης- παραλαβής. Για διαπιστωτικές πράξεις Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δεκαήμερη προθεσμία εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν οι εκπρόσωποι των φορέων παρακωλύουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τη σύνταξη και υπογραφή του πρωτοκόλλου παράδοσης - παραλαβής, λογίζεται ότι παραδόθηκαν και παραλήφθηκαν τα περιγραφόμενα στην έκθεση της Επιτροπής Καταγραφής ή των ορκωτών ελεγκτών, κατά περίπτωση.

Οι ανωτέρω φορείς μέχρι τη συγχώνευσή τους συνεχίζουν να λειτουργούν και να ασκούν τις αρμοδιότητές τους. Επιπροσθέτως, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα και μεριμνούν για την ομαλή μετάβαση των λειτουργιών τους στον ΦΟ.Δ.Σ.Α. στον οποίο συγχωνεύονται.

16. Εκδοθείσες διαπιστωτικές πράξεις που αφορούν στην άσκηση αρμοδιοτήτων ΦΟ.Δ.Σ.Α. του άρθρου 227 κατ' εφαρμογή του άρθρου 226, θεωρούνται ως μη εκδοθείσες.».

2. Η έναρξη ισχύος της παρ. 15 του άρθρου 245 του ν. 4555/2018 ειδικά για τη «ΔΕΠΟΔΑΛ - ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ Α.Ε.» εκκινεί έξι (6) μήνες μετά από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 40

Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου σε Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και Δημόσιες Εταιρίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 200 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006)

Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 200 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) αντικαθίστανται και το άρθρο 200 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 200

Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων σε Δήμους και Κοινότητες

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού περιουσιακά στοιχεία οποιασδήποτε φύσεως που ανήκουν στο ελληνικό Δημόσιο και σε δημόσια νομικά πρόσωπα επιτρέπεται να παραχωρηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στους δήμους και να παραχωρηθούν μόνον κατά χρήση και άνευ ανταλλάγματος στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) που λειτουργούν με τη μορφή Συνδέσμου, ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου που διοικεί τους φορείς, οι οποίοι προβαίνουν στην ανωτέρω παραχώρηση ή δωρεάν διάθεση των περιουσιακών τους στοιχείων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την παραχώρηση ή τη διάθεση, καθώς και οι συνέπειες που επιφέρει η μη τήρησή τους.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, περιουσιακά στοιχεία οποιασδήποτε φύσεως που ανήκουν στο ελληνικό Δημόσιο και σε δημόσια νομικά πρόσωπα επιτρέπεται να παραχωρηθούν μόνο κατά χρήση και άνευ ανταλλάγματος στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης και στους ΦΟ.Δ.Σ.Α. που λειτουργούν με τη μορφή επιχείρησης Ο.Τ.Α., ύστερα από απόφαση του συλλογικού οργάνου που διοικεί τους φορείς, οι οποίοι προβαίνουν στην ανωτέρω παραχώρηση των περιουσιακών τους στοιχείων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για την παραχώρηση, καθώς και οι συνέπειες που επιφέρει η μη τήρησή τους.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Ο.Τ.Α., ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΗΜΕΡΑΣ ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 41

Απόφαση του δημοτικού συμβουλίου επί θεμάτων εκτός ημερησίας διάταξης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 67 ν. 3852/2010

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 67 του ν. 3852/2010 (Α' 87) μετά από τις λέξεις «ή του δημάρχου» διαγράφονται οι λέξεις «ή συμβούλου επικεφαλής δημοτικής παράταξης» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος, η εκτελεστική επιτροπή, καθώς και η οικονομική επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής. Οι σύμβουλοι επικεφαλής δημοτικής παράταξης έχουν το δικαίωμα δύο (2) μέρες προ της δημοσίευσης της πρόσκλησης της παρ. 4 να προτείνουν τη συμπλήρωση της ημερησίας διάταξης με επείγοντα θέματα, τα οποία ο πρόεδρος δύναται να εντάξει στα προς συζήτηση θέματα της ημερησίας διάταξης. Αν ο πρόεδρος δεν εγκρίνει την ένταξη των θεμάτων αυτών,

το δημοτικό συμβούλιο με απόφασή του, που λαμβάνεται από την πλειοψηφία των παρόντων μελών του μετά από το πέρας της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης μπορεί είτε να λάβει απόφαση συζήτησης και λήψης απόφασης επί των θεμάτων αυτών είτε να αναβάλει τη συζήτηση αυτών για ειδική συνεδρίαση, η οποία διεξάγεται εντός των δεκαπέντε (15) επόμενων ημερών από την ολοκλήρωση της τακτικής του συνεδρίασης. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να αποφασίζει, μετά από σχετική πρόταση εισήγηση του προέδρου ή του δημάρχου και χωρίς συζήτηση, με την πλειοψηφία των παρόντων μελών του, ότι ένα θέμα το οποίο δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη, είναι κατεπείγον να το συζητήσει και να πάρει απόφαση γι' αυτό πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Κατά προτεραιότητα και πάντα μετά τον δήμαρχο εκφράζουν τις απόψεις τους οι επικεφαλής των παρατάξεων, σύμφωνα με τη σειρά εκλογής.».

Άρθρο 42

Εξαιρέσεις επιχορήγησης ανώνυμων εταιρειών Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 265 ν. 3463/2006

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) τροποποιείται με την προσθήκη δυνατότητας επιχορήγησης από Ο.Τ.Α. των ανωνύμων εταιριών Ο.Τ.Α. της παρ. 3 του άρθρου 252 και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν επιχορηγούνται άμεσα ή έμμεσα από Ο.Τ.Α. Κατ' εξαίρεση, είναι επιτρεπτή η επιχορήγηση α) από Ο.Τ.Α. νησιωτικών περιοχών ανώνυμης εταιρείας ή ναυτικής εταιρείας του ν. 959/1979, που αυτοί έχουν συστήσει ή συμμετέχουν κατά πλειοψηφία στο εταιρικό τους κεφάλαιο για τη διεξαγωγή θαλάσσιων συγκοινωνιών και μεταφορών, β) από Ο.Τ.Α. των ανωνύμων εταιριών Ο.Τ.Α. της παρ. 3 του άρθρου 252 του παρόντος, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν κατά πλειοψηφία Ο.Τ.Α. κατά την 30ή.4.2022 και οι οποίες έχουν σκοπό τη λειτουργία και εκμετάλλευση χιονοδρομικών κέντρων και γ) στις περιπτώσεις για τις οποίες υφίσταται ειδική νομοθετική ρύθμιση.».

Άρθρο 43

Διάθεση των εσόδων του τέλους ακίνητης περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Αντικατάσταση παρ. 20 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Η παρ. 20 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62) αντικαθίσταται ως εξής:

«20. Τα έσοδα του τέλους αυτού διατίθενται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον για την εκτέλεση έργων, την καταβολή αποζημιώσεων ρυμοτομούμενων ή απαλλοτριωμένων ακινήτων και την αγορά ακινήτων, εφόσον οι δαπάνες αυτές έχουν προβλεφθεί στο τεχνικό πρόγραμμα και τον ετήσιο προϋπολογισμό.

Το υπόλοιπο ποσοστό διατίθεται για την κάλυψη άλλων αναγκών, το οποίο δύναται να προσαυξηθεί εφόσον οι ανάγκες του πρώτου εδαφίου καλυφθούν με μικρότερο ποσοστό ή δεν υφίστανται εντός εκάστου οικονομικού έτους.».

Άρθρο 44

Υποβολή δηλώσεων στοιχείων για τον καθορισμό επιφάνειας ή και της χρήσης ακινήτου - Ισχύς άρθρου 66 ν. 4830/2021

Το άρθρο 66 του ν. 4830/2021 (Α' 169) καταλαμβάνει και τις δηλώσεις για τον καθορισμό της επιφάνειας ή της χρήσης ακινήτου με ορθά στοιχεία που υποβλήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την 1η.1.2022 έως και τις 23.3.2022, δηλαδή την προηγούμενη της ημερομηνίας δημοσίευσης του ν. 4915/2022 (Α' 63). Χρηματικά ποσά που κατέβαλαν οι πολίτες, πέραν των οφειλόμενων, σύμφωνα με τα άρθρα 66 του ν. 4830/2021 και 18 του ν. 4915/2022, επιστρέφονται κατόπιν αίτησής τους.

Άρθρο 45

Ρυθμίσεις για την αναδοχή οφειλών από Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 109 ν. 3852/2010

Στην παρ. 9 του άρθρου 109 του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι ακόλουθες αλλαγές: α) αντικαθίστανται οι περ. β' και γ' σχετικά με την αναδοχή οφειλών από τους Ο.Τ.Α., β) προστίθενται περ. δ', ε', στ' και ζ' και η' παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9.α. Σε περίπτωση λύσης κοινωφελούς επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. και ανάληψης των δραστηριοτήτων της από τον οικείο δήμο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού, το προσωπικό της με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, ανεξαρτήτως τρόπου πρόσληψης, μεταφέρεται στον αντίστοιχο φορέα με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που μεταφέρεται στον νέο φορέα, κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων του, με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του για τη μισθολογική και βαθμολογική του κατάταξη. Η ρύθμιση του εδαφίου αυτού εφαρμόζεται και για το προσωπικό κοινωφελών εταιριών και Δ.Ε.Υ.Α. που έχουν λυθεί, εφόσον απασχολούταν πραγματικά, στις 30.5.2011.

β. Βεβαιωμένες οφειλές των κοινωφελών επιχειρήσεων και Δ.Ε.Υ.Α., καθώς και των αμιγών επιχειρήσεων του π.δ. 410/1995 (Α' 231), που έχουν λυθεί ή λύνονται στη Φορολογική Διοίκηση, τα ασφαλιστικά ταμεία, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και προς τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο Ο.Τ.Α., μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Στην περίπτωση αυτή, απαλείφονται κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) κάθε μορφής πρόσθετοι φόροι, τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής, πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής, πρόστιμα ανακριβούς δήλωσης ή μη υποβολής δήλωσης και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εξαιρουμένων των αυτοτελών βεβαιωμένων φορολογικών και διοικητικών προστίμων, από οφειλές τους προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τους

φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Ο Ο.Τ.Α. αναλαμβάνει την κύρια οφειλή και το υπολειπόμενο ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) των φόρων, τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων του προηγούμενου εδαφίου.

Ειδικότερα, οφειλές στη φορολογική διοίκηση, σε ασφαλιστικό ταμείο και σε φορέα κοινωνικής ασφάλισης σε βάρος των επιχειρήσεων, που αναφέρονται στην παρούσα διαγράφονται με πράξεις της βεβαιούσας αρχής. Στη συνέχεια βεβαιώνονται σε βάρος του οικείου Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τα ανωτέρω, με βάση χρηματικό κατάλογο που συντάσσεται σε βάρος του, για το ποσό της κύριας οφειλής και του υπολειπόμενου μη απαλειφθέντος ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των φόρων, τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων, όπως αυτά προκύπτουν από εκδοθείσες πράξεις επιβολής προστίμων ή αποφάσεων καταλογισμού ή φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού φόρου προστιθέμενης αξίας ή οποιονδήποτε νόμιμο τίτλο, καθώς και από τον φόρο εισοδήματος ή παρακρατούμενους φόρους, έστω και αν τα ανωτέρω έχουν καταστεί απρόσβλητα λόγω τελεσίδικης απόρριψης των προσφυγών που ασκήθηκαν εναντίον τους ή άπρακτης παρόδου της προθεσμίας της προσφυγής.

γ. Οι ρυθμίσεις της περ. β' εφαρμόζονται αναλόγως και για οφειλές των:

γα. κάθε είδους εταιρειών, των οποίων οι εταίροι ή μέτοχοι είναι αποκλειστικά Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4674/2020 (Α' 53),

γβ. κάθε είδους εταιρειών με κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα, στις οποίες οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και οι λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4674/2020 κατέχουν ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του εταιρικού ή μετοχικού τους κεφαλαίου πλέον ενός ακόμη εταιρικού μεριδίου ή μετοχής και μόνο κατά το ποσοστό συμμετοχής των Ο.Τ.Α. και των λοιπών φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αν εταίρος ή μέτοχος είναι περιφέρεια ή τέως νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της οποίας έχει υπεισέλθει η περιφέρεια, η αναδοχή και η καταβολή των οφειλών που της αναλογούν, γίνεται έπειτα από αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Αν εταίρος ή μέτοχος είναι αγροτικός συνεταιρισμός, ο οποίος κατέχει έως το πέντε τοις εκατό (5%) του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης και υπάρχει αδυναμία εκ μέρους του να αναλάβει τις αναλογούσες σε αυτόν οφειλές, δύναται ο Ο.Τ.Α. που κατέχει την πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών της λυθείσας επιχείρησης, με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, να βεβαιώσει την ως άνω αδυναμία και να αναλάβει το σύνολο των οφειλών που αναλογούν στον συνεταιρισμό. Το ύψος των οφειλών που μπορεί να αναλάβει έκαστος Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή άλλος φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έννοια της παρ. 1 του

άρθρου 8 του ν. 4674/2020 προκύπτει από τον λόγο συμμετοχής του στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο.

Σε αυτή την περίπτωση, το ύψος των πρόσθετων φόρων, τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που διαγράφονται κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) είναι ανάλογο του ποσοστού της κύριας οφειλής που αναδέχεται ο Ο.Τ.Α. ή λοιπός φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης.

δ. Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του δημοτικού ή του περιφερειακού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου περί αναδοχής οφειλών επέρχεται αυτοδικαίως στερητική αναδοχή από τον Ο.Τ.Α. των κατά την ημερομηνία αυτή βεβαιωμένων οφειλών της επιχείρησης προς το Δημόσιο και προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, κατά το ποσό που αναλαμβάνεται. Ο Ο.Τ.Α. καθίσταται πλέον ο μοναδικός υπόχρεος για την καταβολή των οφειλών που αναδέχεται και η επιχείρηση απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής τους. Τα συνυπόχρεα με την επιχείρηση πρόσωπα απαλλάσσονται από κάθε αστική, ποινική ή άλλη ευθύνη για την καταβολή των οφειλών αυτών. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου ή περιφερειακού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου δεν διώκονται ποινικά για την αναδοχή του χρέους.

Εμπράγματα ασφαλείες και αναγκαστικά μέτρα είσπραξης που έχουν ληφθεί σε βάρος της επιχείρησης και των συνυπόχρεων με αυτήν προσώπων για τις οφειλές αυτές, εξαλείφονται ή αίρονται, στις περιπτώσεις που ο Ο.Τ.Α. αναλαμβάνει το σύνολο των ανωτέρω οφειλών. Ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο από τα μέτρα του προηγούμενου εδαφίου δεν επιστρέφονται. Προληπτικά ή διασφαλιστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 (Α' 170), ή και με προϊσχύουσες του νόμου αυτού διατάξεις, αίρονται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις που ο Ο.Τ.Α. αναλαμβάνει το σύνολο των οικείων οφειλών των ανωτέρω μέτρων. Η έκδοση απόφασης του δημοτικού συμβουλίου ή περιφερειακού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου περί αναδοχής οφειλών διακόπτει τον χρόνο παραγραφής τους.

Ποσά που έχουν ήδη κατασχεθεί το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης από τα συνυπεύθυνα με την επιχείρηση πρόσωπα και συμπεριλαμβάνονται στην απόφαση περί αναδοχής οφειλών, μπορούν να καταβάλλονται σε αυτά από τον οικείο Ο.Τ.Α. μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ή περιφερειακού συμβουλίου ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου, η οποία λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.

ε. Η εξόφληση της κύριας οφειλής και του υπολειπόμενου ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των φόρων, τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της περ. β' που αναλαμβάνει ο δήμος δύναται να πραγματοποιείται με συμψηφισμό σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) επί των εσόδων του από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους

(ΚΑΠ), σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4316/2014 (Α' 265) ή από ίδιους πόρους, επιτρεπόμενης και της σύναψης δανείου, χωρίς την τήρηση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

στ. Οι περ. β' έως και ε' εφαρμόζονται αναλόγως και για αποφάσεις δημοτικών συμβουλίων ή περιφερειακών συμβουλίων ή των κατά περίπτωση αρμοδίων οργάνων περί αναδοχής οφειλών, που έχουν ληφθεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και οι οφειλές αυτές δεν έχουν αποπληρωθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ήδη καταβληθέντα ή εισπραχθέντα με οποιονδήποτε τρόπο ποσά από το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης για τις οφειλές της επιχείρησης από την ίδια, από τα συνυπεύθυνα με αυτήν πρόσωπα, ή από τον οικείο Ο.Τ.Α., δεν αναζητούνται και δεν επιστρέφονται, αλλά συνυπολογίζονται κατά τη διαγραφή και επαναβεβαίωση των οφειλών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β'.

ζ. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές των υπό εκκαθάριση νομικών προσώπων δεν διώκονται ποινικώς, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη των φορέων αυτών προς το Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους.

η. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται ειδικοί όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 46
Συμμετοχή συμπράξεων φορέων και επιχειρήσεων σε προγραμματικές συμβάσεις - Τροποποίηση περ. β' παρ. 1 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Στις προγραμματικές συμβάσεις επιτρέπεται και η συμμετοχή επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) με οποιαδήποτε νομική μορφή και αν λειτουργούν, των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, επιμελητηρίων, επιστημονικών φορέων δημοσίου δικαίου, Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.), συνεταιρισμών, ενώσεων συνεταιρισμών και εργοδοτικών και εργατοϋπαλληλικών ενώσεων. Επιπλέον, επιτρέπεται η συμμετοχή συστάδων σύμπραξης φορέων και επιχειρήσεων (clusters), που λειτουργούν ως αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες σε περιφερειακό επίπεδο και στις οποίες συμμετέχουν ως μέλη τουλάχιστον τέσσερις (4) από τους φορείς της περ. α'. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορεί να επιτρέπεται και η συμμετοχή τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων.».

Άρθρο 47
Χρονικό διάστημα μεταβίβασης διοικητικών αδειών - Τροποποίηση υποπερ. α' περ. 10 υποπαρ. ΣΤ2 παρ. ΣΤ' άρθρου πρώτου ν. 4093/2012

Στην υποπερ. α) της περ. 10 της υποπαρ. ΣΤ2 της παρ. ΣΤ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) οι λέξεις «και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και για χρονικό διάστημα δεκατριών (13) ετών» και η περ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. α) Υφιστάμενες διοικητικές άδειες διατηρούνται σε ισχύ. Περαιτέρω μεταβίβαση αυτών επιτρέπεται μόνον άπαξ και για χρονικό διάστημα δεκατριών (13) ετών:

αα) στον ή στη σύζυγο του αποθανόντος δικαιούχου ή αβ) στα ενήλικα τέκνα του, εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των ατόμων με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

β) Εκμίσθωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης σε τρίτους, επιτρέπεται για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών.

γ) Από 1-1-2014, οι δικαιούχοι της περ. α' υπόκεινται σε υποχρέωση καταβολής τέλους για τον κοινόχρηστο χώρο που καταλαμβάνει η κατασκευή του περιπτέρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του από 20-10-1958 βασιλικού διατάγματος (Α' 171). Για τη χρήση κοινόχρηστου χώρου, πέραν του τέλους της παρούσας, εφαρμόζονται οι ίδιες ως άνω διατάξεις από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

δ) Τον δικαιούχο μπορεί να αναπληρώνει ο σύζυγος ή η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα, τα στοιχεία των οποίων αναγράφονται στην πράξη παραχώρησης.

ε) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μισθώματα και τέλη από εκμετάλλευση περιπτέρων, καθώς και κυλικίων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων που στεγάζονται υπηρεσίες των Ο.Τ.Α., των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στους οικείους Ο.Τ.Α., μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

στ) Μισθώματα από εκμετάλλευση κυλικίων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο ή στο αντίστοιχο Ν.Π.Δ.Δ., μέχρι τη λήξη της μίσθωσης. Ειδικότερα, μισθώματα από εκμετάλλευση κυλικίων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στα οποία στεγάζονται δικαστήρια και δικαστικές υπηρεσίες, των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

ζ) Σε υφιστάμενες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος άδειες κατά ιδανικά μερίδια, εφόσον παύσει να υφίσταται δικαιούχος μεριδίου, κατόπιν αιτήσεως των λοιπών, παραχωρείται σε αυτούς το ανωτέρω απομένον μερίδιο.».

Άρθρο 48
Καθιέρωση Ημέρας Θρακικού Ελληνισμού

1. Ορίζεται η 6η Απριλίου ως Ημέρα Θρακικού Ελληνισμού.

2. Ο χαρακτήρας, το περιεχόμενο, ο φορέας και ο τρόπος οργάνωσης των εκδηλώσεων μνήμης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν διαβούλευσης με τις αντιπροσωπευτικότερες οργανώσεις θρακικών σωματείων.

Άρθρο 49
Συμπλήρωση Α.Φ.Μ. και Α.Μ.Κ.Α.
σε ληξιαρχικές πράξεις γέννησης -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 344/1976

Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 344/1976 (Α' 143), περί των στοιχείων που περιέχει η ληξιαρχική πράξη γέννησης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ληξιαρχική πράξις γεννήσεως, πλην των εν άρθρω 9 στοιχείων, περιέχει:

α. Το όνομα και επώνυμον, το επάγγελμα και την κατοικίαν του δηλούντος.

β. Τον τόπον, την ώραν, την ημέραν, τον μήνα και το έτος του τοκετού.

γ. το φύλο του νεογνού και τη σειρά γέννησής του.

δ. Το όνομα, το επώνυμο, τη δημοτικότητα, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) και, εφόσον υφίσταται, τον Φορέα Ασφάλισης του νεογνού. Αν δεν είναι δυνατόν να καταχωριστούν κατά τη σύνταξη της ληξιαρχικής πράξης γέννησης ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.), οι ασκούντες τη γονική μέριμνα του τέκνου, ύστερα από αίτησή τους, προσθέτουν τους αριθμούς στην πράξη που έχει συνταχθεί από τον Ληξίαρχο.

ε. Το όνομα, το επώνυμο, την ιθαγένεια, το θρήσκευμα, το επάγγελμα, την κατοικία και τα στοιχεία εγγραφής στο δημοτολόγιο των γονέων. Περιέχει, επίσης, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης και, εφόσον υφίσταται, το Φορέα Ασφάλισης αυτών.

στ. Το γένος της μητρός.».

Άρθρο 50
Συμπλήρωση Α.Φ.Μ. στα στοιχεία
δημοτολογίου - Τροποποίηση άρθρου 2
π.δ. 497/1991

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 2 του π.δ. 497/1991 (Α' 180) προστίθεται πριν από τον αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2
 Στοιχεία Δημοτολογίου

Στο δημοτολόγιο αναγράφονται ο αριθμός της οικογενειακής μερίδας, ο αύξων αριθμός εγγραφής κάθε μέλους στην οικογενειακή μερίδα, η χρονολογία εγγραφής, το επώνυμο, το κύριο όνομα, το όνομα του πατέρα, το όνομα της μητέρας, η χρονολογία και ο τόπος γέννησης, η κατοικία, το θρήσκευμα, ο τρόπος και η χρονολογία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας και της ιδιότητας του δημότη, το έτος και ο τρόπος εγγραφής στα μητρώα αρρένων, η χρονολογία διαγραφής και η αιτιολογία αυτής, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.), ο αριθμός μητρώου κοινωνικής ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο που προβλέπει ο τύπος των φύλλων του δημοτολογίου.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται οι αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές του πληροφοριακού

συστήματος του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), ο τύπος και το περιεχόμενο των εκδιδόμενων πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, καθώς και ο χρόνος έναρξης εφαρμογής της παρούσας ρύθμισης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 51
Εκκίνηση ημερομηνίας κατάρτισης
συμβάσεων -Τροποποίηση άρθρου
δεύτερου ν. 4528/2018

Στο άρθρο δεύτερο του ν. 4528/2018 (Α' 50) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) καταργείται η παρ. 1 περί της εκκίνησης ημερομηνίας κατάρτισης συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου β) στην παρ. 3 διαγράφεται η αναφορά στην παρ. 1 και το άρθρο δεύτερο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο
 Εκκίνηση ημερομηνίας κατάρτισης συμβάσεων

1. [Καταργείται]

2. Το χρονικό διάστημα των συμβάσεων έργου ή μίσθωσης έργου ή παροχής υπηρεσιών, που συνάφθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 97 του ν. 4368/2016 (Α' 21) ή 167 του ν. 4099/2012 (Α' 250), όπως έχει εκάστοτε τροποποιηθεί και ισχύει, δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004.

3. Η ισχύς της παρ. 2 αρχίζει από την 1.11.2016 για όλες τις συμβάσεις που έχουν καταρτιστεί και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.».

Άρθρο 52
Κινητικότητα υπαλλήλων Τεχνικών Υπηρεσιών
και Υπηρεσιών Δόμησης Ο.Τ.Α. - Συνυπηρέτηση
πολυτέκνων υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 4
άρθρου 4 και παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4440/2016

1. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224) μετά από τις λέξεις «για την» προστίθενται οι λέξεις «απόσπαση ή» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τη διενέργεια μετάταξης ή απόσπασης το ποσοστό κάλυψης των θέσεων στον φορέα προέλευσης του κλάδου στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος, κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων για τη διαδικασία επιλογής, καθώς και κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) επί του συνόλου των οργανικών θέσεων του εν λόγω κλάδου, στο οποίο ποσοστό δεν συμπεριλαμβάνονται υπάλληλοι, οι οποίοι απουσιάζουν με μακροχρόνια άδεια, όπως ιδίως, άνευ αποδοχών, υπηρεσιακής εκπαίδευσης ή είναι αποσπασμένοι σε άλλον φορέα. Επίσης, πρέπει ο αιτών υπάλληλος να μην είναι ο μοναδικός που υπηρετεί στον οικείο κλάδο τόσο κατά τη λήξη προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης απόσπασης ή μετάταξης. Ειδικά για τη μετάταξη υπαλλήλου από Ο.Τ.Α. α' βαθμού απαιτείται επιπλέον η

γνώμη του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου. Ειδικά για την απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων των Τεχνικών Υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Υπηρεσιών Δόμησης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου. Ειδικά για υπηρεσίες που εδρεύουν εν όλω ή εν μέρει σε νησιωτικές περιοχές ή ορεινές ή παραμεθόριες περιοχές, καθώς και για τις υπηρεσίες που έχουν αποκεντρωμένες ή περιφερειακές υπηρεσίες σε άλλη περιφερειακή ενότητα από την έδρα της Κεντρικής Υπηρεσίας, η κάλυψη του προβλεπόμενου ποσοστού υπολογίζεται βάσει του πρώτου εδάφιου και επιπλέον βάσει της οικείας απόφασης κατανομής θέσεων, εφόσον υπάρχει, ή της τοποθέτησης των υπαλλήλων στην έδρα της υπηρεσίας, όπου υπηρετεί ο υπάλληλος, ο οποίος μετέχει στην κινητικότητα, για την κατηγορία και κλάδο του οποίου πραγματοποιείται ο υπολογισμός. Για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης απόσπασης ή μετάταξης, σε περίπτωση που συγκρίνονται περισσότεροι υπάλληλοι του ίδιου κλάδου, οι οποίοι έχουν επιλεγεί προς μετακίνηση στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου κινητικότητας, εφόσον δεν πληρούται η προϋπόθεση αυτή για το σύνολο των συγκρινόμενων υπαλλήλων, προτάσσονται προς βεβαίωση της συνδρομής της προϋπόθεσης αυτής οι υπάλληλοι εκείνοι που έχουν διανύσει εν τοις πράγμασι τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας στην υπηρεσία προέλευσης και, σε περίπτωση που έχουν διανύσει τον ίδιο χρόνο υπηρεσίας, η σχετική βεβαίωση συνδρομής της προϋπόθεσης αυτής χορηγείται μόνο για όσους υπαλλήλους κατόπιν εκτίμησης των υπηρεσιακών αναγκών, μπορούν να μετακινηθούν κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του αρμόδιου προς διορισμού οργάνου του φορέα προέλευσης».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4440/2016 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, μετά το πέρας των οποίων απαιτείται η επανεξέταση από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας του αιτήματος του υπαλλήλου για εκ νέου απόσπαση έως δύο (2) έτη, στην ίδια ή σε άλλη υπηρεσία της ίδιας περιοχής, συνεκτιμώντας τις υπηρεσιακές ανάγκες. Ειδικά για τους πολυτέκνους υπαλλήλους, εφόσον κατά το πέρας των τεσσάρων (4) ετών έχουν τουλάχιστον τέσσερα (4) προστατευόμενα τέκνα, η απόσπαση υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις δύναται να παραταθεί για δύο (2) έτη ακόμα, κατόπιν επανεξέτασης του σχετικού αιτήματος του υπαλλήλου από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας.».

Άρθρο 53

Δομημένη συνέντευξη για οποιοδήποτε επίπεδο θέσης ευθύνης - Τροποποίηση περ. δ' παρ. 3 άρθρου 85 ν. 3528/2007

Το έκτο εδάφιο της υποπερ. δβ) της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 85 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007, (Α' 26)] τροποποιείται ως προς την παρα-

πομπή στο άρθρο 86 περί διαδικασίας επιλογής προϋποψήφιος λαμβάνει τελική μοριοδότηση στη δομημένη συνέντευξη για οποιοδήποτε επίπεδο θέσεως ευθύνης μικρότερη του πεντακόσια (500) και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Δομημένη συνέντευξη:

Η δομημένη συνέντευξη διενεργείται από τα αρμόδια Συμβούλια του άρθρου 86 του παρόντος, με πρόβλεψη της αναγκαίας «ζωντανής βοήθειας» για άτομα με αναπηρία (ενδεικτικά, διερμηνέων νοηματικής), εφόσον αυτό απαιτείται.

Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι το αρμόδιο Συμβούλιο να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα, την ικανότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης, για την οποία κρίνεται. Κατά το στάδιο αυτό λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του προσωπικού Μητρώου του υπαλλήλου, η αίτηση υποψηφιότητας και το βιογραφικό σημειώμα του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. δ' των παρ. 7 και 8 του άρθρου 86 του παρόντος.

Η δομημένη συνέντευξη περιλαμβάνει δύο (2) θεματικές ενότητες ως εξής:

δα. Δομημένη συζήτηση επί θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο του φορέα και τις αρμοδιότητες των οργανωτικών μονάδων των σχετικών με την προκηρυσσόμενη θέση, σε συνάρτηση με τις δεξιότητες και προσόντα του υποψηφίου, όπως προκύπτουν από το βιογραφικό του και τα στοιχεία του προσωπικού του Μητρώου.

δβ. Ανάπτυξη ενός υποθετικού σεναρίου γενικού διοικητικού ενδιαφέροντος που έχει ως σκοπό να αξιολογήσει τις διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις και να διαχειρίζεται κρίσεις.

Για τη μοριοδότηση λαμβάνονται υπόψη επίσης οι επικοινωνιακές δεξιότητες, η ικανότητα διαχείρισης χρόνου, τα χαρακτηριστικά ηγεσίας, ιδίως, υπό συνθήκες πίεσης, η ικανότητα συντονισμού ομάδων εργασίας και η δημιουργικότητα του υποψηφίου.

Κάθε σκέλος της συνέντευξης μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με πεντακόσια (500) μόρια. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από κάθε μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια (1.000) μόρια.

Η τελική μοριοδότηση της συνέντευξης κάθε υποψηφίου προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των μελών του αρμόδιου Συμβουλίου. Σε περίπτωση που υποψήφιος λαμβάνει τελική μοριοδότηση στη συνέντευξη μικρότερη του πεντακόσια (500) κατά τα ως άνω οριζόμενα, αποκλείεται από την περαιτέρω διαδικασία ανεξαρτήτως από τον συνολικό αριθμό μορίων που συγκεντρώνει σύμφωνα με την παρ. 4 και δεν συμπεριλαμβάνεται στον οικείο πίνακα φθίνουσας σειράς κατάταξης που καταρτίζεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 86.

Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό του Συμβουλίου, το οποίο είναι στη διάθεση όλων των υποψηφίων, και η μοριοδότηση για τον εκάστοτε

υποψήφιο αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς κάθε ένα από τα δύο σκέλη της συνέντευξης.

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης υποστηρίζει επιστημονικά τη διαδικασία των δομημένων συνεντεύξεων παρέχοντας την απαιτούμενη τεχνογνωσία στα μέλη των Συμβουλίων που διεξάγουν τις συνεντεύξεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται η διαδικασία διεξαγωγής της δομημένης συνέντευξης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.».

Άρθρο 54

Συμμετοχή σε διαδικασία επιλογής για θέση ευθύνης - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 86 ν. 3528/2007

Η παρ. 14 του άρθρου 86 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007, (Α' 26)] τροποποιείται ως προς το δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας για την επιλογή σε θέση ευθύνης και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Υπάλληλος που επιλέγεται και τοποθετείται προϋστάμενος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, δεν έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας και περαιτέρω συμμετοχής σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας επιλογής για άλλη προκηρυσσόμενη θέση ίδιου ή κατώτερου επιπέδου της ίδιας ή άλλης προκήρυξης, εφόσον από τη τοποθέτησή του δεν έχει διανύσει τα δύο τρίτα (2/3) της προβλεπόμενης θητείας του.».

Άρθρο 55

Δομημένη συνέντευξη για οποιοδήποτε επίπεδο θέσης ευθύνης - Τροποποίηση περ. δ' παρ. 3 άρθρου 88 ν. 3584/2007

Στην υποπερ. δβ) της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 88 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007, (Α' 143)] επέρχονται εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «situational interview», β) το έκτο εδάφιο τροποποιείται ως προς την παραπομπή στο άρθρο 89 περί διαδικασίας επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων και συγκεκριμένα ως προς την περίπτωση που υποψήφιος λαμβάνει τελική μοριοδότηση στη δομημένη συνέντευξη για οποιοδήποτε επίπεδο θέσεως ευθύνης μικρότερη του πεντακόσια (500) και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Δομημένη συνέντευξη:

Η δομημένη συνέντευξη διενεργείται από τα αρμόδια συμβούλια του άρθρου 89 με πρόβλεψη αναγκαίας «ζωντανής βοήθειας» για άτομα με αναπηρία, όπως διερμηνέων νοηματικής, εφόσον αυτό απαιτείται. Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι το αρμόδιο Συμβούλιο να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα, την ικανότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης, για την οποία κρίνεται. Κατά το στάδιο αυτό λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, η αίτηση υποψηφιότητας και το βιογραφικό του σημείωμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. δ' των παρ. 4 και 5 του άρθρου 89. Η δομημένη συνέντευξη περιλαμβάνει δύο θεματικές ενότητες ως εξής:

δα) δομημένη συζήτηση επί θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο του φορέα και τις αρμοδιότητες των οργανωτικών μονάδων των σχετικών με την προκηρυσσόμενη θέση, σε συνάρτηση με τις δεξιότητες και τα προσόντα του υποψηφίου, όπως προκύπτουν από το βιογραφικό του και τα στοιχεία του προσωπικού του μητρώου,

δβ) ανάπτυξη ενός υποθετικού σεναρίου γενικού διοικητικού ενδιαφέροντος, που έχει ως σκοπό να αξιολογήσει τις διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει και να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, καθώς και να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις και να διαχειρίζεται κρίσεις.

Για τη μοριοδότηση λαμβάνονται υπόψη επίσης οι επικοινωνιακές δεξιότητες, η ικανότητα διαχείρισης χρόνου, τα χαρακτηριστικά ηγεσίας, ιδίως υπό συνθήκες πίεσης, η ικανότητα συντονισμού ομάδων εργασίας και η δημιουργικότητα του υποψηφίου.

Κάθε σκέλος της συνέντευξης μοριοδοτείται κατ'άνωτατο όριο με πεντακόσια (500) μόρια. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από κάθε μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια (1.000) μόρια.

Η τελική μοριοδότηση της συνέντευξης κάθε υποψηφίου προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των μελών του αρμόδιου Συμβουλίου. Σε περίπτωση που υποψήφιος λαμβάνει τελική μοριοδότηση στη συνέντευξη μικρότερη του πεντακόσια (500) κατά τα ως άνω οριζόμενα, αποκλείεται από την περαιτέρω διαδικασία ανεξαρτήτως από τον συνολικό αριθμό μορίων που συγκεντρώνει σύμφωνα με την παρ. 4 και δεν συμπεριλαμβάνεται στον οικείο πίνακα φθίνουσας σειράς κατάταξης που καταρτίζεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 89.

Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό του Συμβουλίου, το οποίο είναι στη διάθεση όλων των υποψηφίων, και η μοριοδότηση για τον υποψήφιο αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς κάθε ένα από τα δύο σκέλη της συνέντευξης.

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης υποστηρίζει επιστημονικά τη διαδικασία των δομημένων συνεντεύξεων, παρέχοντας την απαιτούμενη τεχνογνωσία στα μέλη των Συμβουλίων που διεξάγουν τις συνεντεύξεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται η διαδικασία διεξαγωγής της δομημένης συνέντευξης και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 56

Συμμετοχή σε διαδικασία επιλογής σε θέση ευθύνης Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 89 ν. 3584/2007

Η παρ. 12 του άρθρου 89 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α' 143)] τροποποιείται ως προς το δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας για την επιλογή σε θέση ευθύνης και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Υπάλληλος που επιλέγεται και τοποθετείται Προϋστάμενος, σύμφωνα με τον παρόντα, δεν έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας και περαιτέρω συμμετοχής σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας επιλο-

γής για άλλη προκηρυσσόμενη θέση ίδιου ή κατώτερου επιπέδου της ίδιας ή άλλης προκήρυξης, εφόσον από την τοποθέτησή του δεν έχει διανύσει τα δύο τρίτα (2/3) της προβλεπόμενης θητείας του.».

Άρθρο 57

Ενίσχυση καθηκόντων ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών των δήμων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 163 ν. 3584/2007

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α' 143)] τροποποιείται με την προσθήκη της δυνατότητας των ειδικών συμβούλων, ειδικών και επιστημονικών συνεργατών να συντάσσουν αναθέσεις, συμβάσεις και εντάλματα για τις Οικονομικές Υπηρεσίες και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Το έργο των Ειδικών Συμβούλων, των Ειδικών Συνεργατών και των Επιστημονικών Συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, αλλά αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματός τους είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Συμβούλου, του Ειδικού Συνεργάτη και του Επιστημονικού Συνεργάτη. Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να εισάγονται εξαιρέσεις από τα ασυμβίβαστα της παρούσας, με ανάλογη εφαρμογή της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 29 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Υπό τη διεύθυνση του Προϊσταμένου της οικείας Υπηρεσίας του Δήμου, οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες, εφόσον κατέχουν τον απαιτούμενο τίτλο σπουδών και τα λοιπά προσόντα, μπορούν να συντάσσουν χωρίς πρόσθετη αμοιβή, μελέτες και τεύχη διαγωνισμών για έργα, υπηρεσίες και προμήθειες του Δήμου, καθώς και σχέδια αποφάσεων αναθέσεων, συμβάσεων και ενταλμάτων για τις Οικονομικές Υπηρεσίες.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Άρθρο 58

Αρμοδιότητα καθορισμού χώρου προβολής διαφημίσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 ν. 2946/2001

Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2946/2001 (Α' 224) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης» και β) στο δεύτερο εδάφιο μετά από τη φράση «οι χώροι καθορίζονται ύστερα από» διαγράφονται οι λέξεις «γνώμη των δευτεροβάθμιων Ε.Π.Α.Ε. και» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η αρμοδιότητα καθορισμού χώρων για την προβολή διαφημίσεων κατά μήκος των εθνικών οδών, εκτός κατοικημένων περιοχών, του σιδηροδρομικού δικτύου, των αυτοκινητοδρόμων, των οδών ταχείας κυκλοφορίας, καθώς και σε χώρους των σταθμών εξυπηρέτησης

αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.), ανήκει στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι χώροι καθορίζονται ύστερα από γνώμη της Ανώνυμης Εταιρείας Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμων (Τ.Ε.Ο. Α.Ε.) ή του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.) αντιστοίχως. Η γνώμη του Τ.Ε.Ο. Α.Ε. ζητείται για τον καθορισμό των πιο πάνω χώρων σε τμήματα εθνικών οδών που βρίσκονται εκτός κατοικημένων περιοχών και το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας είναι ανώτερο των εβδομήντα (70) χιλιομέτρων την ώρα. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και για την έκδοση των αποφάσεων της παρούσας παραγράφου. Προκειμένου για εθνική οδό ή τμήμα της ή αυτοκινητόδρομο, τον οποίο εκμεταλλεύεται φορέας άλλος πλην του Τ.Ε.Ο. Α.Ε., αντί της ανωτέρω γνώμης του Τ.Ε.Ο. Α.Ε., ο καθορισμός γίνεται ύστερα από γνώμη του φορέα εκμετάλλευσης της εθνικής οδού ή του τμήματός της ή του αυτοκινητοδρόμου. Οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2696/1999 διατηρούνται σε ισχύ.».

Άρθρο 59

Διοικητικές κυρώσεις επί παραβάσεων σχετικών με την υπαίθρια διαφήμιση - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 8 ν. 2946/2001

1. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2946/2001 (Α' 224) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση:

α) του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου, στα διοικητικά όρια του οποίου τελέστηκε η παράβαση,
β) του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν η παράβαση τελέστηκε κατά μήκος των εθνικών οδών, των επαρχιακών οδών και εντός των ζωνών απαγόρευσης που ορίζονται στα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2696/1999, του σιδηροδρομικού δικτύου, των αυτοκινητοδρόμων, των οδών ταχείας κυκλοφορίας, καθώς και στους χώρους των σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.),

γ) του οικείου περιφερειάρχη ή του οικείου χωρικού αντιπεριφερειάρχη, για παραβάσεις που τελούνται στους οδικούς άξονες, των οποίων την αρμοδιότητα συντήρησης έχουν οι περιφέρειες. Ειδικότερα, τα όργανα της περ. γ) επιβάλλουν πρόστιμο για παραβάσεις στις επιφάνειες τεχνικών έργων, στις διαχωριστικές νησίδες, στις λωρίδες έκτακτης ανάγκης, στους χώρους προσωρινής στάθμευσης, σε τοίχους αντιστήριξης, γέφυρες, σήραγγες, στο κατάστρωμα των οδών, σε στύλους και υποσταθμούς εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, σε πινακίδες δημόσιας πληροφόρησης, σε πινακίδες οδικής σήμανσης και στους φωτεινούς σηματοδότες οδικής κυκλοφορίας αρμοδιότητάς τους.

Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και αποδίδεται στον φορέα που το επέβαλε.».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2946/2001 τροποποιείται ως προς το ύψος του προστίμου και τη προϋπόθεση προσδιορισμού του και διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το ύψος του προστίμου ανέρχεται από χίλια πεντάκισια (1.500) ευρώ μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και επιβάλλεται ανάλογα με τον βαθμό διακινδύνευσης της ασφάλειας των χρηστών, σύμφωνα με τον ΚΟΚ.».

Άρθρο 60**Αφαίρεση παράνομων διαφημιστικών πλαισίων και διαφημίσεων και παράνομων επιγραφών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 5 και 6 άρθρου 9 ν. 2946/2001**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 (Α' 224) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αφαίρεση των παράνομων διαφημιστικών πλαισίων και διαφημίσεων και των παράνομων επιγραφών γίνεται, με απόφαση του φορέα της παρ. 2 του άρθρου 8, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα επιβολής προστίμου.

Ειδικότερα:

α) Πλαίσια και διαφημίσεις που τοποθετούνται σε δημοτικούς ή κοινόχρηστους χώρους άνευ ή κατά παρέκκλιση των αδειών της παρ. 1 του άρθρου 5 ή στα οποία δεν αναγράφονται τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 4, καθώς και σε κολώνες φωτισμού ή στύλους κατά μήκος δημοτικών οδών, θεωρούνται ρύποι και απομακρύνονται εντός πέντε (5) ημερών από την καθ' οιονδήποτε τρόπο ενημέρωση του οικείου δήμου και με ευθύνη αυτού, χωρίς να απαιτείται η έκδοση απόφασης του πρώτου εδαφίου.

β) Αναλόγως, σε περίπτωση που τοποθετούνται πλαίσια και διαφημίσεις σε χώρους αρμοδιότητας της περιφέρειας ή της αποκεντρωμένης διοίκησης, αυτά απομακρύνονται εντός πέντε (5) ημερών, με ευθύνη αυτών.

γ) Εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου τα παραχωρημένα εθνικά δίκτυα, για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις της σύμβασης παραχώρησης.

δ) Οι φορείς της παρ. 2 του άρθρου 8 υποχρεούνται να διαθέτουν στην ιστοσελίδα τους ειδική φόρμα υποβολής ηλεκτρονικής αναφοράς παράνομων διαφημιστικών πινακίδων.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία αφαίρεσης των παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων ή επιγραφών ή πλαισίων και υποστηρίγμάτων των διαφημίσεων και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, η περιφέρεια ή ο δήμος ή η αποκεντρωμένη διοίκηση, κατά περίπτωση, υποχρεούνται να αφαιρέσουν είτε με ίδια μέσα είτε μέσω ανάθεσης σε εργολάβο, τις παράνομες υπαίθριες διαφημίσεις ή επιγραφές ή τα παράνομα πλαίσια και υποστηρίγματα των διαφημίσεων στους χώρους αρμοδιότητάς τους, στους οποίους συντελέστηκαν οι παραβάσεις και ασχέτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος αυτών. Η αφαίρεση κατά τα παραπάνω, πραγματοποιείται ανεξάρτητα από την επιβολή προστίμου, χωρίς να δημιουργείται καμία ευθύνη των ανωτέρω οργάνων για την τύχη των αφαιρούμενων διαφημίσεων, κατασκευών και υλικών ή επιγραφών.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 τροποποιείται ως προς το αρμόδιο όργανο για τον καταλογισμό των δαπανών στους υπαίτιους και η παρ. 5 διαμορφώνεται εξής:

«5. Οι δαπάνες αφαίρεσης, οι δαπάνες αποκαταστάσεως του χώρου και κάθε άλλη συναφής με την αφαίρεση δαπάνη, καταλογίζονται σε βάρος των υπαίτιων με απόφαση του περιφερειάρχη ή του δημάρχου ή του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και εισπράττεται

σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. υπέρ εκείνου που πραγματοποίησε τις δαπάνες.»

4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 οι λέξεις «στο Δήμο, την Κοινότητα ή την Περιφέρεια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην περιφέρεια ή τον Δήμο» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Κατά της απόφασης της παρ. 1 επιτρέπεται προσφυγή από τον καθ' ου η απόφαση, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίησή της, ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπο Διοικητικού Εφετείου, η οποία επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία, με επιμέλεια του προσφεύγοντα στην περιφέρεια ή τον δήμο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, διαφορετικά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ'****Άρθρο 61****Μεταβατικές διατάξεις**

1. Το άρθρο 50 εφαρμόζεται και για τις διοικητικές άδειες, του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), που είχαν χορηγηθεί μετά από τη δημοσίευση του ν. 4257/2014 (Α' 93) για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών και οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ.

2. Η ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 56 περί αποκλεισμού υποψηφίου από την περαιτέρω διαδικασία επιλογής σε περίπτωση που λάβει τελική μοριοδότηση στη συνέντευξη μικρότερη του πεντακόσια (500) εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών διαδικασιών στις οποίες οι υποψήφιοι δεν έχουν κληθεί σε συνέντευξη μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 62**Καταργούμενες διατάξεις**

1. Το άρθρο 123 του ν. 4674/2020 (Α' 53) περί λύσης Κοινωφελούς Επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. ή ανώνυμης εταιρείας Ο.Τ.Α. ή αμιγών επιχειρήσεων του π.δ. 410/1995 (Α' 231) καταργείται.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2946/2001 (Α' 224) περί διαδικασίας έκδοσης αποφάσεων σχετικών με τον καθορισμό των χωρών στους οποίους επιτρέπεται η υπαίθρια διαφήμιση καταργείται.

3. Η παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 περί παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Ζ'**ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ****Άρθρο 63****Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης -
Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 3852/2010**

Μετά από το άρθρο 6 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται νέο άρθρο 6Α ως εξής:

«Άρθρο 6Α

Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση προΐσταται Γραμματέας που καταλαμβάνει θέση μετακλητού υπαλλήλου με βαθμό 2ο της κατηγορίας των ειδικών θέσεων. Οι απολαβές του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι ίσες με τις απολαβές Ειδικού Γραμματέα Υπουργείου, όπως προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 9 και την υποπερ. αβ' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

2. Οι Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων διορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για θέματα που αναφέρονται στην υπηρεσιακή του κατάσταση υπάγονται στον Υπουργό Εσωτερικών. Αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών για τον χειρισμό των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι το Τμήμα Οργάνωσης Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

3. Στη θέση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης τοποθετούνται πρόσωπα τα οποία διαθέτουν κατ' ελάχιστον: (α) Πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο σχολών της αλλοδαπής, (β) μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας ή διδακτορικό τίτλο σπουδών και (γ) πολύ καλή γνώση της αγγλικής ή της γαλλικής ή της γερμανικής ή της ιταλικής ή της ισπανικής γλώσσας σύμφωνα με το άρθρο 28 του π.δ 50/2001 (Α' 39). Επιτρέπεται ο διορισμός στη θέση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και σε δημοσίους υπαλλήλους δημοσίου δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου ή δημοσίους λειτουργούς, καθώς και σε δικηγόρους με έμμισθη εντολή του δημοσίου τομέα, εφόσον πληρούν τα κριτήρια του πρώτου εδαφίου. Ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται σε θέση Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 98 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007, (Α' 26)]. Σε περίπτωση αποχώρησης των ως άνω προσώπων από τις θέσεις τους, επανέρχονται αυτοδίκαια στη θέση που κατείχαν.

4. α. Τα άρθρα 68 έως 76 του ν. 4622/2019 (Α' 133) που αφορούν στα κωλύματα, τα ασυμβίβαστα και τις υποχρεώσεις των Ειδικών Γραμματέων της Κυβέρνησης, εφαρμόζονται και για τους Γραμματείς της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

β. Για τους Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ισχύουν τα ίδια κωλύματα εκλογιμότητας που ισχύουν για τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς των Υπουργείων, σε όποια εκλογική περιφέρεια υπηρέτησαν ή σε όποια εκλογική περιφέρεια εκτεινόταν η τοπική αρμοδιότητά τους μέσα στους τελευταίους δεκαοκτώ (18) μήνες της τετραετούς βουλευτικής περιόδου σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 56 του Συντάγματος. Για τις εκλογές της τοπικής αυτοδιοίκησης ισχύουν τα κωλύματα και ασυμβίβαστα της περ. ε' της παρ. 2 του

άρθρου 10 και της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 (Α' 90).

5. Ο Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης υπογράφει «Συμβόλαιο Απόδοσης» με τον Υπουργό Εσωτερικών, το οποίο περιλαμβάνει τους στόχους και τις δράσεις που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια της θητείας του. Το συμβόλαιο αναρτάται στις ιστοσελίδες της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Εσωτερικών. Ο Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αξιολογείται σε ετήσια βάση για την επίδοσή του, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4622/2019 που αφορά στην αξιολόγηση των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων.

6. Η θητεία του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης λήγει υποχρεωτικώς στις ακόλουθες περιπτώσεις: (α) σε περίπτωση παραίτησης, (β) εάν τεθεί σε διαθεσιμότητα ή αργία ή αναστολή άσκησης καθηκόντων ή εάν του επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα, μέχρι τη διαγραφή της ποινής κατά το άρθρο 145 του ν. 3528/2007, (γ) εάν καταδικασθεί τελεσίδικα για τα αδικήματα της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3528/2007, (δ) εάν στερηθεί λόγω καταδίκης τα πολιτικά δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, (ε) εάν τεθεί υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση, πλήρη ή μερική, ή υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση, πλήρη ή μερική, (στ) σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του για λόγους υγείας ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, και (ζ) σε περιπτώσεις παραβίασης των άρθρων 70 έως 72 του ν. 4622/2019.».

Άρθρο 64**Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Προσθήκη άρθρου 6B στον ν. 3852/2010**

1. Μετά από το άρθρο 6Α του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται νέο άρθρο 6B ως εξής:

«Άρθρο 6B

Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. α. Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι υπεύθυνος για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής για θέματα που αφορούν στην αποκεντρωμένη διοίκηση.

Ειδικότερα:

αα) Εκπροσωπεί την αποκεντρωμένη διοίκηση και προΐσταται όλων των υπηρεσιών και των υπαλλήλων της, αβ) κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει τη δράση των υπηρεσιών και των υπαλλήλων της προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των σχεδιαζόμενων κυβερνητικών πολιτικών, της εξυπηρέτησης ή περαιτέρω εξειδίκευσης των στρατηγικών τους στόχων και της διαχείρισης ενδεχόμενων κρίσεων ή κινδύνων,

αγ) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και προς τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για κάθε θέμα αρμοδιότητας του τελευταίου.

β. Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με απόφασή του, που αναρτάται στην ιστοσελίδα του προ-

γράμματος «Διαύγεια», δύναται να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και το δικαίωμα υπογραφής στους προϊστάμενους των υπηρεσιακών μονάδων των οποίων προϊστάται.

γ. Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι πειθαρχικώς προϊστάμενος των υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μπορεί να επιβάλει την ποινή του προστίμου έως και τις αποδοχές δύο (2) μηνών, σύμφωνα με το άρθρο 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)].

δ. Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί, επίσης, τις αρμοδιότητες αναφορικά με τους χερσαίους συνοριακούς σταθμούς.

2. Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί:

(α) να συστήνει, με απόφασή του, επιτροπές ή ομάδες εργασίας από δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους, καθώς και ιδιώτες εμπειρογνώμονες για τη μελέτη, συλλογή και επεξεργασία στοιχείων ή την εκτέλεση έργου συναφούς με τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών των οποίων προϊστάται. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζεται και ο χρόνος ολοκλήρωσης της εργασίας ή του έργου. Η αμοιβή ή αποζημίωση των επιτροπών ή ομάδων αυτών καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176) περί αμοιβών συλλογικών οργάνων,

(β) να αναθέτει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, σε ερευνητικά κέντρα ή επιστημονικά ινστιτούτα τη διενέργεια ερευνών και τη σύνταξη μελετών ή άλλων επιστημονικών εργασιών, που σχετίζονται με τον σκοπό και τις αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

3. Κατά των πράξεων του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του ασκείται η ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (Α' 97) ενώπιον του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού. Κατά των πράξεων του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προϊστάμενου των υπηρεσιών και του προσωπικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 ασκείται ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών. Για θέματα προσωπικού, αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών για την εξέταση των εν λόγω προσφυγών είναι το Τμήμα Προσωπικού Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

4. Η πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκείται από:

α. τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
β. τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
γ. τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης,
δ. τον προϊστάμενο Διεύθυνσης,
ε. το Α' Κοινό Πειθαρχικό Συμβούλιο για το Υπουργείο Εσωτερικών, συμπεριλαμβανομένων και των Γενικών Γραμματειών του, καθώς και τους φορείς που υπάγονται σε αυτό, και τις επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και τους φορείς που υπάγονται σε αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 146B του ν. 3528/2007 και το άρθρο 1 της υπ' αρ. 13312/19.2.2021 (Β' 813) απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών περί της σύστασης των ενιαίων πειθαρχικών συμβουλίων,

στ. το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για τους Προϊσταμένους των Γενικών Διευθύνσεων και των Συντονιστών, του άρθρου 146Α του ν. 3528/2007 και σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 33 του ν. 4795/2021 (Α' 62).

5. Αν ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, απουσιάζει ή κωλύεται ή για οποιονδήποτε λόγο λήξει η θητεία του και μέχρι να ορισθεί νέος από τον Υπουργό Εσωτερικών, ασκεί τα καθήκοντά του ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο ασκών καθήκοντα ή ο αναπληρωτής Συντονιστής και ελλείψει αυτού, ο αρχαιότερος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την επιφύλαξη των άρθρων 24 και 65 του ν. 4270/2014 (Α' 143) περί προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και διατακτών, αντιστοίχως. Αν, στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, λήξει η θητεία του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Υπουργός Εσωτερικών ξεκινά άμεσα τη διαδικασία επιλογής νέου Γραμματέα.

6. Τον Γραμματέα επικουρεί στο έργο του «Γραφείο Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης» για τη λειτουργία του οποίου εφαρμόζονται τα άρθρα 45 έως 48 του ν. 4622/2019 (Α' 133), που αφορούν στην οργάνωση και στελέχωση των ιδιαίτερων γραφείων των Ειδικών Γραμματέων των Υπουργείων.».

2. α. Μέχρι τον διορισμό των Γραμματέων Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους, όπως αυτά ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β. Μετά από τον διορισμό των Γραμματέων Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή οι ασκούντες καθήκοντα Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ασκούν τις αρμοδιότητες του άρθρου 28Α του ν. 4325/2015 (Α' 47).

3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., όπου στα άρθρα 128, 129 και 130 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναφέρεται Επόπτης Ο.Τ.Α., νοείται ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

4. Όπου στη νομοθεσία αναφέρεται ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης των άρθρων 28 και 28Α του ν. 4325/2015, νοείται εφεξής ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναφέρεται ως προϊστάμενος των οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως ορίζονται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4622/2019.

Άρθρο 65

Επιλογή Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 28 ν. 4325/2015

1. Το άρθρο 28 του ν. 4325/2015 (Α' 47) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συστήνεται θέση προϊσταμένου, που φέρει τον τίτλο «Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Η θέση που συστήνεται είναι

αντίστοιχη με εκείνη προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου και οι αποδοχές του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι αυτές που προβλέπονται για τη θέση Γενικού Διευθυντή Υπουργείου της παρ. 4 του άρθρου 9 και της υποπερ. αδ' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 36, 37 και 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133) κατ' αναλογία για τις υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με την επιφύλαξη του παρόντος και του άρθρου 28Α.

2. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης διορίζεται και παύεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Για θέματα που αναφέρονται στην υπηρεσιακή του κατάσταση υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών. Επίσης, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου του άρθρου 160 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)] περί Συμβουλίου Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων. Αρμοδία υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών για τον χειρισμό των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης του Συντονιστή είναι το Τμήμα Οργάνωσης Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

3. Η θητεία των Συντονιστών είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης για μια ακόμη τριετία. Η θητεία λήγει πρόωρα σε περίπτωση παραίτησης, καθώς και αυτοδίκαιης θέσης σε αργία κατά την παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 3528/2007. Η θητεία μπορεί, επίσης, να λήξει, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, σε περίπτωση μόνιμης αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του Συντονιστή για λόγους υγείας ή αναπηρίας ή εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις δυνητικής θέσης σε αργία κατά την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 3528/2007. Ο χρόνος της θητείας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση του υπαλλήλου για κάθε συνέπεια που αφορά στην υπηρεσιακή του κατάσταση ή στα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης.

4. Εάν η θητεία του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης λήξει πρόωρα για οποιονδήποτε λόγο ή ο Συντονιστής απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντα του Συντονιστή ασκεί ο αρχαιότερος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την επιφύλαξη των άρθρων 24 και 65 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Αν, στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, λήξει η θητεία του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Υπουργός Εσωτερικών ξεκινά άμεσα τη διαδικασία επιλογής νέου Συντονιστή.

5. Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τις θέσεις των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, έχουν τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με τα ακόλουθα ελάχιστα προσόντα: (α) Πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο σχολών της αλλοδαπής, (β) πολύ καλή γνώση της αγγλικής ή της γαλλικής ή της γερμανικής ή της ιταλικής ή της ισπανικής γλώσσας σύμφωνα με το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39), (γ) τουλάχιστον δωδεκαετή πραγ-

ματική προϋπηρεσία στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4270/2014, (δ) τουλάχιστον τριετή προϋπηρεσία σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4270/2014 και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των φορέων αυτών, σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή πενταετή προϋπηρεσία σε θέση ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης ή τετραετή προϋπηρεσία και στα δύο αυτά επίπεδα εκ των οποίων ένα (1) έτος σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης και (ε) να μην έχουν αποσπασθεί ή μετακληθεί κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη στα γραφεία του άρθρου 45 του ν. 4622/2019 (Α' 133), καθώς και βουλευτών ή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή γραφεία πολιτικών κομμάτων.

6. Η επιλογή των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων γίνεται από πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται από α) δύο (2) Αντιπροέδρους ή συμβούλους του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) με ισάριθμους συμβούλους ως αναπληρωτές τους, β) έναν (1) Νομικό Σύμβουλο, που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γ) τον Πρόεδρο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) με τον αναπληρωτή του και δ) τον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζεται ο αναγκαίος αριθμός γραμματέων της Επιτροπής και ρυθμίζεται κάθε θέμα διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης.

7. Για την επιλογή των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων λαμβάνονται υπόψη τρεις (3) ομάδες κριτηρίων:

(α) Μοριοδότηση τυπικών εκπαιδευτικών προσόντων

Τα τυπικά προσόντα μοριοδοτούνται ως εξής: (αα) διδακτορικός τίτλος σπουδών: τριακόσια πενήντα (350) μόρια, (αβ) αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης: τριακόσια (300) μόρια, (αγ) μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας: διακόσια πενήντα (250) μόρια, (αδ) δεύτερος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας: εκατό (100) μόρια, (αε) Πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής: διακόσια (200) μόρια, (αστ) δεύτερο πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής: εκατόν πενήντα (150) μόρια, (αζ) άριστη γνώση της αγγλικής ή της γαλλικής ή της γερμανικής ή της ιταλικής ή της ισπανικής γλώσσας εξήντα (60) μόρια, (αη) πολύ καλή γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας εκ των αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής ή της ισπανικής: τριάντα (30) μόρια και (αθ) άριστη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας εκ των αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής ή ισπανικής: εξήντα (60) μόρια. Το επίπεδο γλωσσομάθειας καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39).

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια (1.000) μόρια.

(β) Μοριοδότηση προσόντων εμπειρίας

Τα προσόντα εμπειρίας μοριοδοτούνται με δύο (2) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας στον

δημόσιο τομέα, εκτός αυτής που έχει διανυθεί σε θέσεις ευθύνης, η οποία μοριοδοτείται ως εξής: (βα) δύο κόμμα πέντε (2,5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου τμήματος, (ββ) τρία κόμμα πέντε (3,5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης, (βγ) έξι κόμμα πέντε (6,5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης. Η παραπάνω προϋπηρεσία σε θέσεις ευθύνης πρέπει να έχει διανυθεί σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4270/2014 και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Για τη μοριοδότηση εμπειρίας μικρότερης του μηνός, πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των ημερών με το ένα τριακοστό (1/30) των μορίων ανά μήνα, όπως αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα προσόντα εμπειρίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια (1.000) μόρια.

(γ) Μοριοδότηση κατόπιν δομημένης συνέντευξης

Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι η Επιτροπή να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα και την καταλληλότητα υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης. Η συνέντευξη μοριοδοτείται, σύμφωνα με πίνακα που καταρτίζει το Α.Σ.Ε.Π. Η συνέντευξη μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με χίλια (1.000) μόρια. Η προσωπικότητα λαμβάνει τριακόσια (300) μόρια, η καταλληλότητα για τα καθήκοντα της θέσης πεντακόσια (500) μόρια και η επικοινωνιακή ικανότητα διακόσια (200) μόρια. Η σταθμισμένη μοριοδότηση κάθε ομάδας κριτηρίων προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του συνολικού αριθμού μορίων της περ. (α) με συντελεστή εικοσιπέντε τοις εκατό (25%), της περ. (β) με συντελεστή τριανταπέντε τοις εκατό (35%) και της περ. (γ) με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%) και εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων.

8. Για την επιλογή των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εκδίδεται μετά από απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το Α.Σ.Ε.Π., η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ιστοσελίδα orengon.gr, στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π. και στην ιστοσελίδα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν τη λήξη της θητείας των προηγούμενων. Η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων άρχεται από την ημέρα της δημοσίευσης της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών.

9. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει υποψηφιοτητα για μέχρι τρεις (3) θέσεις κατ' ανώτατο όριο. Η αίτηση υποψηφιοτητας επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75). Η αίτηση συνοδεύεται από: (α) αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, (β) πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών, στο οποίο, με μέριμνα της υπηρεσίας του αιτούντος, περιλαμβάνεται κάθε απαραίτητη πληροφορία για την εφαρμογή και τον έλεγχο των προϋποθέσεων του παρόντος και (γ) κάθε άλλο έγγραφο που αναφέρεται στην πρόσκληση. Για τον τύπο, τη δομή και το περιεχόμενο των πιστοποιητικών υπηρεσιακών μεταβολών που χορηγούνται

με σκοπό την υποβολή αίτησης σε διαδικασία επιλογής Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 36 του ν. 4622/2019. Τα συνοδευτικά έγγραφα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της αίτησης. Στην αίτηση περιλαμβάνεται πίνακας καταγραφής ελάχιστων και αξιολογούμενων προσόντων, ο οποίος συμπληρώνεται με ευθύνη του αιτούντος.

10. Η διαδικασία επιλογής διεξάγεται, ανά θέση, ως εξής:

(α) Επιλογή των υποψηφίων που συγκεντρώνουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα.

(β) Μοριοδότηση των επιλέξιμων υποψηφίων με βάση τα κριτήρια των περ. (α) και (β) της παρ. 7. Σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αιτήσεων, η Επιτροπή δύναται να ελέγχει τα δικαιολογητικά και την εν γένει ακρίβεια των δηλώσεων μόνο των υποψηφίων, που σύμφωνα με τα στοιχεία της αίτησής τους κατατάσσονται στους δώδεκα (12) πρώτους υποψηφίους και στη συνέχεια να προχωρήσει σε έλεγχο περαιτέρω υποψηφιοτήτων, εάν προκύψει τέτοια ανάγκη κατά τον έλεγχο των δώδεκα (12) πρώτων υποψηφιοτήτων.

(γ) Σύνταξη και ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π. προσωρινών πινάκων:

(γα) των υποψηφίων που αποκλείονται λόγω έλλειψης των ελάχιστων προσόντων και του αντίστοιχου λόγου ή λόγων αποκλεισμού και (γβ) των υποψηφίων που επιλέγονται και της αντίστοιχης βαθμολογίας τους, με τα ονόματα των αποκλεισμένων και των επιλέξιμων υποψηφίων.

(δ) Οι υποψήφιοι έχουν αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών, προκειμένου να υποβάλουν ενστάσεις.

(ε) Οι ενστάσεις εκδικάζονται από την Επιτροπή εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών και στη συνέχεια αναρτώνται οι οριστικοί πίνακες αποκλεισμένων και επιλέξιμων υποψηφίων με τη βαθμολογία τους.

(στ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη τους επτά (7) πρώτους σε βαθμολογία υποψηφίους. Η σχετική ειδοποίηση γίνεται με αποστολή μηνύματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση και στο κινητό τηλέφωνο που δηλώνει ο υποψήφιος με την αίτησή του, ενώ η Επιτροπή μπορεί επιπρόσθετα να αποφασίσει τη χρήση και άλλων μέσων. Η ειδοποίηση αποστέλλεται τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν την ημέρα της συνέντευξης. Αίτημα υποψηφίου για συνέντευξη σε άλλη ημέρα υποβάλλεται μόνο μία (1) φορά και μπορεί κατ' εξαίρεση να γίνει δεκτό με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής και μόνο εφόσον αφορά σε αποδεικνυόμενο λόγο ανωτέρας βίας, όπως οι λόγοι υγείας.

(ζ) Εάν ένας ή περισσότεροι από αυτούς που καλούνται σε συνέντευξη παραιτηθούν της υποψηφιοτήτάς τους ή έχουν επιλεγεί Συντονιστές σε άλλη Αποκεντρωμένη Διοίκηση, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη επόμενους υποψηφίους.

Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καλεί από τους υποψηφίους που αποκλείστηκαν όσους είναι αναγκαίοι για να συμπληρωθεί ο αριθμός των επτά (7).

11. Ο υποψήφιος που κατατάσσεται πρώτος στη βαθμολογία διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια επί της διαδικασίας επιλογής που δεν ρυθμίζεται με το παρόν καθορίζεται στην πρόσκληση του Α.Σ.Ε.Π.».

2. Οι Ασκούντες καθήκοντα Συντονιστών κατά τη δημοσίευση του παρόντος, επανέρχονται στις θέσεις ευθύνης που κατείχαν, μετά από τον διορισμό των νέων Συντονιστών, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους.

3.α. Για τις αποκεντρωμένες διοικήσεις στις οποίες δεν έχει, μέχρι και τις 26.5.2022, ανανεωθεί η θητεία των Συντονιστών, μετά από τον διορισμό των Γραμματέων Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μόνο για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το Α.Σ.Ε.Π. για τη θέση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης που επιλέγονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 10 του άρθρου 28 του ν. 4325/2015 (Α' 47), κατόπιν της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του πρώτου εδαφίου, διορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών για τριετή θητεία.

β. Για τους υπηρετούντες Συντονιστές των οποίων η θητεία δεν έχει λήξει, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εκκινεί νέα τριετής θητεία, εφόσον εκείνοι, εντός πέντε (5) ημερών από τον διορισμό των Γραμματέων Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με έγγραφη δήλωσή τους προς τον Υπουργό Εσωτερικών, αποδέχονται τα καθήκοντα που πρόκειται να ασκήσουν σύμφωνα με το άρθρο 28Α του ν. 4325/2015 και τη διάρκεια της θητείας τους. Αν οι Συντονιστές του πρώτου εδαφίου δεν αποδεχθούν τα καθήκοντά τους, λήγει η θητεία τους σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4325/2015 και εφαρμόζονται για την αναπλήρωσή τους η παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4325/2015 και για την επιλογή νέων Συντονιστών η περ. α' της παρούσας.

Άρθρο 66
Αρμοδιότητες Συντονιστή Αποκεντρωμένης
Διοίκησης- Αντικατάσταση άρθρου 28Α
ν. 4325/2015

Το άρθρο 28 Α του ν. 4325/2015 (Α' 47) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28 Α
Αρμοδιότητες Συντονιστή
Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. Οι Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης μεριμνούν για την ομαλή και αποτελεσματική διοικητική και οικονομική λειτουργία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, καθώς και τη σύνταξη του Σχεδίου Δράσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και την παρακολούθηση της εφαρμογής του, σε συνεργασία με τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, οι Συντονιστές προΐστανται όλων των οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως ορίζονται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4622/2019. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι πειθαρχικός προϊστάμενος για το προσωπικό των οργανικών μονάδων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του και δύναται να επιβάλλει την πειθαρχική ποινή του προστίμου,

ύψους ίσου με τις αποδοχές έως δύο (2) μηνών, σύμφωνα με το άρθρο 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007, (Α' 26)] και την παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4795/2021 (Α' 62).

2. Οι Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης ορίζονται διατάκτες του προϋπολογισμού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εξαιρουμένων των δαπανών για τις οποίες με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ορίζεται διατάκτης ο ίδιος. Οι σταθερές, διαρκούς ή περιοδικού χαρακτήρα, δαπάνες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δεν δύναται να είναι αντικείμενο της απόφασης του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του πρώτου εδαφίου. Η ανακατανομή των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού μεταξύ ειδικών φορέων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και η εν γένει μεταβολή του μεγέθους του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης παραμένουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

3. Οι Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκούν, ιδίως, τις εξής αρμοδιότητες:

α) εγκρίνουν τα περιγράμματα θέσεων ευθύνης,

β) εκδίδουν προκηρύξεις για την κάλυψη θέσεων ευθύνης και από κοινού με τον αρμόδιο για τα θέματα ανθρωπίνου δυναμικού δημόσιας διοίκησης, Γενικό Γραμματέα, εκδίδουν προκηρύξεις στις περιπτώσεις κάλυψης θέσεων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης,

γ) συγκροτούν συλλογικά όργανα και επιτροπές σχετικά με την επιλογή προϊσταμένων διοίκησης και τη διαδικασία κινητικότητας,

δ) εκδίδουν ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν σε κάθε ζήτημα μεταβολής της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας,

ε) εκδίδουν ατομικές διοικητικές πράξεις που σχετίζονται με τη διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

στ) εκδίδουν ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν στη βαθμολογική ή μισθολογική προαγωγή,

ζ) συγκροτούν πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια, η) χορηγούν άδειες στο πάσης φύσης προσωπικό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

θ) εκδίδουν αποφάσεις καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας με αμοιβή του προσωπικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την απασχόλησή του τις απογευματινές, νυκτερινές ώρες, τις αργίες και τις εξαιρέσιμες ημέρες,

ι) υπογράφουν τα έγγραφα που απευθύνονται στα δικαστήρια και αναφέρονται σε ένδικα βοηθήματα και μέσα που έχουν ασκηθεί κατά πράξεων ή παραλείψεων των υπηρεσιών αρμοδιότητάς του, συμπεριλαμβανομένων των απόψεων της Διοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 23 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), για τις οργανικές μονάδες που υπάγονται απευθείας σε αυτόν.

4. Κατά των πράξεων του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προϊσταμένου των υπηρεσιών και του προσωπικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ασκείται

ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών η ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (Α' 97). Για θέματα προσωπικού, αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών για την εξέταση των εν λόγω προσφυγών είναι το Τμήμα Προσωπικού Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

5. Οι Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναλαμβάνουν καθήκοντα αποφαινόμενου οργάνου στο πλαίσιο της διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εξαιρουμένων των περιπτώσεων για τις οποίες απόφαση του Γραμματέα ορίζει αποφαινόμενο όργανο τον ίδιο ή άλλο όργανο. Σε αυτό το πλαίσιο ανατίθεται στους Συντονιστές η αρμοδιότητα της τελικής υπογραφής στις παρακάτω κατηγορίες διοικητικών πράξεων:

α) στη διακήρυξη διαγωνισμών και την πρόσκληση υποβολής προσφορών,

β) στη συγκρότηση και στον ορισμό γνωμοδοτικών οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων,

γ) στην επικύρωση των πρακτικών των γνωμοδοτικών οργάνων,

δ) στην κατακύρωση, την ανάθεση, τη σύναψη και τροποποίηση συμβάσεων,

ε) στη ματαίωση διαδικασίας, στην κήρυξη έκπτωτου αναδόχου και στη μονομερή λύση συμβάσεων, και

στ) στις λοιπές πράξεις αρμοδιότητας αποφαινόμενου οργάνου.

6. Η πειθαρχική εξουσία στον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκείται από:

α. τον Υπουργό Εσωτερικών,

β. το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 146Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 33 του ν. 4795/2021 (Α' 62).

Ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να επιβάλει στον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης την ποινή του προστίμου έως τις αποδοχές ενός (1) μηνός. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται να επιβάλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή στον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκείται προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών για το χειρισμό των θεμάτων πειθαρχικού ελέγχου του Συντονιστή είναι το Τμήμα Οργάνωσης Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

7. Για κάθε Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης λειτουργεί «Γραφείο Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης», το οποίο τον επικουρεί στην άσκηση των καθηκόντων του, έχει την επιμέλεια της αλληλογραφίας του και της τήρησης των σχετικών αρχείων και στοιχείων και οργανώνει την επικοινωνία του με τις υπηρεσίες και τους πολίτες. Σε κάθε Γραφείο Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να τοποθετούνται, με απόφασή του, ως και τέσσερις (4) υπάλληλοι με σχέση εργασίας

δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία υπηρετεί ο Συντονιστής.

8. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό και τη δημόσια διοίκηση Υπουργών δύναται να ανατεθούν πρόσθετες αρμοδιότητες τελικής υπογραφής στους Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να εκχωρηθούν αρμοδιότητες και δικαίωμα τελικής υπογραφής σε διοικητικά όργανα που υπάγονται σε αυτόν.».

Άρθρο 67

Συντονιστικό Συμβούλιο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4368/2016

Στο άρθρο 25 του ν. 4368/2016 (Α' 21) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στις παρ. 1 και 2 αντικαθίσταται η αναφορά σε «Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων» από τους «Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων», β) στην παρ. 1 β) στο πρώτο εδάφιο μετά τις λέξεις «Υπουργείο Εσωτερικών» προστίθενται οι λέξεις «με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών», ββ) στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στους Γενικούς Γραμματείς, γ) στο τέλος της παρ. 2 προστίθεται η δυνατότητα εξ αποστάσεως συνεδρίασης του Συντονιστικού Συμβουλίου και το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Συντονιστικό Συμβούλιο

Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Συντονιστικό Συμβούλιο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στο οποίο συμμετέχει ο Υπουργός Εσωτερικών ως πρόεδρος και οι Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ως μέλη. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών και Οργάνωσης του Υπουργείου Εσωτερικών και ο αρμόδιος Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου ανάλογα με τα εξεταζόμενα θέματα συμμετέχουν και οι καθ' ύλην αρμόδιοι Υπουργοί και Γενικοί Γραμματείς των Υπουργείων. Το Συντονιστικό Συμβούλιο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υποστηρίζεται γραμματειακά από υπαλλήλους της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Η Γραμματεία του Συμβουλίου έχει την ευθύνη σύνταξης της σχετικής πρόσκλησης, στην οποία θα περιλαμβάνονται και τα προς συζήτηση θέματα.

2. Το Συμβούλιο συγκαλείται από τον Υπουργό Εσωτερικών και αποσκοπεί στο συντονισμό της δράσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στην επίλυση θεμάτων που ανακύπτουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων, οι οποίες έχουν απονεμηθεί από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στην αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και στη χάραξη οριζόντιων δράσεων ανά τομέα πολιτικής των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου κοινοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων, προκειμένου να προωθηθούν νομοθετικές ρυθμίσεις ή να εκδοθούν διευκρινιστικές εγκύκλιοι. Το Συμβούλιο συνέρχεται τα-

κτικά τέσσερις (4) φορές τον χρόνο και κατά περίπτωση για ειδικά θέματα σε έκτακτες συνεδριάσεις. Η θεματολογία κάθε συνεδρίασης ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, κατόπιν προτάσεων που υποβάλλουν οι καθ' ύλην αρμόδιοι Υπουργοί, οι Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Τα πρακτικά του Συμβουλίου τηρούνται στο αρχείο της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Το Συμβούλιο δύναται επίσης να συνεδριάζει και με τηλεδιάσκεψη.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να ορίζονται επιμέρους θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Συμβουλίου, καθώς και να συστήνονται θεματικές Ομάδες Εργασίας, στις οποίες συμμετέχουν υπηρεσιακά στελέχη του Υπουργείου Εσωτερικών, άλλων Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.».

Άρθρο 68

Αποσπάσεις - μετατάξεις υπαλλήλων ανεξαρτήτων αρχών κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016

1. Για την απόσπαση ή μετάταξη προσωπικού που ανήκει οργανικά στις ανεξάρτητες αρχές, οι οποίες προβλέπονται στο Σύνταγμα ή στον νόμο, που διενεργούνται κατά παρέκκλιση των κύκλων κινητικότητας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224), εφόσον δεν προβλέπεται η σύμπραξη του αρμοδίου οργάνου του φορέα προέλευσης του υπαλλήλου, απαιτείται εκτός από τις ειδικές προϋποθέσεις που ορίζονται στις κατά παρέκκλιση διατάξεις αυτές, η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου οργάνου του φορέα προέλευσης του υπαλλήλου.

2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς σε οποιοδήποτε στάδιο κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαδικασίες απόσπασης ή μετάταξης προσωπικού των ανεξαρτήτων αρχών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 που διενεργούνται κατά παρέκκλιση των κύκλων κινητικότητας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν. 4440/2016.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 69

Παράταση διάρκειας Προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

Η διάρκεια του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» της παρ. 3 του άρθρου 6 του Κεφαλαίου Β' του ν. 3274/2004 (Α' 195) παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2022.

Άρθρο 70

Χρηματικές επιχορηγήσεις σε αθλητικά σωματεία από Ο.Τ.Α. α' βαθμού - Τροποποίηση υποπερ. vi) περ. Α' παρ. 1 άρθρου 202 ν. 3463/2006

Στο τρίτο εδάφιο της υποπερ. vi) της περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 202 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν.

3463/2006 (Α' 114)] αντικαθίστανται οι λέξεις «30.6.2022» από τις λέξεις «31.3.2023» και η περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 202 διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου είναι δυνατή η παροχή χρηματικών επιχορηγήσεων:

i. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των εκκλησιαστικών, καθώς και σε πολιτιστικούς συλλόγους και αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες και που έχουν την έδρα τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου,

ii. σε τοπικά παραρτήματα οργανώσεων πανελληνίας δράσης, που αναπτύσσουν κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα,

iii. σε συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με πανελλήνια δράση, οι οποίοι έχουν ως σκοπό την παροχή βοήθειας και υποστήριξης κάθε μορφής, σε παιδιά που είναι, ιδίως, θύματα εξάρτησης, κακοποίησης, παραμέλησης, οικονομικής εκμετάλλευσης και παράνομης διακίνησης, ανεξαρτήτως υπηκοότητας. Πρόσθετη προϋπόθεση για την επιχορήγηση αυτήν αποτελεί η κατάρτιση σχετικού προγράμματος δράσης του συλλόγου, για τον αντίστοιχο Δήμο και η έγκρισή του από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

iv. σε πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στον οικείο Δήμο για την πραγματοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων,

v. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του Δήμου, περιλαμβανομένων και των σχολικών επιτροπών, επιπροσθέτως της τακτικής επιχορήγησης που λαμβάνουν,

vi. σε αθλητικά σωματεία για την προαγωγή του οικείου αθλήματος, καθώς και για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης αθλητών και αθλητικών ομάδων, που εδρεύουν στην περιοχή τους και συμμετέχουν σε εθνικά πρωταθλήματα ολυμπιακών αθλημάτων. Από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, εξαιρούνται οι αθλητικές ανώνυμες εταιρείες. Η παρούσα ισχύει έως τις 31.3.2023.

vii. σε φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που εδρεύουν στον οικείο δήμο και είναι εγγεγραμμένα στο Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ), που τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Πρόσθετη προϋπόθεση για την επιχορήγηση αυτή αποτελεί η κατάρτιση σχετικού προγράμματος δράσης του σωματείου ή της οργάνωσης, για τον αντίστοιχο δήμο και η έγκρισή του από την πενταμελή Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων του οικείου δήμου. Με τις ίδιες προϋποθέσεις τα ανωτέρω σωματεία και οργανώσεις μπορούν να λαμβάνουν επιχορήγηση και από την οικεία περιφέρεια, εφόσον δραστηριοποιούνται εντός των ορίων της.».

Άρθρο 71

Ρυθμίσεις για τις ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 265 ν. 3463/2006

Στην παρ. 8 του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)], αντικαθίστανται οι αναφορές στον κ.ν. 2190/1920 από τον ν. 4548/2018

(Α' 104), προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 8 του άρθρου 265 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. συγχωνεύονται, διασπώνται ή λύονται σύμφωνα με τις οικειές διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104).

Λύονται υποχρεωτικώς, αν για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις μετά διετία από την ίδρυσή τους είναι ζημιογόνες ή, αν για ισάριθμες φορές εντός δεκαετίας τα ίδια αυτά κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251), γίνουν κατώτερα του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου.

Εάν η ζημιογόνος χρήση, ή η μείωση των ιδίων κεφαλαίων κάτω του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου, αφορούν στις χρήσεις των οικονομικών ετών 2020, 2021 και 2022, δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου.

Στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018, τυχόν αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου που καταβάλλεται από τους Ο.Τ.Α. δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό μεγαλύτερο του ενός δευτέρου (1/2) αυτού.».

Άρθρο 72

Ρυθμίσεις σχετικές με την οικονομική λειτουργία των δήμων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 206 ν. 4555/2018

Στην παρ. 1 του άρθρου 206 του ν. 4555/2018 (Α' 133), τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν απαιτείται απόφαση δημοτικού συμβουλίου για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 206 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Δεν απαιτείται απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης, προμήθειας και παροχής τεχνικής ή γενικής υπηρεσίας εφόσον έχουν εξασφαλισθεί οι σχετικές πιστώσεις στον προϋπολογισμό του οικείου Ο.Τ.Α. Για την προκήρυξη αρχιτεκτονικών διαγωνισμών με την απονομή βραβείων, καθώς και καλλιτεχνικών έργων απαιτείται απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζονται και οι όροι του διαγωνισμού. Δεν απαιτείται τέτοια απόφαση για τα καλλιτεχνικά έργα της παρ. 7 του άρθρου 209 του ν. 3463/2006, εφόσον υπάρχει στον προϋπολογισμό εξειδικευμένη πίστωση. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 και της παρ. 1 του άρθρου 15 του π.δ. 171/1987 (Α' 84) δεν θίγονται.».

Άρθρο 73

Αναμόρφωση συστήματος σύστασης και λειτουργίας Υπηρεσιών Δόμησης - Τροποποίηση άρθρου 97Α ν. 3852/2010

1. Στο άρθρο 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται η παρ. 1, β) προστίθενται νέες παρ. 1α και 1β, γ) στην περ. β' της παρ. 2 προστίθεται το προσωπικό του άρθρου 99 του ίδιου νόμου, δ) προστίθεται περ. γ' στην παρ. 2, ε) στο τέλος της περ. β' της παρ. 3 προστίθενται οι λέξεις «είτε από τις Υ.ΔΟΜ. των δήμων που παρέχουν διοικητική υποστήριξη έστω

και σε άλλο δήμο», στ) στο τέλος της παρ. 4 προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 214», ζ) καταργείται η παρ. 6, η) στην παρ. 8 οι λέξεις «με την έκδοση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τη θέση σε ισχύ» και το άρθρο 97Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97Α

Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.)

1. Έως την 31η.12.2022, εκτός από τις υπηρεσιακές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 97, σε κάθε δήμο δύναται να συστήνεται και να λειτουργεί Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.), υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 4. Από την 1η.1.2023 παύει η δυνατότητα σύστασης νέων Υ.ΔΟΜ.

1α. Αν σε δήμο δεν υφίσταται Υπηρεσία Δόμησης, ή υφίσταται Υπηρεσία Δόμησης με σημαντικό φόρτο εργασίας ή σημαντική καθυστέρηση στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της, δύναται να πραγματοποιείται χρέωση της έκδοσης προέγκρισης οικοδομικής άδειας ή της άσκησης μέρους ή του συνόλου των αρμοδιοτήτων του άρθρου 31 του ν. 4495/2017 (Α' 167) σε άλλη Υπηρεσία Δόμησης της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος οικοδομικών αδειών (e-adeies). Κατ' εξαίρεση, στους δήμους των Περιφερειών Αττικής, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου, όπου δεν υφίσταται Υπηρεσία Δόμησης, οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από την Κεντρική Υπηρεσία Δόμησης (Κ.Υ.ΔΟΜ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 139 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μετά την έναρξη λειτουργίας της. Για τη διαπίστωση του φόρτου εργασίας ή της σημαντικής καθυστέρησης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και της δυνατότητας χρέωσης σε άλλη Υ.ΔΟΜ. εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια». Μετά από την έναρξη λειτουργίας της Κ.Υ.ΔΟΜ., για τους δήμους των Περιφερειών Αττικής, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου, η διαπιστωτική πράξη του τρίτου εδαφίου εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

1β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, διατίθεται στους δήμους των οποίων η Υ.ΔΟΜ. παρέχει διοικητική υποστήριξη έστω και σε άλλο δήμο, ετησίως και για ανώτατο χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, από τις πιστώσεις του άρθρου 259, ποσό για την κάλυψη της μισθολογικής δαπάνης του προσωπικού που στελεχώνει τις οργανικές θέσεις της περ. γ' της παρ. 2.

2. α) Οι Υπηρεσίες Δόμησης που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος στελεχώνονται τουλάχιστον από έναν (1) αγρονόμο τοπογράφο μηχανικό, έναν (1) αρχιτέκτονα μηχανικό, έναν (1) χωροτάκτη πολεοδόμο μηχανικό, έναν (1) πολιτικό μηχανικό και έναν (1) μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό. Ο χωροτάκτης - πολεοδόμος μηχανικός, αν δεν υπάρχει, αντικαθίσταται από αρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό με μεταπτυχιακό τίτλο ή ειδικευση στην πολεοδομία και ο αγρονόμος τοπογράφος από πολιτικό μηχανικό. Η ελάχιστη στελέχωση για τις Υπηρεσίες Δόμησης σε επίπεδο Διεύθυνσης ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) των θέσεων κάθε

κατηγορίας προσωπικού και κλάδου/ειδικότητας μηχανικών της οικείας Διεύθυνσης, όπως προβλέπεται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του δήμου, συμπεριλαμβανόμενων υποχρεωτικά των ειδικοτήτων του προηγούμενου εδαφίου.

β) Στην κατά την περ. α' στελέχωση, προσμετράται το πάσης φύσεως απασχολούμενο προσωπικό, ανεξάρτητα της σχέσης εργασίας του, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53) και του προσωπικού του άρθρου 99 του παρόντος.

γ) Στις Υ.ΔΟΜ. που παρέχουν διοικητική υποστήριξη έστω και σε άλλο δήμο, συστήνονται με το παρόν επιπλέον εκατόν πενήντα (150) οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού κλάδου και ειδικότητας Μηχανικών των κατηγοριών Π.Ε. και Τ.Ε. που απαιτούνται για την κάλυψη της ελάχιστης στελέχωσης, οι οποίες αποτυπώνονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας κατά την πρώτη τροποποίησή του. Οι συστηνόμενες εκ του παρόντος οργανικές θέσεις δύνανται να καλύπτονται από τους πίνακες επιλαχόντων της υπό στοιχεία 13Κ/2021 Προκήρυξης του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 25 του ν. 4765/2021 (Α' 6), κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280). Οι οργανικές θέσεις του προηγούμενου εδαφίου δύνανται να αφορούν στη στελέχωση τόσο των Υ.ΔΟΜ. που πρόκειται να συσταθούν έως την 31η.12.2022 όσο και στη στελέχωση των Υ.ΔΟΜ. που θα λειτουργούν από την 1η.1.2023. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, καθορίζονται η διαδικασία, τα κριτήρια και ο τρόπος κατανομής του αριθμού του προσωπικού που προκύπτει από το προηγούμενο εδάφιο στις Υ.ΔΟΜ. της χώρας.

3. α) Το πρώτο δίμηνο κάθε έτους η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση διαπιστώνει με απόφασή της την επάρκεια της ελάχιστης στελέχωσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2, η οποία, μετά τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Αν δεν πληρούται η ελάχιστη στελέχωση, με ευθύνη του οικείου δημάρχου, οι αρμοδιότητες της Υ.ΔΟΜ. ασκούνται είτε με συμβάσεις διαδημοτικής και διαβαθμιδικής συνεργασίας με δήμους και περιφέρειες, κατά το άρθρο 99 του ν. 3852/2010 (Α' 87), είτε από τις Υ.ΔΟΜ. των δήμων που παρέχουν διοικητική υποστήριξη έστω και σε άλλο δήμο.

4. Η εφαρμογή των εγκυκλίων και των οδηγιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για θέματα εφαρμογής της πολεοδομικής και χωρο.τ.α.ξικής νομοθεσίας από τις Υ.ΔΟΜ. είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 214 του ν. 3852/2010.

5. Οι Υ.ΔΟΜ. οφείλουν να κοινοποιούν ηλεκτρονικά όλες τις διοικητικές πράξεις που εκδίδουν, στην αρμόδια για την πολεοδομία/χωροταξία Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Αν η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντοπίζει ζητήματα νομιμότητας επί των πράξεων αυτών, ενημερώνει το οικείο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμά-

των και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), κατά τη διαδικασία των άρθρων 20 επ. του ν. 4495/2017 (Α' 167).

6. [Καταργείται.]

7. Η παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4674/2020 (Α' 53) καταργείται.

8. Με τη θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4495/2017 (Α' 167), το παρόν άρθρο καταργείται.»

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 δεν κωλύουν τη λειτουργία των Υ.ΔΟΜ. σε όλους τους δήμους της χώρας από την 1η.6.2022 έως την 31η.12.2022, υπό τους όρους της παρ. 4 του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87). Εφόσον, έως την 30ή.9.2022, δεν έχουν τροποποιηθεί οι Ο.Ε.Υ., οι Υ.ΔΟΜ. λειτουργούν με την ελάχιστη στελέχωση της παρ. 4 του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010 ή, εφόσον δεν την πληρούν, λειτουργούν με τους όρους της παρ. 1 του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010.

Άρθρο 74

Κατά χρόνο άσκηση αρμοδιοτήτων από τους δήμους στο πλαίσιο υφιστάμενης διοικητικής υποστήριξης - Τροποποίηση παρ. 2, 3, 4 και κατάργηση παρ. 5 άρθρου 376 ν. 4700/2020

1. Στο άρθρο 376 του ν. 4700/2020 (Α' 127): α) στις παρ. 2, 3 και 4 η ημερομηνία «1η.6.2022» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.1.2023», β) στις παρ. 2 και 3 η ημερομηνία «31.5.2022» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.12.2022», γ) στην παρ. 4 η ημερομηνία «1η.7.2022» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.2.2023», δ) καταργείται η παρ. 5 και οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 376 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Ως χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν σε αυτούς, στο πλαίσιο των οριζόμενων στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010 (Α' 87), για τις οποίες παρέχεται κατά τη δημοσίευση του παρόντος διοικητική υποστήριξη, ορίζεται η 1η.1.2023. Μέχρι την 31.12.2022 συνεχίζουν να εφαρμόζονται και οι ρυθμίσεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010. Η παρ. 1 του άρθρου 1 της από 31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013 (Α' 98), συνεχίζει να ισχύει.

3. Εκκρεμείς δίκες κατά την 1η.1.2023, που αφορούν υποθέσεις στο πλαίσιο της παροχής διοικητικής υποστήριξης, συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από τον δήμο, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου αφορά η προσβληθείσα πράξη. Ανεκτέλεστες δικαστικές αποφάσεις κατά διοικητικών πράξεων, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της διοικητικής υποστήριξης από 1.1.2011 έως 31.12.2022, εκτελούνται από τον δήμο στα διοικητικά όρια του οποίου αφορά η προσβαλλόμενη πράξη.

4. Εκκρεμείς υποθέσεις κατά την 1η.1.2023 στο πλαίσιο παροχής διοικητικής υποστήριξης συνεχίζονται από τον κατά τόπον αρμόδιο δήμο. Για την παράδοση των φακέλων των υποθέσεων αυτών συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής από τους ενδιαφερομένους δήμους με ρητή αναφορά του σταδίου εκκρεμότητας της σχετικής υπόθεσης. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου

υποβάλλεται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση έως 1η.2.2023. Φάκελοι αρχειοθετημένων υποθέσεων, που καταρτίστηκαν από τις υπηρεσίες που παρείχαν τη διοικητική υποστήριξη, παραμένουν στα αρχεία τους.

5. [Καταργείται.]».

2. Το παρόν άρθρο τίθεται σε ισχύ την 31η.5.2022.

Άρθρο 75

Σύναψη προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ Δ.Ε.Υ.Α. και Αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Η παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) τροποποιείται ως προς την προσθήκη των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης και η παρ. 6 του άρθρου 100 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Εκτός των περιπτώσεων της παρ. 1, οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, οι σύνδεσμοι δήμων, τα δίκτυα δήμων, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. και οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης μπορούν να συμβάλλονται με τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων και την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.».

Άρθρο 76

Παραβάσεις καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος - Αντικατάσταση παρ. 7B άρθρου 80 ν. 3463/2006

Η παρ. 7B του άρθρου 80 του ν. 3463/2006 (Α' 114) αντικαθίσταται ως εξής:

«7B. Ειδικώς για τις παραβάσεις της παρ. 7A και από την περιέλευση σε γνώση της αρμόδιας αρχής της τρίτης παράβασης κατά την παρ. 7A, αναστέλλεται η διαδικασία της έκδοσης της βεβαίωσης του άρθρου 28 του ν. 4442/2016 (Α' 230) για χρονικό διάστημα εξήντα (60) ημερών. Οποιοδήποτε αίτημα κατατεθεί για τον ίδιο χώρο θεωρείται ανυπόστατο για το διάστημα αυτό. Αν πραγματοποιηθεί γνωστοποίηση στον ίδιο χώρο, από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, παρά τη μη χορήγηση βεβαίωσης του άρθρου 28 του ν. 4442/2016, η γνωστοποίηση θεωρείται ως μη πραγματοποιηθείσα για το ίδιο χρονικό διάστημα που δεν εκδίδεται η βεβαίωση του άρθρου 28, και οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές λαμβάνουν αμελλητί κάθε πρόσφορο μέσο για την αποτροπή λειτουργίας καταστήματος στον ίδιο χώρο έως το πέρας του διαστήματος του πρώτου εδαφίου. Εκκρεμή αιτήματα που έχουν κατατεθεί για βεβαίωση του άρθρου 28 του ν. 4442/2016, καθώς και αιτήματα που υποβάλλονται μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα δεν εξετάζονται από την αρμόδια για τη βεβαίωση αρχή και τίθενται στο αρχείο, με σχετική ενημέρωση του αιτούντος.».

Άρθρο 77

Γραμματειακή υποστήριξη επιτροπών διενέργειας συνεντεύξεων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4765/2021

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 27 του ν. 4765/2021 (Α' 6)

τροποποιούνται με την προσθήκη της εκπαιδευτικής κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Δ.Ε.) ως προς τους υπαλλήλους των οικείων επιτροπών που ασκούν χρέη Γραμματέα και οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 27 διαμορφώνονται ως εξής:

«5. Η διενέργεια συνέντευξης για το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό διεξάγεται από τριμελή ή πενταμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. Στην τριμελή σύνθεση μετέχουν δύο (2) μέλη, νυν ή/και πρώην, του Α.Σ.Ε.Π., από τα οποία το ένα (1) ορίζεται Πρόεδρος, και ένα (1) οποιασδήποτε βαθμίδας μέλος Δ.Ε.Π., αφυπηρητήσας ή Ομότιμος Καθηγητής Α.Ε.Ι. Στην πενταμελή σύνθεση μετέχουν τρία (3) μέλη του Α.Σ.Ε.Π., νυν ή/και πρώην, από τα οποία το ένα (1) ορίζεται Πρόεδρος, και δύο (2) οποιασδήποτε βαθμίδας μέλη Δ.Ε.Π., αφυπηρητήσαντες ή Ομότιμοι Καθηγητές των Α.Ε.Ι., εκ των οποίων ο ένας (1) τουλάχιστον του συναφέστερου, κατά το δυνατόν, αντικειμένου. Στις συνεδριάσεις μπορεί να παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και ένας (1) εκπρόσωπος του φορέα της παρ. 1 του άρθρου 2 που φέρει την ιδιότητα του ειδικού επιστημονικού προσωπικού ή είναι ανώτερο στέλεχος της διοίκησης του φορέα. Ένα (1) από τα μέλη της επιτροπής ορίζεται εισηγητής με απόφαση του Προέδρου της. Με όμοια απόφαση ορίζονται μέχρι τρεις (3) βοηθοί του εισηγητή από υπαλλήλους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Α.Σ.Ε.Π., ή άλλων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 2, κατόχους πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι. Ο Γραμματέας της επιτροπής ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Προέδρου της, από υπαλλήλους κατηγορίας Π.Ε. ή Τ.Ε. ή Δ.Ε. του Α.Σ.Ε.Π.

6. Στην περίπτωση επιλογής επιστημονικού προσωπικού για τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, η επιτροπή αποτελείται από δύο (2) μέλη, νυν ή/και πρώην, του Α.Σ.Ε.Π., από τα οποία το ένα (1) ορίζεται Πρόεδρος, δύο (2) μέλη της οικείας ανεξάρτητης αρχής και ένα (1) οποιασδήποτε βαθμίδας μέλος Δ.Ε.Π. ή αφυπηρητήσας ή Ομότιμος Καθηγητής Α.Ε.Ι. του συναφέστερου, κατά το δυνατόν, αντικειμένου. Ένα (1) από τα μέλη της επιτροπής ορίζεται εισηγητής με απόφαση του Προέδρου της. Ο Γραμματέας της επιτροπής ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Προέδρου της, από υπαλλήλους κατηγορίας Π.Ε. ή Τ.Ε. ή Δ.Ε. του Α.Σ.Ε.Π.».

Άρθρο 78

Λήψη αποφάσεων συλλογικών οργάνων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και διοικητικών συμβουλίων εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων κατά το διάστημα ισχύος των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19

Κατά το διάστημα ισχύος των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, η λήψη των αποφάσεων των πάσης φύσεως συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των διοικητικών συμβουλίων των εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων μπορεί να λαμβάνει χώρα: α) είτε διά περιφοράς κατά τις προβλέψεις της παρ. 5 του άρθρου 67 και της παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 3852/2010 (Α' 87), β) είτε με τηλεδιάσκεψη με

κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, γ) είτε δια ζώσης, δ) είτε δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Στην περίπτωση της δια ζώσης σύγκλησης των συλλογικών οργάνων και των διοικητικών συμβουλίων της περ. γ', οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα.

Άρθρο 79 **Ενίσχυση ελέγχου φορέων** **κοινωνικής πρόνοιας**

Στην παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213) πριν από το τελευταίο εδάφιο προστίθενται πέντε νέα εδάφια ως εξής:

«Τουλάχιστον μία φορά το εξάμηνο, στους φορείς της παρ. 1 του παρόντος και του άρθρου 3, διενεργείται πρόσθετη αυτοψία από κλιμάκιο δύο τουλάχιστον αρμοδίων προς τούτο υπαλλήλων γειτονικής Περιφερειακής Ενότητας, μεταξύ των οποίων και ο κοινωνικός σύμβουλος. Η πρόσθετη αυτοψία σκοπό έχει να ελεγχθεί η ποιότητα και επάρκεια των παρεχομένων από τον φορέα υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα για τον έλεγχο και από τις υπηρεσίες της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Το κλιμάκιο που θα διενεργήσει αυτοψία σε φορείς γειτονικής Περιφερειακής Ενότητας ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη. Ο Περιφερειάρχης φροντίζει με τις σχετικές αποφάσεις του να εναλλάσσονται με τη μεγαλύτερη δυνατή συχνότητα οι υπηρεσίες που διενεργούν αυτοψίες στους φορείς της παρ. 1 του παρόντος και του άρθρου 3. Τα έξοδα της μετάβασης των ελεγκτών στις γειτονικές Περιφερειακές Ενότητες καλύπτονται από την υπηρεσία.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ** **ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ** **ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ** **ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ,** **ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ** **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

Άρθρο 80 **Ψηφιακό αποθετήριο** **ταυτοποιητικών εγγράφων**

1. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής για κινητές συσκευές (mobile application), προσβάσιμης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), να αποθηκεύει τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 3 του παρόντος και αφορούν στο δελτίο αστυνομικής ταυτότητας (δ.α.τ.) και στην άδεια οδήγησης οχήματος, και να τα επιδεικνύει, για τον σκοπό της ταυτοποίησής του, σε φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), σε δικαστικές αρχές και σε φυσικά και νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, που νομιμοποιούνται για τον έλεγχο ταυτότητας ή την ταυτοποίηση, στο πλαίσιο της άσκησης των κατά νόμο αρμοδιοτήτων τους ή της εκπλήρωσης των κατά νόμο υποχρεώσεών τους.

2. Για την είσοδο του φυσικού προσώπου στην εφαρμογή απαιτείται προηγούμενη αυθεντικοποίησή του,

σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης.

3. Στην ηλεκτρονική εφαρμογή αποθηκεύονται αποκλειστικά, σε ψηφιακή μορφή, τα εξής στοιχεία: α) ως προς το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας: αα) ο αριθμός ταυτότητας, αβ) το ονοματεπώνυμο με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες, αγ) το πατρώνυμο με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες, αδ) το μητρώνυμο με ελληνικούς χαρακτήρες, αε) η ημερομηνία γέννησης, αστ) ο τόπος γέννησης, αζ) η ημερομηνία και η αρχή έκδοσης και αι) φωτογραφία του κατόχου και β) ως προς την άδεια οδήγησης οχήματος: βα) ο αριθμός της άδειας οδήγησης, ββ) το ονοματεπώνυμο με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες, βγ) η ημερομηνία γέννησης, βδ) ο τόπος γέννησης, βε) η ημερομηνία και η αρχή έκδοσης της άδειας οδήγησης, βστ) η ημερομηνία λήξης ισχύος της άδειας οδήγησης, βζ) ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.), βη) ο κωδικός κατηγορίας οχήματος, βθ) η ημερομηνία έκδοσης κατηγορίας οχήματος, βι) η ημερομηνία λήξης ισχύος κατηγορίας οχήματος και βια) η φωτογραφία του κατόχου. Τα ανωτέρω στοιχεία εμφανίζονται σε μορφή εγγράφου του άρθρου 27 του ν. 4727/2020, που φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και κωδικό QR. Η αποθήκευση των ανωτέρω στοιχείων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε περισσότερες από μία (1) κινητές συσκευές του φυσικού προσώπου.

4. Η άντληση των στοιχείων της παρ. 3 πραγματοποιείται από το Μητρώο Δελτίων Αστυνομικών Ταυτοτήτων της Ελληνικής Αστυνομίας και το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για τις άδειες οδήγησης, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, σύμφωνα με τα άρθρα 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και 84 του ν. 4727/2020.

5. Τα φυσικά πρόσωπα ή οι νόμιμοι εκπρόσωποι ή τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα των φορέων ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 επαληθεύουν, κατόπιν επίδειξης του εγγράφου, τη γνησιότητα και την εγκυρότητα αυτού, μέσω της σάρωσης του κωδικού QR, με τη χρήση της υπηρεσίας επαλήθευσης της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4727/2020. Για την ολοκλήρωση του ελέγχου ταυτοποίησης αποστέλλεται στην κινητή συσκευή του φυσικού προσώπου τετραψήφιος αριθμός ασφαλείας, τον οποίο και γνωστοποιεί στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου.

6. α. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) (Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.), για τη λειτουργία της εφαρμογής. Οι φορείς του δημόσιου τομέα, οι δικαστικές αρχές και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1 ορίζονται ως αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των ανωτέρω δεδομένων για τον σκοπό της άσκησης των κατά νόμο αρμοδιοτήτων τους ή την εκπλήρωση των κατά νόμο υποχρεώσεών τους, κατά περίπτωση.

β. Η ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ Α.Ε.» και διακριτικό τίτλο «Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.» ορίζεται ως εκτελούσα την επεξεργασία, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 28 του Γ.Κ.Π.Δ. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. αναλαμβάνει, για λογαριασμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη συντήρηση της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας των λαμβανομένων στοιχείων και, ιδίως την προστασία των διακινούμενων δεδομένων από κάθε παραβίαση, καθώς και από σκόπιμη ή τυχαία απειλή, ενεργώντας σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και, ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

7. Το φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται την ανάκληση του εγγράφου της παρ. 3, για οποιονδήποτε λόγο, σε ειδικό πεδίο της εφαρμογής ή σε ειδική υπηρεσία της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Σε περίπτωση ακύρωσης, ανάκλησης ή αντικατάστασης του φυσικού εγγράφου του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή της άδειας οδήγησης οχήματος, το έγγραφο του πρώτου εδαφίου ανακαλείται αυτοδικαίως.

8. Το έγγραφο που περιέχει τα στοιχεία της περ. α' της παρ. 3, επέχει θέση ταξιδιωτικού εγγράφου μόνο για μετακινήσεις εντός της ελληνικής επικράτειας.

9. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την ισχύ των οικείων διατάξεων που αφορούν στον έλεγχο της ταυτότητας ή στην ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων με χρήση δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άδειας οδήγησης σε φυσική μορφή, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν παράλληλα.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, τα πρόσθετα στοιχεία ταυτοποίησης τα οποία τηρούνται στην εφαρμογή, οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες με άλλα πληροφοριακά συστήματα και μητρώα του δημόσιου τομέα και τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εξειδικεύεται η διαδικασία ανάκλησης και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 81

Διόρθωση στοιχείων μητρώων δημόσιου τομέα

1. Δημιουργείται ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή, προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), με σκοπό τη διασφάλιση της ορθότητας και της ακεραιότητας των προσωπικών στοιχείων των φυσικών προσώπων που τηρούνται σε επιμέρους μητρώα φορέων του δημόσιου τομέα. Η εφαρμογή αναπτύσσεται και λειτουργεί υπό την ευθύνη και εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Η είσοδος στην εφαρμογή πραγματοποιείται μέσω αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, σύμφωνα με

το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης.

3. Μετά την είσοδο στην εφαρμογή, το φυσικό πρόσωπο επιβεβαιώνει την ορθότητα των στοιχείων που τηρούνται: α) στο Μητρώο Πολιτών του Υπουργείου Εσωτερικών, β) στο Φορολογικό Μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), γ) στο Εθνικό Μητρώο Α.Μ.Κ.Α. - ΕΜΑΕΣ (Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης - Εθνικό Μητρώο Ασφαλισμένων Εργοδοτών και Συνταξιούχων) της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.Δι.Κ.Α.) Α.Ε. και δ) στο Μητρώο Δελτίων Αστυνομικών Ταυτοτήτων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.). Εφόσον υφίστανται ανακρίβειες στα ανωτέρω στοιχεία, όπως αυτά εμφανίζονται στην εφαρμογή, το φυσικό πρόσωπο δύναται να αιτείται τη διόρθωσή τους με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Πολιτών. Με βάση τη διόρθωση του δευτέρου εδαφίου ενημερώνονται τα αντίστοιχα στοιχεία που τηρούνται σε λοιπά μητρώα του δημόσιου τομέα και στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133), εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, υφίσταται σχετική καταχώριση.

4. Οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες για την διόρθωση των στοιχείων κατά την παρ. 3 πραγματοποιούνται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και το άρθρο 84 του ν. 4727/2020.

5. Η διαδικασία διόρθωσης της παρ. 3, πλην των στοιχείων που τηρούνται στο Μητρώο Δελτίων Αστυνομικών Ταυτοτήτων της ΕΛ.ΑΣ., δύναται να πραγματοποιείται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), κατόπιν αίτησης του φυσικού προσώπου, είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω της ειδικής πλατφόρμας «myKEPlive.gov.gr» του άρθρου 33 του ν. 4704/2020. Με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου δύναται να πραγματοποιείται και κάθε άλλη διόρθωση ή επικαιροποίηση στοιχείων των ανωτέρω μητρώων που δεν καταλαμβάνεται από τη διαδικασία της παρ. 3.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής του παρόντος, εξειδικεύονται στοιχεία που εμφανίζονται σε αυτήν, η διαδικασία διόρθωσης αυτών και τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την επεξεργασία τους και καθορίζονται οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες, καθώς και κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες διόρθωσης ή επικαιροποίησης που ακολουθούνται μέσω των Κ.Ε.Π., σύμφωνα με την παρ. 5.

Άρθρο 82

Ψηφιοποίηση διαδικασίας μεταβίβασης επιβατηγών οχημάτων ιδιωτικής χρήσης και χορήγησης άδειας κυκλοφορίας - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 722/1977

Στο άρθρο 2 του ν. 722/1977 (Α' 299), επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2:

βα) στο δεύτερο εδάφιο επικαιροποιείται η διοικητική υπαγωγή της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών και τροποποιείται η διαδικασία μεταβίβασης και έκδοσης άδειας με την αναφορά του μητρώου αδειών κυκλοφορίας οχημάτων, ββ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) προστίθενται παρ. 2α και 2β, δ) στην παρ. 3: δα) στο πρώτο εδάφιο διαγράφεται η πρόβλεψη της βεβαίωσης από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία και διορθώνονται οι αναφορές σε παραγράφους, δβ) στο δεύτερο εδάφιο προστίθεται η αναφορά στην έκδοση της βεβαίωσης υποβολής αιτήματος και διορθώνονται οι αναφορές σε παραγράφους, δγ) διαγράφεται το τρίτο εδάφιο, ε) προστίθεται παρ. 4, στ) στις παρ. 2 και 3 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Άδεια κυκλοφορίας επιβατηγών αυτοκινήτων και επιβατηγών μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσεως

1. Η άδεια κυκλοφορίας που χορηγείται στα επιβατηγά οχήματα του άρθρου 1, αποτελεί τίτλο κυριότητας. Η άδεια αυτή χορηγείται μόνο εφόσον έχουν καταβληθεί όλες οι οικονομικές επιβαρύνσεις για την έκδοσή της και έχει διενεργηθεί ο τεχνικός έλεγχος του υπό μεταβίβαση οχήματος, χωρίς τη διαπίστωση σοβαρών ή επικίνδυνων ελλείψεων, εφόσον το όχημα υποχρεούται να έχει υποβληθεί σε αυτόν.

2. Η μεταβίβαση της κυριότητας, από επαχθή αιτία, των επιβατηγών οχημάτων του παρόντος άρθρου συντελείται με έγγραφη συμφωνία των μερών, η οποία καταχωρείται με ευθύνη τους στην οικεία θέση της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, που προβλέπεται από την παρ. 1. Ο αρμόδιος υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας ή της περιφέρειας, ενώπιον του οποίου γίνεται η πράξη της μεταβίβασης, κρατεί την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος που μεταβιβάστηκε και αμέσως, μέσω του μητρώου αδειών κυκλοφορίας οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, εκδίδει νέα άδεια κυκλοφορίας στο όνομα του αγοραστή, ανεξάρτητα από τη διεύθυνση κατοικίας του, η οποία και παραδίδεται στον νέο αγοραστή. Προς τον σκοπό υλοποίησης της παρούσας, ο πωλητής προσκομίζει βεβαίωση της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας περί μη οφειλής τελών κυκλοφορίας, καθώς και ισχύον δελτίο τεχνικού ελέγχου.

2α. Η αίτηση για τη μεταβίβαση της κυριότητας, από επαχθή αιτία, των επιβατηγών οχημάτων του παρόντος δύναται επίσης να υποβάλλεται στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας ή της περιφέρειας της επιλογής του αγοραστή, μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ). Με την αίτηση αυτή, εξουσιοδοτείται ο αρμόδιος υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας ή της περιφέρειας, προκειμένου να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν στην εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατά-

ξεις τόσο για τη μεταβίβαση όσο και για την έκδοση της νέας άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, καθώς και στα δεδομένα που αφορούν στον τεχνικό έλεγχο του υπό μεταβίβαση οχήματος. Η άδεια κυκλοφορίας του υπό μεταβίβαση οχήματος παραδίδεται από τον αγοραστή ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του στον αρμόδιο υπάλληλο της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας ή της περιφέρειας, ο οποίος την κρατεί και αμέσως, μέσω του μητρώου αδειών κυκλοφορίας οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, εκδίδει νέα άδεια κυκλοφορίας στο όνομα του αγοραστή, ανεξάρτητα από τη διεύθυνση κατοικίας του, η οποία και παραδίδεται στον νέο αγοραστή ή σε εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του. Ημερομηνία έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας στην περίπτωση αυτή είναι η ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης υποβολής αιτήματος και πλήρωσης των προϋποθέσεων μεταβίβασης της κυριότητας του επιβατηγού οχήματος, που προβλέπεται στην παρ. 2β, εφόσον έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας και ο κάτοχός του έχει σε ισχύ Δελτίο Τεχνικού Ελέγχου (Δ.Τ.Ε.).

2β. Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης για μεταβίβαση της κυριότητας που προβλέπεται στην παρ. 2α, χορηγείται στον αγοραστή, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), βεβαίωση υποβολής αιτήματος και πλήρωσης των προϋποθέσεων μεταβίβασης της κυριότητας του επιβατηγού οχήματος, με την οποία δύναται ο αγοραστής να ασφαλίσει και να κυκλοφορεί εντός της ελληνικής επικράτειας το υπό μεταβίβαση όχημα για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών.

3. Για να υλοποιηθούν τα αναφερόμενα στις παρ. 2, 2α και 2β, πρέπει να έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις τόσο για τη μεταβίβαση όσο και για την έκδοση της νέας άδειας κυκλοφορίας του οχήματος. Με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν.δ. 1146/1972 (Α' 84), ο πωλητής από τη χρονολογία που έλαβε χώρα η κατά τις παρ. 2, 2α και 2β μεταβίβαση ή η έκδοση της βεβαίωσης υποβολής αιτήματος και πλήρωσης των προϋποθέσεων μεταβίβασης, δεν έχει την υποχρέωση να αποζημιώσει οποιονδήποτε τρίτο ή να καταβάλει τέλη κυκλοφορίας και τέλη και εισφορές που συμβεβαιώνονται, με εξαίρεση την περίπτωση που υπάρχει οφειλή του από φόρο κληρονομίας, δωρεάς, προίκας ή γονικής παροχής.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας μεταβίβασης της κυριότητας, από επαχθή αιτία, των επιβατηγών οχημάτων του παρόντος άρθρου μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).».

Άρθρο 83

Ηλεκτρονική χορήγηση αποτελεσμάτων διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων ασθενούς

1. Στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.Δι.Κ.Α.) Α.Ε. συστήνεται Ψηφιακό Αποθετήριο

Διαγνωστικών Εργαστηριακών Αποτελεσμάτων, στο οποίο αποθηκεύονται τα αποτελέσματα των διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργούνται από δημόσιες ή ιδιωτικές μονάδες υγείας. Τα αποτελέσματα των ανωτέρω διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων αποτελούν τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας του φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και εφαρμόζεται ως προς αυτά η παρ. 6 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Κάθε φυσικό πρόσωπο δύναται να έχει πρόσβαση στα αποτελέσματα διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων της παρ. 1 μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr -ΕΨΠ).

3. Η είσοδος στην εφαρμογή της παρ. 2 πραγματοποιείται μέσω αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης. Ειδικά για τα αποτελέσματα διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων ανήλικων φυσικών προσώπων, εισέρχονται στην εφαρμογή της παρ. 2 οι φυσικοί ή ανάδοχοι γονείς ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν την επιμέλειά τους, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

4. Μετά την είσοδο στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 2, εμφανίζεται στο φυσικό πρόσωπο λίστα με τα παραπεμπτικά ιατρικών εξετάσεων στις οποίες έχει υποβληθεί. Το φυσικό πρόσωπο επιλέγει από τη λίστα το παραπεμπτικό, για το οποίο θέλει να λάβει γνώση των αποτελεσμάτων, και αιτείται την έκδοση αντιγράφου των αποτελεσμάτων. Το αντίγραφο περιλαμβάνει, ιδίως, τα εξής στοιχεία: α) τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.), β) το όνομα, γ) το επώνυμο, δ) την ημερομηνία γέννησης, ε) τον Α.Μ.Κ.Α., το όνομα, το επώνυμο και την ειδικότητα του γνωματεύοντος ιατρού, στ) τα στοιχεία του εργαστηρίου, ζ) την ημερομηνία λήψης δείγματος, η) την ημερομηνία έκδοσης αποτελεσμάτων και θ) την κατηγορία και τα λοιπά στοιχεία διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων.

5. Ως καταληκτική ημερομηνία αποθήκευσης των αποτελεσμάτων των διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 ορίζεται η 31η.10.2022.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του Ψηφιακού Αποθετηρίου Διαγνωστικών Εργαστηριακών Αποτελεσμάτων, καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της εφαρμογής της παρ. 2, ο τρόπος αυθεντικοποίησης των φυσικών προσώπων - χρηστών, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες και εξειδικεύονται η διαδικασία έκδοσης και το περιεχόμενο του αντιγράφου αποτελεσμάτων της παρ. 4, καθώς και κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση δύναται να παρατείνεται η προθεσμία αποθήκευσης της παρ. 5.

Άρθρο 84

Πλήρωση θέσεων Ειδικών Εμπειρογνομόνων και προσωπικού διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης στη Μονάδα Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων

1. Η ισχύς του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021 (Α' 160), περί της σύστασης θέσεων Ειδικών Εμπειρογνομόνων στη Μονάδα Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.), παρατείνεται έως την 31η.1.2023. Για την πλήρωση θέσεων Ειδικών Εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση το άρθρο 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) και η παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), για αποσπάσεις και μετατάξεις που αφορούν τακτικούς υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, αντιστοίχως.

2. Η ισχύς του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, περί της σύστασης θέσεων για τη διοικητική και τεχνική υποστήριξη της Μ.Ε.Κ.Υ., παρατείνεται έως την 31η.1.2023. Για την πλήρωση των θέσεων διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4826/2021, εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση το άρθρο 35 του ν. 4873/2021 και η παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021, για αποσπάσεις και μετατάξεις που αφορούν τακτικούς υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, αντιστοίχως.

Άρθρο 85

Έναρξη λειτουργίας Επιθεώρησης Εργασίας - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 102 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 125 του ν. 4808/2021

1. Η παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της έναρξης λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας, τροποποιείται, ώστε για την έναρξη λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας να εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας, η οποία είναι ανεξάρτητη από την έκδοση του Οργανισμού της Επιθεώρησης Εργασίας, και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για την έναρξη λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.».

2. Στο άρθρο 125 του ν. 4808/2021, περί των μεταβατικών διατάξεων του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 6, ώστε να προβλεφθεί η οργανωτική διάρθρωση της Επιθεώρησης Εργασίας κατά την έναρξη λειτουργίας της, ως εξής:

«6. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας, κατόπιν έκδοσης της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 102, στην Επιθεώρηση Εργασίας μεταφέρονται οι οργανικές μονάδες του καταργουμένου Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, που προβλέπονται στα άρθρα 41 έως 49 του π.δ. 134/2017 (Α' 168), καθώς και οι θέσεις προσωπικού, που προβλέπονται στο άρθρο 55 του π.δ. 134/2017, με τη διάρθρωση και τις θέσεις προϊ-

σταμένων που έχουν κατά την ημερομηνία έκδοσης της συγκεκριμένης απόφασης. Στις μονάδες αυτές, καθώς και στις θέσεις των προϊσταμένων τους, τοποθετείται το προσωπικό που μεταφέρεται σύμφωνα με το άρθρο 117, με τις ίδιες θέσεις που κατείχαν κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 102, και των μονάδων αυτών προϊστάται ως Γενικός Διευθυντής ο υπάλληλος της παρ. 13 του άρθρου 111 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Μέχρι την 31η.1.2023 οι αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) της Επιθεώρησης Εργασίας που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 120, η διοικητική υποστήριξη και η δικαστική εκπροσώπηση της Επιθεώρησης Εργασίας ασκούνται από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνεται το χρονικό διάστημα του προηγούμενου εδαφίου.».

Άρθρο 86

Νομική υποστήριξη διοικήσεων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών

1. Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές υποχρεούνται να παρέχουν νομική υποστήριξη στα μέλη των διοικήσεών τους για την υπεράσπισή τους ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων ή των δικαστικών αρχών, σε περίπτωση διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή άσκησης ποινικής δίωξης, αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος τους για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Η νομική υποστήριξη του προηγούμενου εδαφίου δεν παρέχεται, αν η ποινική δίωξη έχει ασκηθεί μετά από καταγγελία δημόσιας υπηρεσίας ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής.

2. Νομική υποστήριξη στα πρόσωπα της παρ. 1 παρέχεται και για την υπεράσπισή τους ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, αν έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή τρίτου για αστική ευθύνη, η οποία αφορά αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Η νομική υποστήριξη του πρώτου εδαφίου δεν παρέχεται, αν για τις ίδιες πράξεις έχει ασκηθεί ποινική δίωξη μετά από καταγγελία δημόσιας υπηρεσίας ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής.

3. Η παροχή νομικής υποστήριξης, σύμφωνα με το παρόν, αφορά είτε στη νομική εκπροσώπηση των μελών των Διοικήσεων από πληρεξούσιο δικηγόρο, που συμβάλλεται για τον σκοπό αυτόν με τον φορέα, ανά υπόθεση, είτε στην κάλυψη των δαπανών εκπροσώπησής τους διά ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου της επιλογής τους.

4. Η υποχρέωση παροχής νομικής υποστήριξης, σύμφωνα με το παρόν, υφίσταται και μετά από τη λήξη της θητείας των προσώπων της παρ. 1, αν τα αδικήματα που τους αποδίδονται, φέρονται να τελέστηκαν κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

5. Οι δαπάνες νομικής υποστήριξης, σύμφωνα με το παρόν, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα. Σε περίπτωση πρόσληψης δικηγόρου από τον φορέα, οι δαπάνες του καταλογίζονται στα πρόσωπα της παρ. 1,

αν αυτοί καταδικασθούν τελεσίδικα για τα αποδιδόμενα σ' αυτούς αδικήματα ή εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση αστικού δικαστηρίου εις βάρος τους. Σε περίπτωση κάλυψης των δαπανών εκπροσώπησης των προσώπων της παρ. 1, η καταβολή της σχετικής δαπάνης γίνεται: α) για τις ποινικές υποθέσεις, αν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών, ή τελεσίδικο βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου, με το οποίο παύεται οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο, και β) για τις υποθέσεις αστικής ευθύνης, αν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση ή στην οποία απορρίπτεται η αγωγή ή καταργηθεί η δίκη. Για την αναγνώριση και πληρωμή των δαπανών υποβάλλονται τα σχετικά παραστατικά και δικαιολογητικά. Το αιτούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή παρεχόμενης υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες αμοιβών του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Τυχόν υπέρβαση του ποσού αναφοράς του προηγούμενου εδαφίου δύναται να εγκρίνεται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού.

6. Το παρόν καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρο 87

Ρυθμίσεις για τα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 19 ν. 4692/2020

1. α) Η αρχική ή κατά παράταση θητεία των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε Πρότυπο Σχολείο (Π.Σ.) ή σε Πειραματικό Σχολείο (ΠΕΙ.Σ.) κατά το σχολικό έτος 2021-2022, η οποία λήγει την 31η.8.2022, παρατείνεται έως και την 31η.8.2023. Οι εκπαιδευτικοί του πρώτου εδαφίου, οι οποίοι δεν επιθυμούν την παράταση της θητείας τους, επιστρέφουν στο σχολείο της οριστικής τοποθέτησής τους ή στη διάθεση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου της περιοχής μετάθεσης, στην οποία ανήκουν οργανικά.

β) Αποκλειστικά και μόνο όσον αφορά στο σχολικό έτος 2021 - 2022, οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν με θητεία σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. και έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη θητείας στην ίδια σχολική μονάδα ή καλύπτουν λιγότερες από οκτώ (8) ώρες στα μαθήματα πρώτης ανάθεσης στη θέση θητείας τους, καλούνται από τη Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) να υποβάλουν αίτηση, προκειμένου να τοποθετηθούν με θητεία σε κενή θέση Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. εντός της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης (Π.Δ.Ε.). Αν για την ίδια σχολική μονάδα είναι υποψήφιοι περισσότεροι εκπαιδευτικοί, ικανοποιείται κατά προτεραιότητα το αίτημα του εκπαιδευτικού που έλαβε τη μεγαλύτερη μοριοδότηση κατά την αρχική τοποθέτησή του με θητεία στο Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. και, αν η μοριοδότηση συμπίπτει, προηγείται ο εκπαιδευτικός με τη μεγαλύτερη διάρκεια θητείας. Η πρόσκληση της Δ.Ε.Π.Π.Σ. αναρτάται στην ιστοσελίδα της και στην ιστοσελίδα της οικείας Π.Δ.Ε. και με αυτήν καθορίζεται κάθε ειδικότερο, ουσιαστικό ή διαδικαστικό, θέμα σχετικά με την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων.

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 4692/2020 (Α' 111), περί του διδακτικού προσωπικού των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και των Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.), μετά από το πρώτο εδάφιο προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο και τρίτο, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα και στους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς με πενταετή τουλάχιστον διδακτική υπηρεσία σε σχολική μονάδα, τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4692/2020, να υποβάλουν αίτηση για την πλήρωση κενής θέσης εκπαιδευτικού σε Π.Σ ή ΠΕΙ.Σ. και για τοποθέτησή τους σ' αυτήν κατά το δεύτερο έτος του διορισμού τους, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ως εκπαιδευτικοί των Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ. επιλέγονται εκπαιδευτικοί της δημόσιας εκπαίδευσης της οικείας βαθμίδας, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον πενταετή διδακτική υπηρεσία σε σχολική μονάδα. Οι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί με πενταετή τουλάχιστον διδακτική υπηρεσία σε σχολική μονάδα, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος νόμου, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για πλήρωση κενής θέσης εκπαιδευτικού σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. της περιοχής διορισμού τους, στην οποία και τοποθετούνται κατά το δεύτερο έτος διορισμού τους. Αν ο νεοδιοριζόμενος δεν κριθεί κατάλληλος προς μονιμοποίηση στο τέλος του δεύτερου έτους διορισμού του, η θητεία του στο Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. διακόπτεται αυτοδικαίως. Σε περίπτωση προκήρυξης θέσης εκπαιδευτικού κοινής ειδικότητας της μίας (1) βαθμίδας, γίνονται δεκτές και αιτήσεις εκπαιδευτικών της ίδιας ειδικότητας της άλλης βαθμίδας, οι οποίες εξετάζονται, εάν δεν υποβληθούν υποψηφιότητες από εκπαιδευτικούς της βαθμίδας της προκηρυσσόμενης θέσης.»

Άρθρο 88

Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4875/2021

Στο άρθρο 68 του ν. 4875/2021 (Α' 250) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται η περ. α' της παρ. 3 ως προς την ιδιότητα του μέλους, β) στην παρ. 5 β) προστίθενται νέα δεύτερο, τρίτο εδάφια και ββ) το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται ως προς το περιεχόμενο των συμβάσεων ανάθεσης μελετών και έργων, και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

1. Η οριοθετημένη ζώνη αιγιαλού και παραλίας, όπως προσδιορίζεται στην υπ' αρ. 146652/13.8.2018 απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Οριστικοποίηση προκαταρκτικής γραμμής αιγιαλού (Π.Ο.Α.) στην Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου» (Δ' 298), και ειδικότερα από το σημείο Α (με συντεταγμένες $X=202945$, $Y=4194509,5$) μέχρι το σημείο Β (με συντεταγμένες $X=203412,0$, $Y=4196503$) μετά των εντός αυτής επικείμενων κινητών πραγμάτων (ναυαγίου), ακινήτων, κατασκευών και εγκαταστάσεων, με τα παραρτήματα και τα συστατικά τους, αποτελεί, ενόψει της εξέχουσας τουριστικής σημασίας της για τη χώρα, Πρότυπη Τουριστική Περιοχή Αξιοποίησης και Προστασίας.

2. Η διενέργεια πάσης φύσεως πράξεων διοίκησης και διαχείρισης της ως άνω οριοθετημένης ζώνης, ανάθεσης

σύνταξης μελετών και έργων και υποβολής κάθε αναγκαίας αίτησης για την έκδοση των αδειών διενέργειάς τους, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, την αποφυγή του κινδύνου κατάρρευσης του ναυαγίου, τη συντήρησή του, την ασφαλή διαμόρφωση των διόδων πρόσβασης σε αυτό και την προστασία των επισκεπτών, ανατίθεται σε Επιτροπή Πρότυπης Τουριστικής Αξιοποίησης και Προστασίας του Ναυαγίου Ζακύνθου, η οποία συστήνεται στο Υπουργείο Τουρισμού.

3. Η Επιτροπή Πρότυπης Τουριστικής Αξιοποίησης και Προστασίας του Ναυαγίου Ζακύνθου συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και αποτελείται από πέντε (5) μέλη, με τριετή θητεία, ως εξής:

α) Ένα (1) μέλος, και το αναπληρωματικό του, που ορίζεται από τον Υπουργό Τουρισμού και ασκεί καθήκοντα ως Πρόεδρος της,

β) ένα (1) μέλος, και το αναπληρωματικό του, που υποδεικνύεται από την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων,

γ) ένα (1) μέλος, και το αναπληρωματικό του, που υποδεικνύεται από τον Δήμο Ζακύνθου,

δ) ένα (1) μέλος, και το αναπληρωματικό του, που υποδεικνύεται από τους υφιστάμενους τοπικούς συλλόγους ξενοδόχων και

ε) ένα (1) μέλος, και το αναπληρωματικό του, υποδεικνύεται από το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Ζακύνθου.

Ειδικά, για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα διαχείρισης και διοίκησης της οριοθετημένης ζώνης της παρ. 1, που αφορούν στη διαμόρφωση, συντήρηση ή χρήση αιγιαλού ή παραλίας, συμμετέχει, με δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της Επιτροπής και ένας (1) εκπρόσωπος της Κτηματικής Υπηρεσίας, ο οποίος υποδεικνύεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

4. Στο σύνολο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και κινητών πραγμάτων που εντοπίζονται στην Πρότυπη Τουριστική Περιοχή Αξιοποίησης και Προστασίας, διενεργούνται νομίμως πράξεις διοίκησης, διαχείρισης, συντήρησης και κατάλληλης διαμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 2, προς τον σκοπό της ασφάλειας των επισκεπτών, της προσβασιμότητας της περιοχής και της βιωσιμότητας και προστασίας του τουριστικού εκθέματος εντός αυτής, με τήρηση όλων των ισχυόντων περιβαλλοντικών όρων και πολεοδομικών κανόνων.

5. Για τη διενέργεια όλων των έργων διοίκησης και διαχείρισης της Πρότυπης Τουριστικής Περιοχής Αξιοποίησης και Προστασίας που αφορούν ενδεδειγμένες ενέργειες προστασίας του περιβάλλοντος, αποφυγής κινδύνου κατάρρευσης του ναυαγίου, συντήρησης, προστασίας και ασφαλούς διαμόρφωσης των διόδων πρόσβασης σε αυτό, η Επιτροπή Πρότυπης Τουριστικής Αξιοποίησης και Προστασίας του Ναυαγίου Ζακύνθου δύναται, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης της εθνικής νομοθεσίας, να λειτουργεί ως αναθέτουσα αρχή για κάθε έργο ανάθεσης μελετών ή εργασιών για τη συντήρηση και αποφυγή του κινδύνου κατάρρευσης του ναυαγίου, για τη διάνοιξη οδών, την κατάλληλη αντιστήριξη και την ασφαλή διαμόρφωση των διόδων

πρόσβασης σε αυτό. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την 31η.10.2022 και με σκοπό τη διενέργεια των ενδεδειγμένων ενεργειών προστασίας του Ναυαγίου του προηγούμενου εδαφίου, η Επιτροπή προβαίνει σε αναθέσεις, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147) κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης της εθνικής νομοθεσίας, για έργα και μελέτες συντήρησης της παρ. 5, καθώς και για υπηρεσίες φύλαξης και ασφαλούς πρόσβασης της οριοθετημένης ζώνης και οδών πρόσβασης σε αυτήν. Για την υποστήριξη των εργασιών της Επιτροπής ιδίως κατά τη διενέργεια των αναθέσεων έργων και μελετών παρέχεται σε αυτήν πλήρης υποστήριξη από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, καθώς και από τη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού. Η χρηματοδότηση των μελετών και των έργων που ανατίθενται από την Επιτροπή, καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού με ειδική χρηματοδότηση που του χορηγείται για τον σκοπό αυτόν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι συμβάσεις ανάθεσης μελετών και έργων για τους σκοπούς του παρόντος υπογράφονται από τον Υπουργό Τουρισμού και προβλέπουν όλους τους αναγκαίους όρους, καθώς και τις Επιτροπές Παραλαβής των έργων και των μελετών.

6. Ως κατεπείγουσα ανάγκη που πληροί τους όρους εφαρμογής της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την ανάθεση έργων και μελετών συντήρησης της παρ. 5 νοείται η διακινδύνευση της ασφάλειας και της υγείας των επισκεπτών του ναυαγίου, η απειλή ουσιώδους καταστροφής ή υποβάθμισης του γεωμορφολογικού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα την απώλεια βασικών χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου τουριστικού προορισμού και ο άμεσος κίνδυνος διάλυσης ή σημαντικής καταστροφής των σωζόμενων κινητών πραγμάτων σε αυτό.

7. Κάθε αναγκαία άδεια για τη διενέργεια των ενδεδειγμένων επεμβάσεων συντήρησης, αντιστήριξης, διάνοιξης οδών και διαμόρφωσης ασφαλούς πρόσβασης στην περιοχή χορηγείται, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Τουρισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργείου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την υποβολή σε αυτά των αναγκαίων δικαιολογητικών, άλλως με κοινή απόφαση των συναρμόδιων κατά τα ανωτέρω Υπουργών, κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων υπηρεσιών, με πρόβλεψη όλων των αναγκαίων περιβαλλοντικών και λοιπών όρων για την ορθή και ασφαλή διενέργεια των εργασιών και επεμβάσεων. Για την έκδοση της κοινής απόφασης του πρώτου εδαφίου απαιτείται υποβολή σχετικής μελέτης στην κατά περίπτωση αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και κάθε συναρμόδιο φορέα και διατύπωση γνώμης ως προς τους αναγκαίους όρους. Η γνώμη παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, άλλως, σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας, τεκμαίρεται ως θετική για την έκδοση της κοινής απόφασης του πρώτου εδαφίου.».

Άρθρο 89
Ρυθμίσεις για τον Εθνικό Μηχανισμό
Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης
Κινδύνων - Τροποποίηση άρθρου 225
ν. 4782/2021

Το άρθρο 225 του ν. 4782/2021 (Α' 36) τροποποιείται: α) με την προσθήκη παρ. 4Α και 5Α, β) την αντικατάσταση της παρ. 5 και οι παρ. 4Α, 5, 5Α του άρθρου 225 διαμορφώνονται ως εξής:

«4Α. Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ορίζεται αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την ανάθεση και την εκτέλεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ», είτε αφορούν στο ίδιο το υπουργείο είτε σε εποπτευόμενους από αυτό είτε σε τρίτους δημόσιους φορείς, όπως αυτοί ορίζονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη συνεργασία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με φορείς του πρώτου εδαφίου δύναται να ρυθμίζονται σε μνημόνιο συνεργασίας που συνάπτεται μεταξύ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και του οικείου φορέα.».

«5. Με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας συγκροτούνται γνωμοδοτικά όργανα για τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων που εντάσσονται στα προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και διενεργούνται από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρο 221 του ν. 4412/2016. Στα γνωμοδοτικά όργανα που συγκροτούνται κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων του πρώτου εδαφίου, που προορίζονται για την κάλυψη αναγκών τρίτων δημόσιων φορέων, μετέχει ως μέλος ένας (1) εκπρόσωπος του εν λόγω τρίτου φορέα. Για τις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων που εντάσσονται στα προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και διενεργούνται από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. Α.Ε.) για λογαριασμό του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, εφαρμόζονται το άρθρο 130 του ν. 4799/2021 (Α' 78) και το άρθρο 5B του ν. 3986/2011 (Α' 152).».

«5Α. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δύναται να συγκροτεί επιτροπές που είναι επιφορτισμένες με τη σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών ως προς έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που εντάσσονται σε προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών, τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη και εξειδικεύεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι επιτροπές σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών συγκροτούνται από υπαλλήλους που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο Υπουργείο Κλιματικής

Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ή σε άλλο φορέα του δημοσίου τομέα, υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Εφόσον απαιτούνται ειδικές γνώσεις, ως σύμβουλος των επιτροπών του πρώτου εδαφίου, δύναται να ορίζεται ένας εξωτερικός επιστήμονας που διαθέτει τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις. Οι αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών, κοινοποιούνται στα μέλη αυτών και τους φορείς, από τους οποίους αυτά προέρχονται. Πρόσωπο που συμμετέχει στην επιτροπή σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών, δεν συμμετέχει στα γνωμοδοτικά όργανα διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που εντάσσεται στο ίδιο πρόγραμμα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων που εντάσσονται στα προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, στα οποία αναθέτουσα αρχή είναι το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και οι οποίες προορίζονται για την κάλυψη αναγκών τρίτων φορέων του δημόσιου τομέα, οι τεχνικές προδιαγραφές συντάσσονται και εγκρίνονται από την αρμόδια υπηρε-

σία του τρίτου φορέα. Οι τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας διαβιβάζονται από τον τρίτο φορέα στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για τη διενέργεια των διαδικασιών ανάθεσης της σύμβασης.».

Άρθρο 90

Παράταση ισχύος συμβάσεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

Παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους και για ένα (1) έτος οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που έχουν συναφθεί από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4613/2019 (Α' 78) και δεν έχουν ανασταλεί κατ' εφαρμογή των παρ. 2 και 6 του άρθρου 206 του ν. 4820/2021 (Α' 130).

ΜΕΡΟΣ Η' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 91 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ	Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ
Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ		

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ